

GHID

privind obligațiile de diligență fiscală și raportare ale Furnizorilor de Servicii de Criptoactive Raportori

CUPRINS:

1. INTRODUCERE	3
1.1. Scop.....	3
1.2. Baza legală	3
1.3. Glosar de termeni și acronime	4
2. CLASIFICAREA FURNIZORILOR DE SERVICII DE CRIPTOACTIVE RAPORTORI	10
2.1. Definiția Furnizorului de Servicii de Criptoactive Raportor	10
2.2. Furnizor de Servicii de Criptoactive vs. Operator de Criptoactive	11
Tabel comparativ.....	11
2.3. Determinarea statului membru de raportare pentru FSCR - conceptul de „nexus”	12
2.4. Obligațiile generale ale Furnizorilor de Servicii de Criptoactive Raportori	17
3. IDENTIFICAREA UTILIZATORILOR DE CRIPTOACTIVE ȘI TRANZACȚII RELEVANTE	18
3.1. Noțiunea de Utilizator de Criptoactive	18
3.2. Tranzacții Relevante (Tranzacții de Schimb vs. Transferuri)	19
3.3. Criptoactive Relevante vs. Exceptate.....	20
3.4. Cazuri speciale de identificare a Utilizatorilor (intermediari și comercianți)	21
3.5. Utilizatori Preexistenți vs. Utilizatori Noi	22
4. PROCEDURI DE DILIGENȚĂ FISCALĂ (DUE DILIGENCE)	23
4.1. Principii generale și termene de conformare	24
4.2. Colectarea și validarea informațiilor de la Utilizatorii individuali	25
4.3. Proceduri aplicabile entităților și persoanelor care exercită controlul	26
4.4. Gestionarea modificărilor și a utilizatorilor necooperanți	28
5. INFORMAȚII RAPORTABILE ȘI FORMATUL DE RAPORTARE	30
5.1. Date de identificare ale Utilizatorilor Raportabili.....	30
5.2. Informații despre Furnizorul de Servicii de Criptoactive Raportor	31

5.3. Sume și tranzacții care trebuie raportate.....	31
5.4. Reguli de evaluare și conversie valutară.....	36
5.5. Termene de raportare și schimb de informații	37
6. SCHIMBUL AUTOMAT DE INFORMAȚII ÎNTRE AUTORITĂȚI	38
6.1. Acordul multilateral (CARF MCAA) - baza schimbului de informații între jurisdicții	38
6.2. Rolul ANAF ca autoritate competentă pentru schimbul de informații	39
6.3. Confidențialitatea datelor raportate și utilizarea în scopuri fiscale	39
7. SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE CONFORMARE	40
7.1. Sancțiuni prevăzute de lege pentru neraportare sau raportare incorectă.....	40
7.2. Obligația de a bloca tranzacțiile utilizatorilor necooperanți după 60 de zile și două notificări.....	41
7.3. Proceduri de audit și control de către autorități	42
7.4. Măsuri de remediere: corecția raportărilor eronate și cooperarea cu autoritățile.....	43
8. ABORDAREA BAZATĂ PE RISC	44
8.1. Evaluarea riscului de neconformare al clienților și tranzacțiilor	44
8.3. Alocarea resurselor pe baza riscului și monitorizarea continuă.....	49
9. EXEMPLE PRACTICE ȘI STUDII DE CAZ	50
9.1. Persoană fizică - cont preexistent cu indicii de rezidență străină	50
9.2. Persoană fizică - cont nou și testul de rezonabilitate	51
9.3. Entitate - identificarea persoanelor care exercită controlul.....	52
9.4. Utilizator necooperant - restricționare operațiuni.....	53
9.5. Tranzacție cu NFT și stablecoin - exemplu de raportare	55
FAQ - ÎNTREBĂRI FRECVENTE	56
ANEXE	57

Anexa I – Model Declarație pe propria răspundere persoană fizică

Anexa II – Model Declarație pe propria răspundere entitate

Anexa III – Model Declarație pe propria răspundere Persoană care exercită controlul

Anexa IV – Model Notificare către Utilizator necooperant (reclacitrant)

Anexa V – Matrice RACI - Responsabilități în cadrul conformării DAC8/CARF

Anexa VI – Checklist operațional pentru Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori

Anexa VII – Elemente de raportare și mapare la schema XML standard

1. INTRODUCERE

1.1. Scop

Prezentul Ghid are scopul de a oferi un cadru general de îndrumare pentru **Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori** (FSCR) cu privire la conformarea cu noile norme de **raportare automată a informațiilor privind criptoactivele**. Aceste norme transpun în legislația națională standardul OECD denumit *Crypto-Asset Reporting Framework* (CARF) și prevederile Directivei (UE) 2023/2226 (denumită Directiva DAC8) referitoare la tranzacțiile cu criptoactive. Ghidul se adresează persoanelor fizice și juridice care, în calitate de **intermediari activi în tranzacții cu criptoactive**, au obligația legală de a implementa proceduri de **diligență fiscală** pentru identificarea utilizatorilor și de a raporta către A.N.A.F. informații relevante despre aceste tranzacții. Informațiile raportate de FSCR vor fi ulterior transmise prin schimb de informații automat autorităților fiscale din jurisdicțiile de rezidență fiscală ale utilizatorilor, în vederea asigurării conformării contribuabililor cu privire la declararea veniturilor.

În esență, Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori din România vor identifica utilizatorii și tranzacțiile care fac obiectul raportării, aplicând proceduri similare cu cele din standardul comun de raportare CRS, însă adaptate specificului criptoactivelor (raportare **bazată pe tranzacții**, nu pe solduri de cont). Astfel, FSCR vor colecta informații despre rezidența fiscală a utilizatorilor lor (persoane fizice sau entități) și vor raporta anual către A.N.A.F. detalii despre tranzacțiile relevante efectuate pentru utilizatorii care sunt **atât persoane rezidente, cât și nerezidente fiscal în România** (respectiv rezidente în alte jurisdicții participante la schimbul de informații). A.N.A.F., în calitate de autoritate competentă, va transmite aceste informații în cadrul schimbului automat de informații către autoritățile fiscale ale statelor de rezidență ale utilizatorilor raportați.

1.2. Baza legală

Baza legală a raportării informațiilor privind tranzacțiile cu criptoactive și a aplicării măsurilor de diligență fiscală asociate o constituie:

- **Directiva (UE) 2023/2226 a Consiliului din 17 octombrie 2023** de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal (denumită în continuare Directiva DAC8). Această directivă europeană extinde sfera schimbului automat de informații la criptoactive, statele membre având obligația transpunerii prevederilor până la 31 decembrie 2025 și aplicării acestora de la 1 ianuarie 2026. (*Notă: Prima raportare în baza Directivei DAC8 se va realiza în anul 2027 și va acoperi tranzacțiile cu criptoactive efectuate în anul fiscal 2026.*)
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 71/2025 privind transpunerea Directivei DAC8 și implementarea CARF** - act legislativ care modifică și completează Codul de Procedură Fiscală (Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare) prin introducerea obligațiilor de înregistrare, diligență și

raportare pentru furnizorii de servicii de criptoactive, precum și a cadrului de schimb automat de informații privind criptoactivele.

- **Cadrul de Raportare pentru Criptoactive (2022-2023)** - Standardul OECD pentru schimbul de informații privind criptoactivele (CARF - Crypto-Asset Reporting Framework), inclusiv Regulile model și Comentariile oficiale publicate la 10 octombrie 2022 și actualizate în iunie 2023. Normele interne transpuse reflectă *în substanță* toate elementele prevăzute de CARF (definiții, proceduri de diligență, cerințe de raportare, măsuri de conformare).
- **Alte reglementări naționale aplicabile:** Ordine ale Președintelui ANAF care aprobă formularele și formatul de raportare specific (schema XML CARF), norme metodologice emise de Ministerul Finanțelor, precum și legislația privind prevenirea spălării banilor (pentru concordanță cu obligațiile de cunoaștere a clientelei KYC). De asemenea, Regulamentul (UE) 2023/1114 privind piețele criptoactivelor (MiCA) este relevant pentru definirea furnizorilor de servicii de criptoactive autorizați și a serviciilor de criptoactive.

1.3. Glosar de termeni și acronime

Acronim	Explicație
AML	<i>Anti-Money Laundering</i> - Regulile de prevenire a spălării banilor prevăzute în Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare
ANAF	<i>Agenția Națională de Administrare Fiscală</i> - autoritatea competentă în materia schimbului internațional de informații
CARF	<i>Crypto-Asset Reporting Framework</i> - Cadrul de Raportare pentru Criptoactive (standard OECD de schimb automat de informații privind criptoactivele)
CBDC	<i>Central Bank Digital Currency</i> - Orice monedă fiduciară digitală emisă de o Bancă Centrală sau de o altă autoritate monetară
CPF	<i>Codul de Procedură Fiscală</i> (Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare)
DAC8	<i>Directiva a 8-a privind Cooperarea Administrativă</i> - Directiva (UE) 2023/2226 ce introduce schimbul automat de informații privind criptoactivele (modifică și completează Directiva 2011/16/UE)
FSC	<i>Furnizor de Servicii de Criptoactive</i> - înseamnă un furnizor de servicii de criptoactive în sensul definiției de la art. 3, alin. (1), pct. 15 din Regulamentul (UE) 2023/1114
FSCR	<i>Furnizor de Servicii de Criptoactive Raportor</i> (Reporting Crypto-Asset Service Provider) - Orice Furnizor de Servicii de Criptoactive și orice Operator de Criptoactive care desfășoară activitate economică și furnizează unul sau mai multe servicii de criptoactive

Acronim	Explicație
KYC	<i>Know Your Customer</i> - Principiul de cunoaștere a clientelei (proceduri de identificare și verificare a clienților)
MiCA	<i>Markets in Crypto-Assets</i> - Regulamentul (UE) 2023/1114 privind piețele criptoactivelor
NFT	<i>Non-Fungible Tokens</i> - Reprezintă drepturi la obiecte de colecție, jocuri, opere de artă, documente de proprietate fizică sau financiare care pot fi tranzacționate sau transferate altor persoane sau entități într-o manieră digitală
OCDE	<i>Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică</i>
SCR/CRS	<i>Standardul Comun de Raportare</i> (Common Reporting Standard) - standardul OCDE pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare (transpus în Uniunea Europeană prin Directiva DAC2)
TIN	<i>Tax Identification Number</i> - Număr de identificare fiscală al unei persoane într-o jurisdicție (de ex. CNP sau echivalent)

DAC8 (Directiva a 8-a privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal) - Directiva (UE) 2023/2226 adoptată la 17 octombrie 2023, care modifică Directiva 2011/16/UE extinzând sfera schimbului automat de informații la criptoactive și monede electronice. DAC8 stabilește cadrul legal în UE pentru ca statele membre să colecteze de la FSCR informații despre utilizatorii și tranzacțiile cu criptoactive și să le schimbe automat între ele, în scop fiscal. Statele membre trebuie să transpună DAC8 în legislația națională până la 31 decembrie 2025, iar primele raportări/an raportat vor fi cele din 2026 (schimbate până în septembrie 2027). Directiva DAC8 aliniază definițiile la Regulamentul MiCA și la standardul OCDE CARF, asigurând compatibilitatea globală, și introduce totodată prevederi privind obligația de înregistrare a operatorilor de criptoactive în UE, sancțiuni pentru neconformare și extinderea cooperării administrative în alte domenii (ex: precizarea tratamentului rulajelor transfrontaliere ale persoanelor cu averi mari, Directiva DAC8 incluzând și amendamente la capitole privind deciziile fiscale anticipate etc.).

CARF (Crypto-Asset Reporting Framework) - Cadrul de raportare a criptoactivelor dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și aprobat de țările G20 în 2023. CARF stabilește un set de reguli și proceduri standardizate la nivel internațional pentru colectarea informațiilor despre deținătorii și tranzacțiile cu criptoactive și schimbul automat al acestor informații între autoritățile fiscale, similar modului în care Standardul Comun de Raportare (CRS) acoperă conturile financiare tradiționale. CARF cuprinde atât **regulile model** (obligațiile de raportare și diligență pentru RCASP - echivalent FSCR), cât și **comentariile explicative** și un acord multilateral de autoritate competentă pentru schimbul efectiv de informații. Scopul CARF este să acopere lacunele de transparență fiscală create de activele digitale, date fiind caracteristicile de pseudanonimitate și transfer transfrontalier facil al acestora. Țările care se angajează să implementeze CARF vor transpune regulile în legislația internă și vor semna acorduri de

schimb de informații. Uniunea Europeană, prin DAC8, transpune CARF la nivel regional, asigurând conformitatea cu standardul OCDE.

Comentariile CARF - Documentele de comentarii publicate de OCDE alături de regulile CARF, care oferă explicații, exemple și clarificări interpretative pentru implementarea cadrului. Comentariile CARF detaliază intenția regulilor, includ definiții extinse și exemple practice (precum cele privind includerea NFT-urilor, tratamentul stablecoin-urilor, pragul pentru tranzacțiile de retail, excluderea anumitor active și entități etc.), și ghidează autoritățile fiscale și părțile raportoare în aplicarea corectă a prevederilor. De exemplu, comentariile precizează că stablecoin-urile nu sunt exceptate per se de la raportare, că tranzacțiile de plată la retail sub 50.000 USD se raportează ca transferuri către comerciant, nu ca tranzacții cu client identificat sau că unele platforme pur descentralizate fără control central ar putea să nu întrunească definiția de RCASP dacă nu pot efectua diligența (dar cele cu influență sau relație continuă cu utilizatorii ar intra totuși sub aceste reguli).

MiCA (Markets in Crypto-Assets Regulation) - Regulamentul (UE) 2023/1114 privind piețele criptoactivelor, adoptat în 2023, care stabilește un cadru juridic la nivelul UE pentru emitenții de criptoactive și furnizorii de servicii de criptoactive (CASP) din perspectivă **prudențială și de protecție a consumatorilor**. MiCA introduce cerințe de autorizare și supraveghere pentru platformele de criptoactive, schimburi, custodie etc. Relevanța MiCA în contextul DAC8/CARF constă în **alinierea definițiilor** - DAC8 preia definiții de bază (precum cea de criptactiv) din MiCA - și în faptul că impune autorizarea CASP, ceea ce se corelează cu obligația DAC8 ca operatorii nedeclarați în UE să se înregistreze într-un stat membru pentru a raporta. Astfel, Regulamentul MiCA și Directiva DAC8 operează complementar: MiCA reglementează entitățile pentru stabilitate și integritatea pieței, iar DAC8 impune acelor entități autorizate să raporteze tranzacțiile clienților în scop fiscal.

OUG de transpunere DAC8 și implementare CARF - Ordonanța de urgență nr. 71/2025, care introduce în legislația românească prevederile Directivei DAC8 și ale standardului CARF. Această OUG modifică Codul de Procedură Fiscală (Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare) prin introducerea de noi articole și anexe referitoare la obligațiile FSCR, procedurile de diligență fiscală (inserate ca Anexa VI la Codul de Procedură Fiscală) și schimbul de informații privind criptoactivele. De asemenea, stabilește sancțiuni și detaliază aspecte procedurale (de ex. termene de raportare, autoritatea competentă, definirea contravențiilor). Implementarea integrală a OUG de transpunere asigură compatibilitatea cadrului național cu Directiva DAC8 în termenul cerut (până la 31 decembrie 2025) și va permite aplicarea efectivă a noilor obligații legale în domeniul criptoactivelor începând cu anul 2026.

A.N.A.F. (Agenția Națională de Administrare Fiscală) - Autoritatea fiscală centrală din România, care în contextul acestui ghid acționează ca **autoritate competentă** responsabilă cu colectarea informațiilor de la FSCR și cu efectuarea schimbului automat de informații cu alte jurisdicții. A.N.A.F. primește raportările anuale de la toți FSCR din România, le validează și apoi le transmite, prin canalele de comunicare internațională securizată, către autoritățile fiscale partenere. Tot A.N.A.F. este cea care primește de la alte state informațiile despre contribuabilii români, integrându-le în bazele de date pentru

verificarea fiscală. În plus, A.N.A.F. are atribuții de supraveghere și control al conformării FSCR, incluzând impunerea de sancțiuni și măsuri de remediere, conform legislației de transpunere.

Criptoactiv - *"Crypto-Asset"*. Reprezentare digitală a unei valori care se bazează pe o tehnologie de registru distribuit (DLT) sau tehnologie similară, securizată criptografic, și care poate fi transferată și stocată electronic. Definiția CARF este largă și cuprinde majoritatea activelor digitale, incluzând criptomonede (Bitcoin, Ether etc.), stablecoin-urile, NFT-urile care reprezintă drepturi de proprietate sau investiție, și chiar derivatele emise sub formă de token. Sunt **excluse** din definiție acele active digitale care nu pot fi folosite ca mijloc de plată sau investiție (de ex., jetoane pur utilitare în rețea, puncte într-un program închis de fidelizare) și activele digitale emise de bănci centrale (CBDC) sau produse specificate de monedă electronică. Scopul definiției este de a acoperi toate activele relevante din perspectivă fiscală, adică cele a căror deținere sau tranzacționare ar putea genera venituri ori câștiguri de capital nedeclarate.

Criptoactiv Relevant - *"Relevant Crypto-Asset"*. Termen care se referă la orice criptoactiv în sens larg, exceptând anumite categorii excluse expres de standard. DAC8/CARF aliniază sfera criptoactivelor relevante cu definițiile din legislația UE (ex.: **MiCA – Regulamentul privind piețele criptoactivelor**), însă o extinde pentru a include și criptoactive emise în mod descentralizat, stablecoin-urile (inclusiv tokenuri e-money) și anumite NFT-uri. Sunt excluse din "criptoactive relevante" **Monedele Digitale ale Băncilor Centrale (CBDC)** și **criptoactivele de tip închis (Closed-Loop)** utilizate doar într-un ecosistem restrâns de plăți la comercianți anume și nereconvertibile liber în monedă fiduciară. Practic, orice criptoactiv transferabil și tranzacționabil pe piață deschisă este considerat relevant și intră sub incidența raportării.

Entitate activă: Termen utilizat pentru a stabili dacă o entitate (instituție, companie, organizație) trebuie analizată pentru identificarea persoanelor care exercită controlul. O Entitate activă este, în esență, o entitate ce desfășoară activități operaționale semnificative sau se încadrează într-o categorie de risc scăzut (ex: societăți active, entități cu acțiuni tranzacționate public, start-up-uri cu activitate operațională, organisme publice, instituții financiare etc.).

Furnizor de Servicii de Criptoactive Raportor (FSCR) - *"Reporting Crypto-Asset Service Provider"*. Orice persoană fizică sau entitate ce, în cursul obișnuit al activității sale economice, efectuează servicii de schimb de criptoactive (cripto-cripto sau cripto-monedă fiduciară) ori facilitează transferuri sau plăți cu criptoactive, pentru sau în numele clienților, și care are obligația de a raporta conform prevederilor DAC8/CARF. Termenul corespunde definiției *Reporting Crypto-Asset Service Provider* din standardul OCDE. Anumite entități sunt exceptate de la calitatea de FSCR - de exemplu, dezvoltatorii de software care nu intermediază efectiv tranzacții, platformele pasive de tip bulletin board sau persoanele care efectuează servicii în mod ocazional și necomercial. FSCR poate include platforme de schimb centralizate, operatori de ATM cripto, brokeri și dealeri de criptoactive, precum și anumiți operatori de platforme descentralizate care exercită control asupra tranzacțiilor intermediare.

Intermediar (agent) - În context CARF, o persoană sau entitate (non-FSCR) care acționează în numele altei persoane în relația cu FSCR. Ex: un custode care gestionează criptoactive pentru clientul final. Regula: FSCR trebuie să identifice clientul final real, nu să se oprească la intermediar.

Monedă fiduciară - "*Fiat Currency*". Monedă cu putere circulatorie legală, emisă de o bancă centrală sau o autoritate publică (de exemplu, leu românesc, euro, dolar american). În contextul raportării, valorile tranzacțiilor cu criptoactive trebuie exprimate într-o monedă fiduciară. Legislația precizează că suma plătită sau încasată într-o tranzacție se raportează în moneda fiduciară în care a avut loc tranzacția, iar dacă au avut loc în mai multe valute, se convertește într-o singură monedă fiduciară la alegerea FSCR, aplicând consecvent aceeași metodă. De asemenea, pentru conversia valorii de piață a criptoactivelor (în cazul tranzacțiilor criptoactiv - criptoactiv), FSCR va utiliza o monedă fiduciară de referință (ex.: USD sau EUR) și va menționa în raportare moneda aleasă. Termenul *monedă fiduciară* exclude criptoactivele chiar dacă unele sunt desemnate ca mijloc legal de plată într-un stat (ex.: Bitcoin în El Salvador); conform CARF, doar monedele emise de autorități sunt tratate ca fiat.

Nexus de raportare - Criteriile prin care se stabilește dacă un FSCR raportează într-o anumită jurisdicție. De regulă, FSCR raportează în țara unde este rezident fiscal sau are sediu permanent ori este înregistrat. Dacă un FSCR are prezență în mai multe jurisdicții, poate avea obligații multiple (de exemplu sucursală într-o țară raportează acolo pentru clienții sucursalei). Reguli speciale previn dublarea raportării aceluiași utilizator de către entități afiliate multiple.

Operator de Criptoactive - Termen utilizat pentru a desemna entitățile ce oferă servicii de criptoactive *fără* a fi autorizate/reglementate la nivel european, dar care se încadrează în prevederile DAC8. Practic, un "operator" este tot un FSCR, diferența fiind că operatorul nu are statut reglementat. DAC8 tratează în mod similar obligațiile operatorilor, existând obligativitatea înregistrării acestora în Registrul Operatorilor de Criptoactive administrat la nivelul ANAF.

Persoană Raportabilă - "*Reportable Person*". Persoană fizică sau entitate rezidentă fiscal într-o jurisdicție care face obiectul raportării (care participă la schimbul de informații) alta decât cele exceptate (Persoane Excluse). Determină dacă utilizatorul este subiect raportabil către altă jurisdicție.

Persoană Excluse - "*Excluded Person*". Categorie de entități exceptate de la a fi raportate deoarece prezintă risc scăzut de evaziune. Include: entități ale guvernelor, bănci centrale, organizații internaționale, instituții financiare (deja raportoare CRS), companii listate pe burse recunoscute și filialele lor, precum și anumite entități nonprofit sau de utilitate publică. Dacă un utilizator entitate este Persoană Excluse, tranzacțiile sale nu se raportează.

Persoană care exercită controlul - "*Controlling Person*". Termen ce desemnează beneficiarul real al unei entități, respectiv persoana fizică ce deține controlul final asupra entității. Determinarea persoanelor care exercită controlul se face în conformitate cu standardele internaționale (Recomandarea nr. 10 a Financial Action Task Force privind

beneficiarii reali) și cu procedurile KYC/AML aplicabile. De regulă, se consideră că exercită controlul acea persoană (sau grup de persoane) care deține direct sau indirect un procent semnificativ din entitate (de exemplu, mai mult de 25% din capital sau din drepturile de vot). Dacă nicio persoană nu depășește acest prag, se iau în considerare persoanele care exercită controlul prin alte mijloace sau, în ultimă instanță, persoana în poziție de conducere superioară (administrator/director general). În cazul fiduciilor sau altor construcții legale, sunt tratate ca persoane care exercită controlul: constitutorul, fiduciarul, beneficiarii și orice altă persoană cu control efectiv asupra aranjamentului. Identificarea acestor persoane este esențială în procedurile de diligență fiscală, deoarece dacă oricare dintre ele este rezidentă într-o jurisdicție care face obiectul raportării, atunci informațiile despre acea persoană și despre entitate trebuie raportate.

Schema XML CARF - Formatul electronic standardizat în care se transmit datele de raportare. Schema de raportare XML va conține elemente (câmpuri) pentru date despre FSCR, criptoactive, transfer, schimb etc. FSCR trebuie să genereze fișiere valide conform acestei scheme, care se atașează formularului de raportare către ANAF.

Tranzacție de Schimb - *“Exchange Transaction”*. Serviciul prin care un client primește criptoactive contra monedă fiduciară sau viceversa, ori schimbă un criptoactiv contra altuia. Include activități de tip cumpărare/vânzare (criptoactiv <> monedă fiduciară) și conversii criptoactiv <> criptoactiv. FSCR care “efectuează tranzacții de schimb” sunt cei vizați de definiția RCASP.

Tranzacție Relevantă - *“Relevant Transaction”*. Orice tranzacție care se încadrează în perimetrul raportării: definită ca *Tranzacție de Schimb* sau *Transfer* de criptoactiv relevant. Cuprinde schimburile criptoactiv - monedă fiduciară, criptoactiv - criptoactiv și transferurile de criptoactive, cu anumite excepții de prag (ex. plățile cu amănuntul sub 50.000 USD). Doar tranzacțiile relevante se raportează (de ex. nu se raportează tranzacțiile sub pragul de retail).

Tranzacție care face obiectul raportării - *“Reportable Transaction”*. Orice operațiune definită de cadrul DAC8/CARF ca fiind în sfera de raportare. Conform definițiilor din standard, patru categorii principale de tranzacții sunt raportabile:

- **Schimb între criptoactiv și monedă fiduciară** - de exemplu, vânzarea de Bitcoin în schimbul euro sau cumpărarea de Ether cu dolari.

- **Schimb între unul sau mai multe criptoactive** - de exemplu, conversia de Ether în USDC (stablecoin) sau schimb direct Litecoin în Bitcoin.

- **Transfer de criptoactive** - mutarea unui criptoactiv din contul deținut la un FSCR către o altă locație (sau invers) care nu este identificată ca un alt FSCR. Practic, retragerile către portofele digitale private sau mutarea de criptoactive din portofele externe în contul FSCR sunt considerate transferuri raportabile dacă FSCR nu poate determina că cealaltă parte este un alt furnizor raportor.

- **Tranzacție de Plată cu Amănuntul raportabilă** - transferul de criptoactive către un comerciant (plată pentru bunuri/servicii) care depășește un anumit prag valoric (stabilit la

50.000 USD pe an per client). Tranzacțiile de plată sub acest prag nu sunt raportate nominativ (clientul nu este identificat în raportare), însă pot fi raportate ca transferuri către comerciant, dacă este cazul.

Utilizator de Criptoactive - “*Crypto-Asset User*”. Persoană fizică sau entitate pentru care FSCR efectuează tranzacții relevante (clientul FSCR care folosește serviciile acestuia). Dacă un client acționează ca intermediar pentru altă persoană, utilizatorul final e considerat persoana în numele căreia se acționează (vezi mai jos).

Utilizator care face obiectul raportării - “*Reportable User*”. Orice persoană fizică sau entitate care deține un cont ori efectuează tranzacții prin intermediul unui FSCR și care este rezidentă fiscal într-o jurisdicție față de care există obligația de raportare. În practică, sunt vizate persoanele care nu sunt rezidente în jurisdicția FSCR-ului. **Persoanele excluse** (precum guvernele, băncile centrale, organizațiile internaționale, societățile listate la bursă etc.) nu sunt considerate utilizatori raportabili, chiar dacă ar utiliza servicii de criptoactive, datorită profilului lor de risc redus.

(Termenii de mai sus sunt explicați succint pentru scopul prezentului ghid. Pentru definițiile legale complete, consultați Secțiunea IV din Regulile CARF și Comentariile aferente, precum și legislația națională de transpunere, respectiv Codul de Procedură Fiscală.)

2. CLASIFICAREA FURNIZORILOR DE SERVICII DE CRIPTOACTIVE RAPORTORI

2.1. Definiția Furnizorului de Servicii de Criptoactive Raportor

Conform prevederilor CARF/DAC8, prin **Furnizor de Servicii de Criptoactive Raportor** (FSCR) se înțelege orice entitate sau persoană fizică ce desfășoară, cu titlu profesional, activități de intermediere a tranzacțiilor cu criptoactive pentru sau în numele clienților (utilizatorilor). Definiția este funcțională și se bazează pe tipul de servicii oferite, nu pe forma juridică a entității. Cu alte cuvinte, o entitate este considerată FSCR dacă **efectuează tranzacții de schimb de criptoactive** (denumite *Exchange Transactions*) în beneficiul clienților, acționând ca intermediar, contraparte sau punând la dispoziție o platformă de tranzacționare.

Pentru a fi calificat drept FSCR, furnizorul trebuie să presteze serviciile „**ca o activitate economică**” (eng. “*as a business*”), implicând o organizare profesională și o continuitate a activității de schimb de criptoactive. Simpla tranzacționare de criptoactive în scop personal (pe cont propriu) sau furnizarea de infrastructură tehnică pasivă (de ex. un software descentralizat fără control asupra tranzacțiilor) **nu conferă statut de FSCR**. Cu alte cuvinte, o persoană sau entitate care își convertește propriile criptoactive în monedă fiduciară (fiat) sau invers, fără a acționa pentru clienți, nu este un furnizor raportor, iar o platformă non-custodială pur automată poate să nu se încadreze în definiție în absența unui intermediar obligat.

Exemple de FSCR: Platforme de schimb de criptomonede (centralizate sau descentralizate, dacă există entități responsabile), brokeri de criptoactive, societăți care oferă servicii de custodie și administrare de portofele pentru terți, operatori de ATM-uri pentru criptoactive, platforme de tranzacționare NFT care intermediază schimburi, etc. Toate aceste entități, dacă operează în mod organizat și pentru clienți, intră sub incidența noilor reguli de raportare.

Exemple care nu intră în definiție: o persoană fizică ce cumpără și vinde criptoactive în nume propriu (trader individual), dezvoltatorii unui protocol DeFi (piața financiară pur descentralizată, fără control centralizat), sau entități care oferă doar servicii conexe (consultanță, dezvoltare software) fără a intermedia efectiv schimburi de valori. Astfel de actori nu sunt considerați Furnizori de Servicii de Criptoactive Raportori, deci nu au obligații de raportare din perspectiva DAC8/CARF.

2.2. Furnizor de Servicii de Criptoactive vs. Operator de Criptoactive

Tabel comparativ

Legislația de transpunere a prevederilor Directivei DAC8 în statele membre (inclusiv România) distinge între **Furnizorii de Servicii de Criptoactive** autorizați/înregistrați în baza reglementărilor sectoriale (de ex. Regulamentul UE MiCA) și **Operatorii de Criptoactive** nereglementați formal, dar care prestează efectiv servicii de criptoactive către clienți din Uniunea Europeană. Ambele categorii intră sub incidența Directivei DAC8, definind împreună conceptul de FSCR. Tabelul de mai jos compară aceste noțiuni:

Caracteristică	Furnizor de Servicii de Criptoactive (reglementat)	Operator de Criptoactive (nereglementat)
Statut juridic	Entitate autorizată sau înregistrată conform legislației dedicate criptoactivelor (ex: autorizare MiCA pentru servicii de schimb, custodie, platforme de tranzacționare etc.).	Entitate fără obligativitate de autorizare specifică (de ex. dacă nu se încadrează în categoriile reglementate de MiCA), dar care oferă de facto anumite servicii de criptoactive pentru clienți.
Exemple tipice	Exchange-uri centralizate de criptomonede licențiate, custozii de portofele digitale autorizați, platforme de trading care funcționează sub supraveghere.	Platforme de tranzacționare P2P sau DEX administrate de o entitate, operatori locali mici de schimb criptoactive - monedă fiduciară (ex. case de schimb crypto) neîncadrați formal în regimul de autorizare, entități care oferă servicii de criptoactive într-o nișă neacoperită de licențe.
Obligații DAC8/CARF	Da. Furnizorii autorizați au obligația de raportare - implementarea procedurilor CARF este parte a conformării lor.	Da. Lipsa unei autorizații formale nu exonerează de raportare DAC8; <i>oricine efectuează activități de tip FSCR trebuie să se conformeze.</i> Legislația națională impune acestor operatori "fără autorizație" să se înregistreze la ANAF și să aplice regulile de diligență și raportare.
Relația cu MiCA/AML	În general sunt subiecți ai reglementărilor financiare	Poate nu intra sub regulile MiCA sau AML dacă activitatea lor nu este cuprinsă de definiții; DAC8

Caracteristică	Furnizor de Servicii de Criptoactive (reglementat)	Operator de Criptoactive (nereglementat)
	(MiCA, legislație AML), având deja obligații de KYC/AML.	Însă îi aduce în sfera de raportare fiscală. Se aplică cerințe de înregistrare într-un <i>registru special la ANAF</i> pentru monitorizarea lor.
Nexus național	Considerat FSCR din România dacă este rezident fiscal, înregistrat sau are sediu în România ori oferă servicii printr-o sucursală locală.	De asemenea, dacă un operator străin are <i>nexus</i> în România (sediul permanent, conducere efectivă sau altă prezență semnificativă), va avea obligații de raportare aici. În practică, orice entitate care are rezidență fiscală sau sediu în România și efectuează servicii de criptoactive pentru clienți este un FSCR român.

Notă: Distincția între „furnizor” și „operator” în contextul Directivei DAC8 este necesară pentru a acoperi toate situațiile ce pot apărea în practică. Din perspectiva obligațiilor de raportare, **nu există diferențe**, iar ambele tipuri de entități trebuie să implementeze aceleași proceduri DAC8/CARF.

2.3. Determinarea statului membru de raportare pentru FSCR - conceptul de „nexus”

2.3.1. Obiectiv și sferă de aplicare

Prezentul capitol explică modul în care un Furnizor de Servicii de Criptoactive stabilește statul membru în care are obligații de raportare în temeiul Directivei DAC8, în funcție de:

- tipul de furnizor (FSCR autorizat MiCA vs. Operator de Criptoactive neautorizat MiCA);
- legăturile juridice și economice („nexus”) cu statele membre;
- existența utilizatorilor rezidenți în România și în alte state membre.

Scopul este de a clarifica în special situația platformelor de schimb de criptoactive autorizate MiCA într-un alt stat membru UE, fără sediu/sucursală în România, care au sau nu au utilizatori rezidenți în România.

2.3.2. Principii generale privind nexus-ul și statul membru de raportare

În arhitectura DAC8, obligația de raportare a unui FSCR este legată de **statul membru de nexus** („Member State of reference”), nu de fiecare stat membru în care se află utilizatorii.

În mod simplificat:

- un **FSCR autorizat MiCA** (crypto-asset service provider) raportează în **statul membru în care este autorizat** în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1114 (MiCA);
- un **operator de criptoactive neautorizat MiCA** (de exemplu, platformă dintr-un stat terț care nu se încadrează în regulile de autorizare MiCA) raportează în **statul membru în care este înregistrat** în baza DAC8 (regula „înregistrare unică”);

- autoritatea competentă a statului membru de autorizare/înregistrare transmite apoi, prin schimb automat, informațiile către statele membre ale rezidenței utilizatorilor.

Existența utilizatorilor rezidenți în UE (inclusiv România) este **condiția pentru a intra în sfera DAC8**, dar **nu determină** singură statul membru în care FSCR are obligația de raportare. Utilizatorii români vor fi raportați în statul membru de autorizare/înregistrare, iar ANAF va primi ulterior informațiile prin schimb automat.

2.3.3. Principiile de aplicare „cascadată” a criteriilor de nexus

Pentru a evita raportarea dublă și pentru a asigura că fiecare FSCR raportează într-un singur stat membru, criteriile de nexus se aplică într-o manieră **ierarhică (în cascadă)**, după cum urmează.

2.3.3.1. Pasul 1: Încadrarea FSCR ca furnizor MiCA sau Operator de Criptoactive

1. Se verifică dacă entitatea este:
 - (a) **FSCR autorizat MiCA** într-un stat membru UE sau
 - (b) **Operator de Criptoactive neautorizat MiCA** (de regulă, entitate dintr-un stat terț sau din UE, dar care nu intră sub incidența MiCA).
2. Rezultatul acestei încadrări dictează regimul de nexus:
 - pentru (a), criteriul principal este **statul membru de autorizare MiCA**;
 - pentru (b), se aplică criteriile CARF/DAC8 de **rezidență fiscală / loc de conducere efectiv / sediu permanent / înregistrare** în UE.

2.3.3.2. Pasul 2: Stabilirea statului membru de raportare pentru FSCR MiCA

Pentru **FSCR autorizați MiCA**, regula este că FSCR raportează **exclusiv** în **statul membru de autorizare MiCA**, indiferent:

- în câte alte state membre își pașaportează serviciile;
- câți utilizatori rezidenți are în alte state membre;
- dacă aplicația are interfață în limba respectivelor state;
- dacă desfășoară acțiuni de marketing în alte state membre.

2.3.3.3. Pasul 3: Stabilirea statului membru de raportare pentru Operatorii de Criptoactive neautorizați MiCA

Pentru **Operatorii de Criptoactive neautorizați MiCA** (de ex. platforme din state terțe), criteriile de nexus se aplică în cascadă, după ordinea:

1. **Rezidență fiscală** într-un stat membru;
2. **Sediu permanent / loc fix de activitate / sucursală** într-un stat membru;
3. **Alte legături calificate** (de tip „regular place of business”) într-un stat membru;
4. Dacă operatorul are nexus în mai multe state membre, acesta trebuie să se **înregistreze ca Operator de Criptoactive într-un singur stat membru**, ales după criteriile din DAC8.

Statul membru astfel ales devine **statul membru de raportare DAC8** pentru respectivul operator, pentru toți utilizatorii săi rezidenți în UE (inclusiv cei din România).

2.3.4. Rolul utilizatorilor rezidenți în România

Existența utilizatorilor rezidenți în România este un criteriu de intrare în sfera DAC8. Cu alte cuvinte, dacă un FSCR/ Operator nu are **niciun utilizator rezident în UE**, nu are obligații DAC8, dar dacă are utilizatori rezidenți în UE (inclusiv România) devine, în principiu, **raportor DAC8** (FSCR raportor).

Totuși, **faptul că există clienți din România NU transformă automat România în stat membru de raportare** pentru acel FSCR, dacă:

- FSCR este **autorizat MiCA în alt stat membru** sau
- Operatorul s-a **înregistrat într-un alt stat membru** în baza DAC8.

România primește informațiile prin mecanismul de schimb automat DAC8, fără ca FSCR/ Operatorul să raporteze direct către ANAF, atâta timp cât statul membru de raportare este altul.

2.3.5. Relevanța angajaților, marketingului și interfeței în limba română

Directiva DAC8 nu enumeră, ca atare, drept criterii autonome de nexus:

- existența unor angajați români (de la distanță sau pe teritoriul României);
- utilizarea limbii române în interfața aplicației sau pe website;
- campanii de marketing/ publicitate țintite către România;
- un nume de domeniu cu extensia „.ro”.

Aceste elemente pot însă influența indirect analiza de nexus, în special pentru Operatorii neautorizați MiCA, dacă conduc, în practică, la existența unui **sediu permanent / loc fix de activitate** în România (de ex. birou, sucursală, personal care încheie contracte în mod obișnuit) sau determină necesitatea înregistrării unei entități juridice românești sau a unei sucursale, care, la rândul ei, ar putea deveni FSCR sau Operator de Criptoactive raportor DAC8 în România.

Pentru **FSCR autorizați MiCA** în alt stat membru, simpla existență a acestor elemente NU modifică regula de bază: statul membru de raportare rămâne **statul de autorizare MiCA**, atâta timp cât nu apare o entitate separată, autorizată sau înregistrată în România.

2.3.6. Exemple practice

Exemplul 1: FSCR autorizat MiCA în alt stat membru, cu clienți români

„Exchange EU GmbH” este autorizat MiCA în Germania ca Furnizor de Servicii de Criptoactive. Nu are sediu, sucursală sau entitate juridică în România, însă aplicația mobilă este disponibilă și în limba română, derulează campanii de marketing online țintite către utilizatori din România și are 10.000 de utilizatori persoane fizice rezidente în România.

Analiza nexus:

FSCR este **autorizat MiCA** în Germania, de unde rezultă că statul membru de raportare DAC8 este Germania.

Existența utilizatorilor români aduce „Exchange EU GmbH” în sfera DAC8, dar acesta va aplica regulile de diligență DAC8 pentru utilizatorii români, va raporta toate tranzacțiile raportabile către autoritatea fiscală germană și aceasta va transmite datele, prin schimb automat, către ANAF.

Concluzie: „Exchange EU GmbH” **nu are obligații de raportare DAC8 în România**, chiar dacă are clienți români, aplicație în limba română și marketing ținut în România.

Exemplul 2: FSCR autorizat MiCA în alt stat membru + entitate locală în România

„CryptoGlobal S.A.” este autorizată MiCA în Franța, dar înființează „CryptoGlobal România SRL”, entitate juridică înregistrată în România, care este autorizată MiCA de către autoritatea română de supraveghere ca Furnizor de Servicii de Criptoactive și deserveste utilizatori rezidenți în România.

Analiza nexus:

„CryptoGlobal S.A.” (Franța) rămâne FSCR MiCA cu stat membru de raportare Franța pentru utilizatorii săi (inclusiv pentru eventualii utilizatori români aflați în portofoliul său direct).

„CryptoGlobal România SRL” devine, la rândul lui, FSCR MiCA, cu stat membru de raportare România.

Concluzie: „CryptoGlobal S.A.” raportează în Franța, iar datele pentru utilizatorii români sunt transmise ulterior către România.

„CryptoGlobal România SRL” raportează direct în România pentru propriii utilizatori, inclusiv rezidenți români. Obligația de raportare DAC8 în România apare **numai pentru entitatea locală autorizată MiCA/înregistrată ca Operator**, nu pentru FSCR-ul inițial autorizat în alt stat membru.

Exemplul 3: Operator de criptoactive dintr-un stat terț, cu utilizatori români

„GlobalCrypto Ltd.” este o platformă de schimb de criptoactive dintr-un stat terț (non-UE), fără autorizare MiCA, dar cu utilizatori rezidenți în mai multe state membre UE, inclusiv România, website disponibil în engleză și română și personal român care lucrează de la distanță, dar fără birou în România.

În baza DAC8, „GlobalCrypto Ltd.” este obligată să se **înregistreze într-un singur stat membru al UE** ca Operator de Criptoactive (de exemplu, în Statul membru X, unde are cel mai solid nexus în sens CARF: sedii, management, volum de activitate).

Analiza nexus:

„GlobalCrypto Ltd.” nu este FSCR MiCA, așadar se aplică criteriile de nexus pentru Operatori neautorizați MiCA.

Se identifică statul membru în care are cea mai puternică legătură (rezidență fiscală, loc de conducere efectiv, sediu permanent etc.). Să presupunem că acesta este Statul membru X. În urma înregistrării în Statul membru X, „GlobalCrypto Ltd.” va raporta acolo toate informațiile DAC8, inclusiv pentru utilizatorii rezidenți în România.

Concluzie:

Chiar dacă are utilizatori români și angajați români de la distanță, „GlobalCrypto Ltd.” **nu are obligații de raportare DAC8 în România**, ci în Statul membru X, care devine statul membru de raportare. ANAF va primi datele prin schimb automat de la Statul membru X.

Exemplul 4: Operator neautorizat MiCA cu sediu permanent în România

„DigitalAssets Pte Ltd.” este o companie dintr-un stat terț, care nu este autorizată MiCA în niciun stat membru, are un birou fizic în România (în care lucrează constant personal de vânzări și suport), încheie, prin personalul din România, contracte cu utilizatori rezidenți în România și derulează, în principal, activitatea comercială în România și în alte câteva state membre.

Autoritățile române califică activitatea ca reprezentând un **sediul permanent / loc fix de activitate** în România.

Analiza nexus:

„DigitalAssets Pte Ltd.” este operator neautorizat MiCA, așadar se aplică criteriile de nexus în cascadă.

Sediul permanent / locul fix de activitate din România conferă un nexus puternic cu România.

Dacă, analizând ansamblul legăturilor, România este statul membru ales pentru **înregistrare unică**, atunci entitatea se înregistrează în România ca Operator de Criptoactive raportor DAC8 și raportează către ANAF pentru toți utilizatorii săi rezidenți în UE (inclusiv cei din alte state membre).

Concluzie:

În acest scenariu, România devine **stat membru de raportare**, dar aceasta se datorează existenței unui **sediul permanent/loc fix de activitate și a înregistrării ca operator DAC8**, nu simplului fapt că există utilizatori români sau marketing în limba română.

Exemplul 5: FSCR autorizat MiCA și angajați români de la distanță, fără entitate locală

„EuropaCrypto S.p.A.” este autorizată MiCA în Italia și are câțiva angajați români care lucrează de la distanță din România (fără birou, fără sucursală), aplicație disponibilă în limbile italiană, engleză și română și utilizatori rezidenți în România.

Analiza nexus:

FSCR este autorizat MiCA în Italia, deci statul membru de raportare DAC8 este Italia.

Angajații români de la distanță, fără birou sau sucursală formală, nu determină, în mod normal, existența unui sediu permanent în România, în lipsa unor elemente suplimentare (de ex. încheiere sistematică de contracte în numele societății, infrastructură tehnică semnificativă etc.).

Concluzie:

„EuropaCrypto S.p.A.” raportează în Italia, inclusiv pentru utilizatorii români. **Nu există obligație DAC8 de raportare directă în România**, iar elementele precum angajați români, interfață în limba română și marketing online nu influențează această concluzie.

2.4. Obligațiile generale ale Furnizorilor de Servicii de Criptoactive Raportori

Din momentul calificării drept Furnizor de Servicii de Criptoactive Raportor, acesta are o serie de obligații legale, printre care:

- **Implementarea procedurilor de *diligență fiscală*:** FSCR trebuie să își adapteze procesele interne de cunoaștere a clientelei astfel încât să colecteze informațiile prevăzute de legislația DAC8/CARF cu privire la fiecare **Utilizator de Criptoactive** (detalii în cap. 3) și să determine rezidența fiscală a acestora. Acest lucru implică obținerea unei **declarații pe propria răspundere privind rezidența fiscală** de la fiecare utilizator (persoană fizică sau entitate) și verificarea rezonabilității acestor declarații pe baza documentelor și datelor deținute de către FSCR.
- **Raportarea anuală a informațiilor către ANAF:** FSCR-urile au obligația să transmită către ANAF, în formatul standard XML, o raportare anuală (prin intermediul Formularului F8000) care să includă toate **informațiile prevăzute de lege** referitoare la utilizatorii raportați și tranzacțiile relevante efectuate pentru aceștia (detaliat în cap. 5). Raportarea se va efectua pentru fiecare an calendaristic (an de referință), într-un termen stabilit (până la data de 15 martie a anului următor celui de referință). *(Exemplu: tranzacțiile efectuate în cursul anului 2026 vor fi raportate de FSCR până la 15 martie 2027.)*
- **Măsuri de conformare și păstrarea evidențelor:** FSCR trebuie să păstreze evidențe adecvate ale procedurilor efectuate (de ex. Declarațiile pe propria răspundere obținute, documente justificative privind verificarea rezonabilității acestora, registrele tranzacțiilor raportabile) pe o perioadă minimă prevăzută de lege (10 ani). De asemenea, este obligatorie existența procedurilor interne pentru asigurarea conformării continue, cum ar fi: personal instruit, sisteme IT adaptate pentru colectarea și raportarea datelor privind criptoactivele, mecanisme de control intern și evaluare a riscurilor.

- **Cooperarea cu autoritățile și măsuri de remediere:** În cazul în care ANAF, în calitate de autoritate competentă, solicită clarificări sau informații suplimentare (de ex. în situația unei acțiuni de verificare/control), FSCR are obligația de a răspunde prompt și de a furniza datele cerute într-un termen de maxim 30 de zile calendaristice de la data primirii notificării. Dacă sunt identificate neconformități (ex. utilizatori neraportați, erori), FSCR trebuie să aplice măsuri de remediere, inclusiv transmiterea de rapoartări corectate. Nerespectarea obligațiilor de raportare și diligență fiscală poate atrage sancțiuni contravenționale și alte măsuri administrative (amenzi, suspendarea/retragerea autorizației, dacă este cazul, eliminarea din Registrul operatorilor de criptoactive etc.), conform prevederilor Codului de Procedură Fiscală.

(În Anexa V – Matrice RACI – se detaliază responsabilii principali pentru diversele activități legate de transpunerea Directivei DAC8 și implementarea CARF: FSCR, ANAF, utilizatori, etc., clarificând cine este responsabil (R), cine aprobă (A), cine este consultat (C) și cine trebuie informat (I) pentru fiecare obligație.)

3. IDENTIFICAREA UTILIZATORILOR DE CRIPTOACTIVE ȘI TRANZACȚII RELEVANTE

Pentru a stabili ce informații trebuie raportate, Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori trebuie să identifice corect subiecții (persoanele fizice și entitățile) și obiectul (tranzacțiile) vizate de prevederile DAC8/CARF. Acest capitol definește conceptele de **Utilizator de Criptoactive** și **Tranzacție Relevantă**, precum și modul de aplicare a regulilor de identificare în diferite situații (utilizatori indirecti prin intermediari, plăți către comercianți etc.). Totodată, se explică diferențierea între utilizatorii preexistenți și utilizatorii noi.

3.1. Noțiunea de Utilizator de Criptoactive

Utilizator de Criptoactive (*Crypto-Asset User*) este orice persoană fizică sau entitate pentru care un FSCR **efectuează una sau mai multe Tranzacții Relevante**. Cu alte cuvinte, oricine folosește serviciile Furnizorului pentru a schimba criptoactive (contra monedă fiduciară sau alt criptactiv) ori pentru a transfera criptoactive, devine un Utilizator de Criptoactive al respectivului FSCR.

Distincții importante:

- Utilizatorul poate fi **Individual** (persoană fizică) sau **Entitate** (societate sau aranjament juridic, de ex. fiducie). Procedurile de diligență fiscală diferă parțial între aceste categorii (a se vedea cap. 4).

- Dacă o persoană utilizează mai multe servicii ale aceluiași FSCR (ex: are cont pe platforma de schimb și separat un portofel digital aflat în custodia platformei), din perspectiva prevederilor DAC8/CARF aceasta reprezintă un singur *Utilizator*, iar informațiile se vor cumula (agrega) la nivel de utilizator.

- **Contul sau relația contractuală** cu FSCR poate fi formală (ex. crearea unui cont pe platformă) sau ocazională (ex. un client care efectuează o tranzacție de schimb unică fără crearea unui cont permanent). În ambele situații, persoana respectivă este considerată Utilizator și intră sub incidența obligațiilor de diligență fiscală dacă tranzacția este relevantă. FSCR trebuie să aplice procedurile de identificare inclusiv tranzacțiilor efectuate fără deschiderea unui cont clasic, înainte de executarea tranzacției unice.

Exemplu: Utilizatoarea A își deschide un cont pe o platformă de schimb de criptoactive din România și cumpără Bitcoin vânzând lei - A este o Utilizatoare de Criptoactive a platformei, iar tranzacția ei (lei vs. BTC) este una relevantă ce intră în sfera de raportare DAC8/CARF. Dacă Utilizatorul B, fără cont de client creat, se adresează aceleiași platforme și solicită schimb de ETH vânzând euro, B devine și el Utilizator de Criptoactive al platformei pentru acea tranzacție, iar platforma trebuie să-l identifice și să-l trateze similar (colectând datele fiscale înainte de efectuarea tranzacției).

3.2. Tranzacții Relevante (Tranzacții de Schimb vs. Transferuri)

Regulile CARF introduc termenul de **Tranzacție Relevantă** (*Relevant Transaction*) pentru a delimita operațiunile care fac obiectul raportării. O **Tranzacție Relevantă** este definită ca fiind fie o **Tranzacție de Schimb** (*Exchange Transaction*), fie un **Transfer de Criptoactive**:

- **Tranzacție de Schimb:** orice schimb între un criptactiv și o monedă fiduciară (fiat) sau între un criptactiv și un alt criptactiv, efectuat prin intermediul FSCR. În această categorie se încadrează operațiunile de vânzare/cumpărare de criptoactive din/în monedă fiduciară și conversiile criptactiv - criptactiv intermediare de Furnizor. FSCR acționează fie ca o contraparte (dealer), fie ca un intermediar (broker/platformă) care facilitează schimbul.
- **Transfer de Criptoactive:** orice transfer al unui criptactiv către sau de la un utilizator, altul decât o tranzacție de schimb. De exemplu, un transfer de criptactiv din portofelul digital aflat în custodia FSCR către un portofel extern (aflat în custodia utilizatorului) sau în sens invers, este considerat *transfer*. De asemenea, dacă FSCR facilitează plata cu criptoactive către un comerciant (ca metodă de plată), acea plată este tratată ca un transfer.

Relația Schimb vs Transfer: În general, dacă o operațiune implică conversia de valoare între criptactiv și monedă fiduciară sau între două criptoactive diferite, se consideră *Tranzacție de Schimb*. Dacă o operațiune presupune mutarea unui criptactiv (fără conversie) către o altă persoană sau către un portofel digital, se consideră *Transfer*. Există și situații-limită: de exemplu, dacă FSCR execută doar o latură dintr-un schimb (doar achiziția de criptactiv pentru client, fără a deține informații despre ce a oferit la schimb), atunci nu are toate datele unei tranzacții de schimb complete. Într-un astfel de caz, regulile

prevăd că FSCR va trata acea operațiune ca un *Transfer*, neavând cunoștință de contrapartidă sau valoarea celeilalte laturi a tranzacției.

Exemplu 1 (schimb criptoactiv - monedă fiduciară): Un utilizator cumpără 0,5 Bitcoin de la platforma X contra 50.000 EUR. Aceasta este o Tranzacție Relevantă de tip Schimb (criptoactiv - monedă fiduciară). Platforma va raporta suma de 50.000 EUR plătită de utilizator pentru achiziția de Bitcoin (detalii în cap. 5).

Exemplu 2 (schimb criptoactiv - criptoactiv): Același utilizator convertește 1 Ether în 80 MATIC prin platforma X. În această situație se schimbă un criptoactiv cu altul, deci operațiunea reprezintă o Tranzacție de Schimb. Platforma va determina echivalentul valoric (în monedă fiduciară) al celor 80 MATIC și al 1 Ether la momentul schimbului și va raporta aceste valori (a se vedea secțiunile 5.3.2 și 5.4 privind evaluarea).

Exemplu 3 (transfer): Utilizatorul își retrage 0,2 Bitcoin din contul de pe platforma X către portofelul său digital privat (în afara platformei). Aceasta este o Tranzacție Relevantă de tip Transfer, deoarece criptoactivul este mutat în afara platformei fără conversie. Platforma va raporta valoarea în monedă fiduciară a celor 0,2 Bitcoin transferați pentru utilizatorul respectiv.

3.3. Criptoactive Relevante vs. Exceptate

Nu toate criptoactivele existente intră sub incidența raportării DAC8/CARF. **Criptoactiv Relevant** (*Relevant Crypto-Asset*) este orice **Criptoactiv** (definit generic ca reprezentare digitală a valorii bazată pe criptografie și tehnologia registrelor distribuite) care *nu* se încadrează în categoriile exceptate de standard. Potrivit prevederilor DAC8/CARF, sunt **exceptate** de la statutul de Criptoactiv Relevant următoarele trei tipuri de instrumente:

- **Monede digitale emise de băncile centrale (CBDC)** - de exemplu, un potențial viitor *e-leu* sau *euro digital* emis de BCE. Acestea, deși tehnologic sunt criptoactive, sunt excluse deoarece sunt monede suverane oficiale.
- **Produse specificate de monedă electronică** - adică instrumente de tip monedă electronică reglementată, care funcționează ca mijloace de plată reglementate distinct. Acestea sunt excluse întrucât sunt acoperite de alte schimburi de informații (ex. carduri preplătite etc.).
- **Criptoactive care nu pot fi utilizate pentru plăți sau investiții**, conform determinării Furnizorului. Aceasta este o excepție *funcțională*: dacă FSCR evaluează și documentează că un anumit token *nu poate fi folosit* efectiv ca mijloc de plată sau de investiție, atunci îl va trata ca exceptat.

Atenție! Implicit însă, orice criptoactiv este considerat utilizabil pentru plată sau investiție, deci relevant, în absența unei determinări contrare. De exemplu, jetoanele nefungibile (*NFT-uri*) care sunt **tranzacționate pe piețe** sunt prezumate ca având potențial investițional, deci sunt *Criptoactive Relevante* chiar dacă reprezintă obiecte de colecție. Doar un token eminamente utilitar într-un ecosistem

restrâns, fără piață secundară (de ex. un *token de puncte* într-un program de loialitate care nu poate fi vândut sau schimbat în afara acelui program) ar putea fi considerat inutilizabil ca investiție.

În practică, majoritatea criptomonedelor și token-urilor populare se califică drept Criptoactive Relevante: **Bitcoin, Ether, XRP, Litecoin, monede stabile** (*stablecoins* precum USDT/Tether, USDC etc., care sunt criptoactive indexate la monede fiduciare) – toate fiind utilizabile ca mijloc de plată sau stoc de valoare investițional. **NFT-urile** (ex. CryptoPunks, Bored Apes) tranzacționate între colecționari sunt de asemenea considerate relevante. Un FSCR nu va raporta însă tranzacții în instrumente exclusiv utilitare sau suverane (de ex. un CBDC oficial).

Exemplu - stablecoin (monedă stabilă): O stablecoin precum USDT (Tether) este considerată criptactiv relevant, nefiind emisă de o bancă centrală și fiind utilizată pe scară largă ca substitut de monedă pentru tranzacții. Astfel, dacă un utilizator cumpără 1.000 USDT pentru 1.000 USD prin FSCR, tranzacția este raportabilă (criptactiv - monedă fiduciară). Sau dacă schimbă 500 USDT în alt criptactiv, se raportează ca tranzacție criptactiv - criptactiv. **Stabilitatea valorii** (1 USDT $\approx$ 1 USD) simplifică conversia la raportare, iar FSCR va raporta $\sim$ 1.000 USD pentru tranzacția de achiziție a 1.000 USDT (detalii în secțiunea 5.4).

Exemplu - NFT: Un token nefungibil, de exemplu un **CryptoPunk NFT**, este vândut de utilizatorul A către utilizatorul B pe marketplace-ul operat de FSCR, la prețul de 10 ETH. Deși NFT-ul reprezintă artă digitală, are valoare de piață și este tranzacționat contra unei criptomonede, deci este un Criptactiv Relevant. FSCR va considera vânzarea ca o tranzacție relevantă criptactiv - criptactiv și o va raporta pentru utilizatorul vânzător (dispunând de 10 ETH, echivalând X USD) și pentru cumpărător (achiziționând NFT pentru 10 ETH, echivalând X USD). Evaluarea se va realiza la valoarea de piață în USD a 10 ETH la momentul tranzacției (detalii în secțiunea 5.4).

(Notă: Dacă FSCR consideră că un anumit token nu este utilizabil pentru plată/ investiție, trebuie să documenteze explicit acea determinare. În absența documentării, prevalează prezumția de relevanță.)

3.4. Cazuri speciale de identificare a Utilizatorilor (intermediari și comercianți)

Există situații în care persoana care interacționează direct cu FSCR nu este beneficiarul final al tranzacției. Prevederile CARF/DAC8 conțin reguli specifice pentru a asigura identificarea corectă a utilizatorului real în astfel de cazuri:

- **Intermediar acționând în numele altcuiva:** Dacă o persoană sau entitate (altă decât un FSCR sau o instituție financiară) utilizează serviciile Furnizorului **ca intermediar, agent, custode, nominalizat, mandatar, consilier de investiții sau alt intermediar** pentru beneficiul unei alte persoane, atunci FSCR **nu va trata acel intermediar ca Utilizator final**, ci va identifica persoana sau entitatea în al cărei beneficiu acționează intermediarul ca fiind Utilizatorul de Criptoactive real.

Exemplu: O firmă de brokeraj de criptoactive (căreia nu i se aplică prevederile CARF/DAC8) folosește platforma unui FSCR pentru a executa tranzacții pentru clienții săi. FSCR nu va raporta firma de brokeraj ca utilizator final, ci trebuie să obțină informațiile despre clienții finali pentru care brokerul acționează (beneficiarii tranzacțiilor). Brokerul devine astfel un **intermediar** și FSCR trebuie să îl trateze ca atare, solicitând dezvăluirea utilizatorilor finali.

- **Plăți cu amănuntul către comercianți** (*Reportable Retail Payment Transactions*): Anumite FSCR oferă servicii care permit comercianților să accepte plata în criptoactive pentru bunuri/servicii. Prevederile CARF/DAC8 introduc un prag de **50.000 USD** pentru a identifica situațiile relevante. Dacă un FSCR facilitează tranzacții în care un **comerciant primește plăți în criptoactive de la clienții săi**, atunci:
- Dacă valoarea unei plăți depășește 50.000 USD (echivalent), tranzacția devine *Reportable Retail Payment Transaction*. În funcție de relația contractuală, FSCR va considera Utilizatorul său fie comerciantul, fie clientul final:
 - Dacă FSCR are o relație directă doar cu comerciantul (ex. îi furnizează serviciul de procesare plăți criptoactive), atunci **comerciantul este Utilizatorul de Criptoactive** (el fiind cel care efectuează tranzacții relevante prin conversia criptoactivelor primite în monedă fiduciară/fiat sau stocare).
 - Dacă însă FSCR, conform regulilor AML, este obligat să verifice identitatea **clienților comerciantului** (cumpărătorilor) atunci când procesează plățile lor cu criptoactive, atunci FSCR trebuie să trateze *și acei clienți* ca Utilizatori de Criptoactive proprii, efectuând identificarea și raportarea lor.
- Plățile sub 50.000 USD sunt exceptate de la raportare, fiind considerate cu risc scăzut.

Exemplu: Un FSCR operează un serviciu de plată crypto pentru un dealer auto. Un client cumpără un automobil de 60.000 USD și plătește echivalentul în Bitcoin către dealer, prin serviciul FSCR. Deoarece valoarea depășește 50.000 USD, FSCR trebuie să raporteze tranzacția. Dacă FSCR are doar dealerul înregistrat drept client al său, va raporta dealerul ca utilizator (și suma încasată în criptoactive). Dacă FSCR a fost obligat să identifice și cumpărătorul, atunci și acesta va fi considerat utilizator direct și raportat (cu suma plătită).

(Notă: Tranzacțiile de plată retail se vor raporta separat de cele de cumpărare/vânzare - secțiunea 5.3.3 - dar regulile de identificare a utilizatorilor pentru ele sunt cele de mai sus.)

3.5. Utilizatori Preexistenți vs. Utilizatori Noi

Prevederile DAC8/CARF **nu stabilesc proceduri de diligență fiscală diferite în funcție de data deschiderii contului sau valoarea acestuia**. Singura diferență constă în **calendarul de conformare**:

- **Utilizatori Preexistenți:** sunt acei clienți ai FSCR existenți la **data intrării în vigoare a prevederilor legale ale CARF/DAC8 în România** (1 ianuarie 2026). Pentru **toți** aceștia, FSCR trebuie să realizeze procedurile de identificare și obținere

a declarațiilor pe propria răspundere *retroactiv*, într-un interval de grație de **12 luni** de la data efectivă. Cu alte cuvinte, până la 31 decembrie 2026, furnizorul trebuie să colecteze declarațiile de la toți utilizatorii existenți și să determine rezidența lor fiscală, similar procedurii pentru conturile noi.

- **Utilizatori Noi:** cei care devin clienți după data intrării în vigoare (începând cu 1 ianuarie 2026). Pentru aceștia, FSCR trebuie să obțină declarația pe propria răspundere **în momentul deschiderii relației de afaceri sau înainte de efectuarea oricărei tranzacții relevante**. Practic, nu se poate deschide un cont nou sau executa o tranzacție pentru un client nou fără ca acesta să furnizeze declarația pe propria răspundere. Această regulă se aplică inclusiv în cazul tranzacțiilor unice fără cont - clientul ocazional trebuie să completeze formularul înainte de execuția operațiunii.

Diferența de tratament decurge din necesitatea de a încorpora noile cerințe într-un mod practic: clienților existenți li se acordă o perioadă de timp pentru colectarea datelor, pe când noii clienți sunt supuși imediat obligațiilor de diligență fiscală. Prevederile CARF/DAC8 **solicită pentru toți** utilizatorii preexistenți proceduri la fel de riguroase ca pentru cei noi. Așadar, nu există un prag valoric pentru care să nu se realizeze identificarea - toți utilizatorii trebuie evaluați și documentați din perspectiva rezidenței fiscale.

Exemplu: Platforma crypto ABC are 5.000 de clienți activi la 1 ianuarie 2026. În cursul anului 2026, ABC trebuie să contacteze toți acești clienți și să le solicite completarea declarației pe propria răspundere privind rezidența fiscală (dacă nu deține deja una valabilă). Să presupunem că 4.500 de clienți trimit declarațiile până la sfârșitul anului. Platforma va utiliza aceste date pentru raportarea din anul 2027. Pentru cei 500 de clienți care nu răspund, platforma îi va cataloga drept *necooperanți* și va aplica procedurile alternative (secțiunea 4.4 privind utilizatorii necooperanți) - de exemplu, ar putea restricționa accesul lor la contul din platformă până la furnizarea datelor.

(Important: Conform Comentariilor CARF, dacă un FSCR este și instituție financiară supusă regulilor CRS, acesta poate valorifica procedurile CRS deja efectuate - de exemplu, dacă la deschiderea contului în anul 2024 clientul a completat o declarație pe propria răspundere CRS, iar aceasta este valabilă și în prezent și conține toate elementele prevăzute de regulile CARF, FSCR poate folosi aceeași declarație pentru scopurile CARF. Totuși, dacă lipsesc elemente (de ex. informații despre cryptoactive specifice), este necesară completarea cu date suplimentare.)

4. PROCEDURI DE DILIGENȚĂ FISCALĂ (DUE DILIGENCE)

Procedurile de diligență fiscală descriu pașii prin care FSCR colectează și verifică informațiile necesare despre utilizatorii lor, pentru a determina **dacă aceștia sunt raportabili** și ce informații referitoare la tranzacții trebuie raportate. Astfel, se solicită o **declarație pe propria răspundere** de la utilizator, se verifică datele furnizate în raport cu evidențele deținute (*testul de rezonabilitate*), apoi se determină dacă utilizatorul este **Persoană Raportabilă** (adică rezident fiscal în România sau într-o jurisdicție parteneră) și

ce **tranzacții** să fie asociate acestuia. Pentru entități se adaugă pași de clasificare a acestora și de identificare a persoanelor care exercită controlul, dacă este cazul.

Prezentăm mai jos etapele și particularitățile de diligență fiscală pentru persoane fizice și entități, modul de gestionare a neconcordanțelor, precum și tratamentul utilizatorilor necooperanți.

4.1. Principii generale și termene de conformare

După cum s-a menționat, FSCR trebuie să obțină **declarații pe propria răspundere privind rezidența fiscală** de la toți utilizatorii (persoane fizice și entități). Modele de Formulare tipizate sunt prezentate în Anexele I, II și III. Aceste declarații conțin: date de identificare ale clientului, țara (țările) de rezidență fiscală, codul de identificare fiscală (TIN) în fiecare jurisdicție de rezidență și o certificare semnată care atestă că informațiile sunt complete și corecte.

Pentru **persoanele fizice**, formularul solicită în plus data și locul nașterii, dacă aceste informații nu sunt deja deținute și validate în baza obligațiilor AML/KYC. FSCR ar trebui să se asigure că la deschiderea relației de afaceri colectează toate datele necesare (nume complet, adresă de reședință actuală, țară de rezidență fiscală, TIN, data nașterii etc. pentru persoane fizice; denumirea legală, adresa sediului social, jurisdicția de rezidență, TIN pentru entități și date despre persoanele de contact).

Termenul de obținere a declarației pe propria răspundere:

- Pentru **utilizatorii noi (înrolați după 1 ianuarie 2026)** - la inițierea relației de afaceri sau înainte de prima tranzacție. FSCR nu trebuie să permită clienților noi să efectueze tranzacții fără să completeze declarația pe propria răspundere.

- Pentru **utilizatorii preexistenți (înrolați înainte de 1 ianuarie 2026)** - până la sfârșitul anului 2026 (12 luni de la implementare). Este recomandat ca FSCR să comunice proactiv cu toți clienții existenți, explicându-le noile cerințe și solicitând completarea declarațiilor. (Model de notificare către utilizatorii existenți se regăsește în Anexa IV.)

Verificarea rezonabilității datelor furnizate: După primirea declarației pe propria răspundere, FSCR trebuie să evalueze dacă informațiile sunt plauzibile comparativ cu celelalte date deținute în baza procedurilor KYC (*Know-Your-Customer*). De exemplu, dacă un client a declarat rezidență fiscală în țara X, dar în dosarul său KYC figurează o adresă permanentă în țara Y, există un conflict, iar FSCR trebuie să clarifice situația, eventual solicitând clientului documente justificative sau o nouă declarație corectată. Conform regulilor, dacă intervin **modificări de circumstanțe** care pun la îndoială validitatea unei declarații pe propria răspundere, FSCR trebuie să obțină o **nouă declarație actualizată** într-un interval de 90 zile de la constatare. Dacă nu reușește să obțină noua declarație, atunci va trebui să se bazeze pe informațiile din evidențele proprii (ex. indicii de rezidență fiscală) pentru a atribui o rezidență fiscală clientului respectiv.

Determinarea Persoanelor Raportabile: Folosind declarațiile validate, FSCR stabilește care utilizatori sunt **raportabili**, adică sunt *Persoane Raportabile* (Reportable Persons)

conform definiției. O **Persoană Raportabilă** este în esență o persoană fizică sau entitate care **este rezidentă fiscal în România sau într-o jurisdicție străină ce face obiectul raportării** (o altă jurisdicție parteneră CARF/DAC8), **alta decât:**

- persoanele excluse (ex. guverne, bănci centrale, companii listate la bursă etc.) și
- rezidenții în țări non-participante (dacă există, deși DAC8 acoperă toate statele membre UE, iar CARF se preconizează a fi adoptat pe scară largă global; totuși, dacă un utilizator este rezident doar într-o jurisdicție care nu participă la schimb, atunci tehnic nu este „raportabil”).

Persoană Raportabilă = Persoană din România sau dintr-o jurisdicție raportabilă, alta decât o Persoană Exclusă. În practică, pentru FSCR, după colectarea declarațiilor pe propria răspundere, orice client va fi raportabil către ANAF, dacă nu se încadrează la excepții (ex. o entitate care se dovedește a fi o *Persoană Exclusă*, a se vedea secțiunea următoare). Contribuabilii rezidenți fiscal exclusiv în România **se raportează**, deoarece prevederile Directivei DAC8 vizează și utilizatorii domestici.

(Notă: Dacă un client are multiple rezidențe fiscale declarate, toate se raportează.)

4.2. Colectarea și validarea informațiilor de la Utilizatorii individuali

Persoane fizice - procedura de diligență fiscală: Pentru fiecare utilizator persoană fizică, FSCR parcurge următorii pași:

1. **Colectare Declarație pe propria răspundere** - Utilizatorul completează formularul (model în Anexa I) cu țările unde are rezidență fiscală și TIN-urile corespunzătoare, plus datele de identificare (nume complet, adresă, data nașterii etc.). Clientul semnează declarația (fizic sau digital) certificând acuratețea informațiilor furnizate.
2. **Verificare KYC vs. Declarație pe propria răspundere** - FSCR compară informațiile din declarație cu cele deja obținute în procesul de cunoaștere a clientelei (care include de obicei documente de identitate, dovadă de adresă, etc.).
3. Dacă datele sunt coerente (ex. țara de rezidență fiscală declarată corespunde cu țara adresei de domiciliu din actul de identitate), declarația este *validă și de încredere*.
4. Dacă apar neconcordanțe (ex. clientul declară rezidență fiscală în Franța, dar actul de identitate indică domiciliul în Belgia), FSCR are o **Modificare de circumstanțe** / indicii conflictuale și va trebui să solicite clarificări: fie o nouă declarație (poate clientul și-a mutat rezidența de la data emiterii actului de identitate), fie documente justificative (certificat de rezidență fiscală, permis de ședere etc.), fie cel puțin o explicație scrisă. Dacă situația nu se clarifică, FSCR va recurge la indicii secundare (ex. va consulta evidențele sale, poate are înregistrat un cont IBAN din Franța pentru client sau un alt indiciu).
5. **Determinarea rezidenței fiscale** - În final, pe baza declarației (și oricăror corecții/clarificări), FSCR stabilește țara sau țările de rezidență fiscală ale persoanei.

De regulă va fi una singură, dar nu este exclus ca o persoană să beneficieze de rezidențe fiscale multiple (ex. are domiciliul într-o țară și lucrează în alta). Toate jurisdicțiile declarate se iau în considerare.

6. **Identificarea Persoanei Raportabile** - Dacă țara de rezidență fiscală identificată este fie România, fie diferită de România, persoana devine *Utilizator Raportabil*. **Atenție!** *Nu există praguri de valoare la nivel de persoană fizică, astfel încât orice utilizator va fi raportat indiferent de valoarea tranzacțiilor sale.*
7. **Date suplimentare** - FSCR se asigură că are toate elementele de raportare pentru acea persoană: nume complet, adresă curentă, TIN pentru fiecare jurisdicție raportabilă, data și locul nașterii. Acestea vor fi incluse în formularul de raportare.

Exemplu practic: Utilizatorul A, cu domiciliul în România, utilizează o aplicație crypto. La inițierea relației în 2026, completează declarația pe propria răspundere indicând că este rezidentă fiscal în Germania (lucrează acolo) și furnizează un număr TIN german. Aplicația verifică actul de identitate al Utilizatorului în care figurează o adresă din România, dar ea declară rezidență fiscală în Germania. I se poate solicita o dovadă (certificat de rezidență emis de autoritatea fiscală germană sau dovada înregistrării acolo). Utilizatorul furnizează dovada solicitată, iar FSCR confirmă că este rezidentă fiscal în Germania și va fi raportată cu rezidența fiscală în Germania și TIN-ul respectiv, împreună cu tranzacțiile sale. Adresa Utilizatorului de reședință curentă în Germania (dacă a furnizat-o) va fi inclusă. Data nașterii și locul nașterii (dacă este disponibil în evidențele electronice ale FSCR) se includ de asemenea în informațiile raportate.

4.3. Proceduri aplicabile entităților și persoanelor care exercită controlul

Pentru **utilizatorii entități** (societăți, fundații, parteneriate, fiducii etc.), procedura de diligență fiscală conține pași suplimentari comparativ cu cea pentru persoanele fizice, întrucât trebuie stabilit dacă entitatea însăși este raportabilă sau dacă în schimb trebuie raportate și/sau **persoanele care o controlează**.

Pașii principali pentru entități:

1. **Colectarea declarației pe propria răspundere de la entitate** - Reprezentantul autorizat completează o declarație (model în Anexa II) în care indică: jurisdicția(iile) de rezidență fiscală ale entității și TIN-ul sau TIN-urile, precum și **clasificarea entității** din perspectiva regulilor (dacă este o *Persoană Excluză*, o *Entitate Activă*). De asemenea, entitatea declară dacă există **persoane care exercită controlul** ce trebuie raportate.
2. **Stabilirea calității de Persoană Excluză**. FSCR evaluează dacă entitatea se încadrează în categoria *Persoană Excluză*. Conform prevederilor CARF/DAC8, *Persoanele Excluse* sunt entități cu risc fiscal scăzut, cum ar fi: **societăți listate** pe burse reglementate (și societățile afiliate acestora), **guverne și agenții guvernamentale, bănci centrale, instituții financiare** (acoperite de standardul CRS și Directiva DAC2) sau **organizații internaționale și nonprofit** de anumite

tipuri. Dacă entitatea declară (și FSCR confirmă în baza analizelor efectuate) că este exclusă - de exemplu, o instituție bancară (care raportează conform CRS) sau o companie listată la BVB - atunci FSCR nu are obligații de raportare (o exclude din populația de raportare). Totuși, FSCR păstrează documentația (declarația) care atestă acest statut.

3. **Entitate Activă:** Dacă entitatea nu este Persoană Exclusă, FSCR trebuie să verifice dacă este o *Entitate Activă* sau nu. *Entitate Activă* este o entitate cu activitate economică substanțială non-investițională, respectiv care **nu obține majoritar venit pasiv** (de ex. dobânzi, dividende, împrumuturi/staking crypto etc.) și îndeplinește anumite criterii (similare definiției *Active NFE* din CRS - de ex. companie comercială cu venit operativ, start-up în primii ani de activitate, ONG caritabil, etc.). Dacă entitatea se califică drept *Entitate Activă* (prin declarația sa, validată prin verificările efectuate de către FSCR), atunci FSCR o tratează ca și **Utilizator Raportabil** (dacă este rezidentă fiscal într-o jurisdicție raportabilă) și **nu** solicită informații despre persoanele care exercită controlul. Așadar entitatea activă este raportată ca *atare* (nume, TIN, țară).
4. **Persoanele care exercită controlul** - Dacă entitatea **nu îndeplinește criteriile de Entitate Activă**, atunci FSCR are obligația să identifice persoanele care exercită controlul asupra entității, în sensul legislației AML (beneficiari reali, persoane fizice care dețin peste 25% din acțiunile societății ori, în cazul fiduciilor, constitutorul, beneficiarul etc.). Persoanele care exercită controlul sunt obligate, de asemenea, să completeze declarații pe propria răspundere (un model se regăsește în Anexa III - declarație pe propria răspundere pentru persoana care exercită controlul). FSCR va solicita pentru fiecare persoană care exercită controlul fie o declarație separată, fie va include în declarația entității o secțiune completată de fiecare persoană care exercită controlul.
5. **Verificarea caracterului rezonabil și complet al declarațiilor pe propria răspundere** - FSCR verifică declarația entității și o compară cu informațiile deținute. De exemplu, dacă o societate se declară *activă* (are venit operațional mai mare de 50% din total venituri), FSCR trebuie să dețină un minim de informații (dacă este client cunoscut, dacă deține situații financiare etc.) și, dacă se consideră necesar, poate solicita lămuriri suplimentare. Similar, chiar dacă o entitate nu menționează nicio persoană care exercită controlul (sau declară că nu este cazul), FSCR ar trebui să dețină informații despre astfel de persoane conform documentației obținută în cadrul procedurilor AML.
6. **Determinarea rezidenței fiscale a entității și a persoanelor care exercită controlul** se realizează prin identificarea jurisdicției de rezidență fiscală a entității (de exemplu, țara de înregistrare). Ulterior, dacă este cazul, se stabilește rezidența fiscală pentru fiecare persoană care exercită controlul (conform declarațiilor pe propria răspundere ale acestora).
7. Dacă entitatea este *Entitate Activă* și rezidentă fiscal în România sau într-o jurisdicție străină, aceasta este o **Persoană Raportabilă** și va fi raportată ca *atare*.

8. Dacă entitatea **nu se încadrează** în categoria de *Entitate Activă*, există obligația analizării **persoanelor care exercită controlul**: oricare dintre acestea care este rezidentă fiscal într-o jurisdicție care face obiectul raportării devine **Persoană Raportabilă** și va fi raportată (numele persoanei, în conexiune cu entitatea).
(Notă: În schema XML de raportare, entitatea figurează cu datele sale și se conectează cu persoanele care exercită controlul.)

Exemplu 1 (entitate exclusă): ABC Bank UK Plc deține un cont pe o platformă de criptoactive FSCR din România, folosit pentru a tranzacționa criptoactive. ABC Bank este o bancă (instituție financiară), deci Persoană Exclusă. FSCR obține declarația pe propria răspundere (ABC Bank confirmă că este instituție financiară) și nu va raporta informații despre ABC Bank. Tranzacțiile sale nu fac obiectul raportării DAC8/CARF.

Exemplu 2 (entitate activă): XYZ SRL (firmă IT din Franța) folosește un serviciu românesc de custodie pentru criptoactive. XYZ declară rezidență fiscală în Franța, precum și că mai mult de 90% din veniturile sale provin din servicii IT (rezultând că se încadrează în categoria de Entitate Activă, nefiind un vehicul de investiții). FSCR validează faptul că entitatea are activitate reală (de ex. site web, contracte, facturi). XYZ este entitate raportabilă, așadar FSCR o va raporta nominal: nume, adresă, TIN din Franța și total tranzacții în contul său aflat în custodia FSCR.

Exemplu 3 (entitate cu persoane care exercită controlul): Holding Ltd (înregistrată în Cipru) are cont de client deschis la FSCR. Conform declarației pe propria răspundere rezultă că rezidența fiscală este în Cipru și că veniturile sale provin, în principal, din dividende (venituri pasive). În continuare, FSCR solicită lista persoanelor care exercită controlul, rezultând că acestea sunt: Utilizator A (60% din acțiuni, rezident UK) și Utilizator B (40% din acțiuni, rezident RO), iar ambii completează declarația pe propria răspundere pentru persoana care exercită controlul (model în Anexa III). FSCR verifică și confirmă prin registrul beneficiarilor reali că A și B sunt corect declarați. A fiind rezident UK (jurisdicție raportabilă), rezultă că este Persoană Raportabilă. B având rezidența fiscală în România este de asemenea Persoană Raportabilă. FSCR va include în raportare societatea Holding Ltd cu cei doi beneficiari reali și îi va marca pe A cu rezidența UK și B cu rezidența în România ca raportabili.

4.4. Gestionarea modificărilor și a utilizatorilor necooperanți

Modificarea circumstanțelor: După inițierea relației de afaceri, un FSCR are obligația de a monitoriza eventualele schimbări care ar putea afecta rezidența fiscală a utilizatorului sau statutul său. De exemplu, dacă un client persoană fizică își actualizează adresa de corespondență în cont și aceasta indică o altă țară decât cea declarată inițial, acesta este un avertisment (*red flag*). FSCR solicită clientului o **nouă declarație pe propria răspundere** pentru a reconfirma rezidența fiscală. Regulile prevăd că, dacă FSCR știe sau are motive să știe că o declarație anterioară nu mai este valabilă sau a devenit incorectă, trebuie să obțină o nouă declarație (însoțită de documente justificative) într-un termen de maxim 90 de zile calendaristice. În cazul în care Furnizorul de Servicii de Criptoactive Raportor nu poate obține o confirmare a valabilității declarației inițiale sau o declarație pe

propria răspundere valabilă în această perioadă de 90 de zile, FSCR trebuie să considere Utilizatorul de cryptoactive persoana fizică drept rezident al jurisdicției (jurisdicțiilor) în care acesta a pretins că este rezident în declarația inițială și jurisdicția (jurisdicțiile) în care poate fi rezident ca urmare a modificării circumstanțelor. Un FSCR poate păstra un exemplar original, o copie certificată sau o copie electronică a declarației pe propria răspundere. Declarația pe propria răspundere (inclusiv exemplarul original) poate exista și exclusiv în format electronic.

Utilizatori necooperanți (recalcitranți): În practică, unii clienți pot refuza sau omite să furnizeze declarația pe propria răspundere solicitată. Pentru astfel de cazuri, este necesar ca FSCR să stabilească reguli clare, opțiunile posibile incluzând:

- **Contactare repetată și notificare oficială:** FSCR trebuie să trimită notificări formale (scrise, cu confirmare de primire) în care să informeze utilizatorul despre obligația legală și consecințele neconformării. (Un *model de notificare* se regăsește în Anexa IV.)

- **Restricționarea serviciilor:** Legea permite FSCR să suspende anumite operațiuni ale clientului necooperant (de ex. blocarea retragerilor sau interzicerea efectuării de noi tranzacții) până la furnizarea informațiilor fiscale. Acest mecanism creează un stimulent pentru client să răspundă solicitărilor FSCR.

- **Clasificare provizorie:** Dacă totuși clientul nu răspunde în termenul acordat (ex. 12 luni pentru clienții preexistenți sau înainte de efectuarea tranzacției pentru clienții noi), FSCR îl va trata drept „*neraportabil determinat*” sau să îi atribuie rezidența fiscală pe baza indiciilor. De exemplu, dacă există o adresă în dosarul clientului, FSCR îl va considera rezident în acea jurisdicție și îl va raporta ca atare.

Exemplu: Platforma crypto ABC a contactat de trei ori un client preexistent (persoană fizică) solicitând completarea declarației pe propria răspundere, dar clientul a ignorat solicitările. ABC îi trimite o notificare oficială (Anexa IV) avertizând clientul că lipsa răspunsului în 15 zile va duce la blocarea contului acestuia. Dacă termenul oferit trece fără primirea unui răspuns, Platforma îi **blochează temporar contul** clientului (nu mai poate tranzacționa) și îl marchează în evidențele interne ca și *client necooperant*. La momentul raportării, platforma, neavând declarația pe propria răspundere, va folosi datele din actul de identitate al clientului (pe care-l deținea în baza procedurilor de KYC): adresa este din Spania, deci va raporta clientul ca rezident spaniol (și va menționa absența TIN-ului, dacă acesta nu este disponibil). Autoritatea fiscală spaniolă va primi raportarea și poate iniția investigații. Între timp, clientul va contacta platforma când va afla despre blocarea contului și va furniza informațiile solicitate. Platforma va putea apoi actualiza datele și, dacă a raportat deja, va trimite ulterior un formular de raportare corectat.

5. INFORMAȚII RAPORTABILE ȘI FORMATUL DE RAPORTARE

În urma aplicării procedurilor de diligență fiscală, Furnizorul Raportor va compila pentru fiecare **Utilizator Raportabil** informațiile ce trebuie transmise către ANAF (în calitate de autoritate competentă). Aceste informații includ două categorii principale:

- **Date de identificare** ale utilizatorului, ale persoanei care exercită controlul, dacă utilizatorul este o entitate și ale Furnizorului însuși;
- **Date privind tranzacțiile relevante** efectuate pentru acel utilizator în anul calendaristic precedent.

Schema tehnică de raportare (XML) dedicată DAC8/CARF conține elemente specializate pentru a reflecta tipurile de tranzacții cu criptoactive.

(Notă: Un rezumat tabelar al elementelor de raportare și corespondența lor cu elementele din schema XML se regăsește în Anexa VII.)

5.1. Date de identificare ale Utilizatorilor Raportabili

Pentru fiecare Utilizator Raportabil (persoană fizică sau entitate), FSCR va raporta următoarele elemente de identificare:

- **Numele și prenumele** (pentru persoane fizice) sau **denumirea legală completă** (pentru entități) așa cum figurează în documentele oficiale.
- **Adresa completă** a rezidenței (pentru persoane fizice, adresa curentă de domiciliu/reședință; pentru entități, adresa sediului social sau a conducerii efective).
- **Jurisdicția (jurisdicțiile) de rezidență fiscală** reprezintă toate jurisdicțiile în care utilizatorul este rezident fiscal, identificate la secțiunea de diligență fiscală. De obicei există o singură rezidență, dar dacă se declară multiple jurisdicții prin declarația pe propria răspundere, se raportează toate.
- **Numărul de identificare fiscală (TIN)** atribuit de fiecare jurisdicție de rezidență raportabilă. Dacă o jurisdicție nu emite TIN sau nu îl solicită (ex. unele țări nu au TIN personal), atunci lipsa se notează conform instrucțiunilor.
- **Data nașterii** (doar pentru persoane fizice) se completează în format ZZLLAAAA.
- **Locul nașterii** (doar pentru persoane fizice, dacă este disponibil conform regulilor): se completează minim orașul și țara. Dacă nu a fost colectat sau legislația nu prevede colectarea acestuia, se poate omite, dar de regulă, dacă există în actul de identitate și este înregistrat conform procedurilor de KYC, trebuie raportat.
- **Categoria utilizatorului** - din structura raportării va reieși dacă este persoană fizică sau entitate și dacă este persoană care controlează.

Pentru **entități cu persoane care exercită controlul raportabile**, se vor raporta atât datele entității, cât și datele fiecărei persoane care exercită controlul și care îndeplinește condițiile de raportare (nume, adresă, țară, TIN etc.). Schema de raportare permite legătura entitate - persoană care exercită controlul.

Exemplu: Pentru entitatea *Holding Ltd* din exemplul anterior (cu Persoana A rezidentă UK și Persoana B rezidentă RO ca și persoane care exercită controlul), FSCR va raporta:

- O înregistrare de utilizator entitate: *Holding Ltd* cu rezidență în Cipru, TIN emis de Cipru.
- Sub-înregistrări pentru persoanele care exercită controlul, respectiv Utilizatorii A și B.
- Datele de identificare ale FSCR care raportează (secțiunea 5.2).
- Tranzacțiile aferente entității *Holding Ltd*.

5.2. Informații despre Furnizorul de Servicii de Criptoactive Raportor

Fiecare raportare transmisă de FSCR trebuie să conțină și elemente de identificare ale **instituiției raportoare** (adică ale FSCR însuși), acestea incluzând:

- **Denumirea FSCR:** numele complet al entității care face raportarea (ex: "CryptoExchange SRL").
- **Adresa FSCR:** sediul social sau adresa principală.
- **Identificatorul de raportor:** poate fi un cod de identificare fiscală al FSCR (CUI/CIF în România) sau, dacă se solicită alt format, un cod de înregistrare special. Directiva DAC8 sugerează utilizarea numărului de înregistrare sau a LEI (Legal Entity Identifier), dacă există. În România se va folosi CIF-ul entității, alocat la înregistrarea de către ANAF.

5.3. Sume și tranzacții care trebuie raportate

Partea cea mai importantă a raportării în baza prevederilor DAC8/CARF o reprezintă **informațiile despre Tranzacțiile Relevante**. FSCR vor raporta **valoarea agregată a anumitor tipuri de tranzacții** efectuate de fiecare utilizator raportabil în anul de referință, **pe fiecare tip de criptoactiv** relevant tranzacționat. Astfel, pentru un utilizator se vor agrega separat:

- Total **cumpărări/achiziții** de criptoactive efectuate de utilizator;
- Total **vânzări** de criptoactive efectuate de utilizator;
- Total **plăți cu amănuntul** primite de utilizator (dacă e comerciant);
- Total **alte transferuri** efectuate.

Aceste sume se raportează **distinct pentru fiecare tip de criptoactiv** implicat. De exemplu, dacă un utilizator a tranzacționat Bitcoin și Ether, se realizează o raportare separată atât pentru BTC, cât și ETH cu valorile aferente.

5.3.1. Tranzacții criptoactiv - monedă fiduciară (cumpărări și vânzări contra monedă fiduciară)

În această categorie se încadrează orice **cumpărare sau vânzare de criptoactiv contra monedă fiduciară**. Pentru raportare:

- **Cumpărări contra monedă fiduciară:** FSCR va raporta suma totală de **monedă fiduciară plătită de utilizator** pentru a cumpăra fiecare tip de criptoactiv relevant. Suma va fi raportată fără comisioanele de tranzacție reținute de platformă. Practic, se însumează monedele fiduciare pe care utilizatorul le-a plătit în anul respectiv pentru a obține un anumit criptoactiv.

- **Vânzări contra monedă fiduciară:** FSCR raportează suma totală de **monedă fiduciară primită de utilizator** din vânzarea/lichidarea fiecărui tip de criptoactiv (fără comisioane). Se adună sumele în monedă fiduciară încasate de utilizator din conversia respectivelor criptoactive în monedă fiduciară.

FSCR trebuie să realizeze aceste agregări pe tip de activ. De exemplu, dacă un utilizator a efectuat trei cumpărări de Bitcoin în 2026 (plătind 5.000 EUR, 2.000 EUR și 3.000 EUR) și o vânzare de Bitcoin în valoare de 1.500 EUR, în formularul de raportare se va evidenția:

- Tip activ: Bitcoin

- **Cumpărări:** 10.000 EUR, **Vânzări:** 1.500 EUR (EUR fiind moneda în care s-au realizat tranzacțiile, detaliem la punctul 5.4 conversia pentru situația în care există multiple monede tranzacționate).

Exemplu: Utilizatorul X (rezident străin) pe platforma Y în 2026:

- Cumpără 2 ETH cu 3.000 USD în ianuarie;
- Cumpără 1 ETH cu 2.500 EUR în martie;
- Vinde 1 ETH cu 2.800 USD în septembrie.

FSCR agregă pe activ (ETH). Să presupunem că decide să raporteze în USD (conversia tranzacției din EUR va fi explicată la secțiunea 5.4). Cumpărări ETH: 3.000 USD + (2.500 EUR convertit = 2.750 USD) = 5.750 USD; Vânzări ETH: 2.800 USD. Aceste valori nete (excluzând eventuale comisioane, spre exemplu dacă la cumpărare de 3.000 USD s-a reținut comision 50 USD, se raportează 2.950 USD, etc.). Platforma va raporta: *Criptoactiv: Ether; Cumpărări nete: 5.750 USD; Vânzări nete: 2.800 USD.* (Moneda USD specificată ca fiind cea de raportare.)

5.3.2. Tranzacții criptoactiv - criptoactiv (cumpărări și vânzări contra alte criptoactive)

Pentru tranzacțiile în care utilizatorul a oferit un criptoactiv pentru a primi alt criptoactiv (ex: schimb BTC contra ETH sau cumpărare NFT cu ETH), regulile solicită determinarea echivalentului în monedă fiduciară a valorii tranzacționate și raportarea acestuia. Concret:

- **Cumpărări contra criptoactive:** FSCR va raporta **valoarea de piață** (în moneda de raportare aleasă) a cantității de criptoactiv pe care utilizatorul a **primit-o** (cumpărat-o), fără comisioane.

- **Vânzări contra criptoactive:** FSCR va raporta **valoarea de piață** a cantității de criptoactiv pe care utilizatorul a **oferit-o** (vândut-o), fără comisioane.

Important! Deoarece un schimb criptoactiv - criptoactiv implică două criptoactive, FSCR are obligația să raporteze tranzacția *pe ambele laturi*, câte una pentru fiecare tip de activ, **dacă ambele active sunt relevante**.

Exemplu simplu: Utilizatorul A schimbă 0,5 BTC contra 10 ETH prin intermediul FSCR. Presupunem că la momentul tranzacției, 0,5 BTC = 55.000 USD și 10 ETH = 55.000 USD (deci echivalent). FSCR va raporta pentru utilizatorul A:

- Pentru activul Bitcoin: **Vânzări BTC** = 55.000 USD (pentru că a vândut 0,5 BTC), Cumpărări BTC = 0 (nu a cumpărat BTC în acea tranzacție, ci a vândut).
- Pentru activul Ether: **Cumpărări ETH** = 55.000 USD (pentru că a cumpărat 10 ETH), Vânzări ETH = 0 (nu a oferit ETH, ci a primit). Astfel, autoritățile fiscale din țara lui A primesc informația că utilizatorul A a vândut BTC în valoare de 55.000 USD și a cumpărat ETH în valoare de 55.000 USD.

Dacă FSCR a executat doar parțial tranzacția (situație rară în cazul tranzacțiilor criptoactiv - criptoactiv; de obicei platforma are vizibilitate pentru ambele laturi ale tranzacției), regula este că, dacă FSCR **nu are cunoștință de cantitatea de criptoactive vândută** (ex. a facilitat doar cumpărarea de X ETH de la un terț, dar nu are informații despre ce a oferit cumpărătorul la schimb), atunci FSCR nu raportează vânzarea necunoscută și tratează întreaga tranzacție ca și transfer.

Valoarea de piață: FSCR trebuie să aleagă o metodă consecventă de evaluare. Cum se evaluează? Regulile permit:

- fie conversia ambelor cantități de criptoactive în monedă fiduciară la momentul tranzacției (și eventual folosirea uneia dintre ele ca referință dacă cealaltă este dificil de evaluat),
- fie, echivalent, folosirea uneia dintre valori dacă celălalt criptoactiv nu are preț (ex. NFT rar), situație în care se atribuie aceeași valoare ambelor criptoactive.

În exemplul de mai sus, atât BTC cât și ETH au prețuri cunoscute, deci tot 55.000 USD se puteau obține. Dacă, în schimb, utilizatorul cumpără un **NFT** CryptoPunk cu 5 ETH: FSCR identifică 5 ETH oferiți, pentru care utilizatorul primește un NFT (care nu are un „preț de piață” clar până când se tranzacționează). Conform regulii, FSCR poate atribui NFT-ului valoarea echivalentă a 5 ETH (în USD) la acel moment. Dacă presupunem că 5 ETH valorau 28.000 USD la momentul cumpărării NFT, atunci FSCR raportează:

- Pentru activul Ether: 28.000 USD la **Vânzări ETH** (a oferit 5 ETH).
- Pentru categoria NFT (dacă raportează tipul CryptoPunk sau NFT generic): 28.000 USD la **Cumpărări NFT**.

Astfel, deși NFT-ul nu este cotate, se reflectă aceeași sumă de 28.000 USD de fiecare latură a tranzacției.

Exemplu complet: Utilizatorul B (raportabil) efectuează în 2026 următoarele tranzacții criptoactiv - criptoactiv:

- Schimbă 1 BTC pentru 15 ETH în martie (1 BTC = 110.000 USD, deci 15 ETH = 110.000 USD la acel moment).

- Cumpără un NFT (CryptoKitty) cu 2 ETH în iulie (2 ETH = 14.000 USD).

FSCR va agrega:

- Pentru Bitcoin: **Vânzări BTC** = 110.000 USD (a oferit 1 BTC), Cumpărări BTC = 0.

- Pentru Ether: **Cumpărări ETH** = 110.000 USD (a primit 15 ETH), **Vânzări ETH** = 14.000 USD (a oferit 2 ETH pentru NFT). (Notă: la prima tranzacție a oferit 0 ETH și a primit 15 ETH; la a doua tranzacție a oferit 2 ETH și a primit 1 NFT, astfel încât rezultă total primit 15 ETH, total oferit 2 ETH.)

- Pentru categoria de NFT (dacă se raportează separat tipul, de ex. "CryptoKitty"): **Cumpărări NFT** = 14.000 USD (valoarea NFT primit), **Vânzări NFT** = 0 (nu a vândut NFT).

FSCR va include aceste valori în formularul de raportare pentru utilizatorul B.

5.3.3. Tranzacții de plată cu amănuntul raportabile

Această secțiune se referă la tranzacțiile menționate la secțiunea 3.4, respectiv plățile efectuate de clienți pentru bunuri/servicii către comercianți, unde FSCR acționează ca procesator de plăți cu criptoactive. Dacă un **comerciant** este Utilizatorul FSCR-ului (situație tipică), atunci FSCR va raporta, pentru acel comerciant: **Suma totală a plăților în criptoactive încasate** de comerciant de la clienții săi, într-un an, *atunci când aceste plăți depășesc pragul de raportare* (50.000 USD per tranzacție). FSCR va agrega astfel de tranzacții *raportabile* primite de comerciant pe tip de criptoactiv primit.

Separat, dacă FSCR a identificat și clienții finali ca Utilizatori (conform cazului special), atunci pentru fiecare client peste pragul de raportare de 50.000 USD per tranzacție se raportează de latura cealaltă **transferul efectuat** (vezi și secțiunea 5.3.4 pentru alte transferuri).

Cu alte cuvinte, aceste plăți cu amănuntul sunt tratate drept **Transferuri** în schema de raportare, dar evidențiate ca "*Tranzacții de plată cu amănuntul raportabile*" distinct. FSCR va raporta valoarea lor în echivalent monedă fiduciară la momentul tranzacției, similar tranzacțiilor criptoactiv - criptoactiv.

Exemplu: Comerciantul M (rezident străin) acceptă prin FSCR plăți în USDT de la clienți. În 2026 primește 3 plăți de valoare mare: 60.000 USDT, 80.000 USDT, 30.000 USDT. Doar primele două plăți depășesc pragul de 50.000 USD, așadar FSCR va raporta pentru comerciantul M la categoria *Plăți cu Amănuntul* următoarele informații:

- Tip activ: USDT (stablecoin)

- **Valoare plăți cu amănuntul primite:** 140.000 USDT (reprezentând suma celor două tranzacții cu valori peste pragul legal de 50.000 USD, eventual convertită în USD = 140.000 USD). De asemenea, se va indica și moneda utilizată pentru raportare (USDT sau USD).

- Dacă FSCR nu a identificat clienții, nu se mai raportează alte informații. Dacă totuși clienții acelor plăți sunt cunoscuți ca Utilizatori (de exemplu dacă dețin conturi pe platformă), atunci FSCR va raporta un *transfer* în criptoactive echivalent sumei respective pentru fiecare client (dacă aceștia sunt raportabili).

5.3.4. Alte transferuri de cryptoactive

În afara tranzacțiilor de plată cu amănuntul (care sunt o subcategorie specială), **celelalte transferuri** de cryptoactive implicând utilizatorul se raportează tot agregat, iar aici se includ:

- **Retragerile de cryptoactive** din platforma FSCR către portofele externe ale utilizatorului;
- **Depunerile de cryptoactive** de la utilizator (din afara platformei) în contul deținut la FSCR;
- **Transferuri de cryptoactive** către un alt utilizator (peer) intermediare de FSCR fără conversie, de ex. un transfer prin intermediul registrului distribuit (*on-chain*) de la contul A la contul B (dacă nu e considerat schimb).
- Orice alte tipuri de transfer efectuate sau nu prin intermediul registrului distribuit (*on-chain/off-chain*) de cryptoactive pentru care FSCR facilitează transferul valorii fără conversie cryptoactiv - monedă fiduciară.

Acestea se raportează similar: **valoarea de piață** totală a cryptoactivelor transferate, pe tip de cryptoactiv:

- **Transferuri de ieșire** (outbound) = valoarea totală a cryptoactivelor pe care utilizatorul le-a trimis în afara FSCR (către altă instituție sau în custodie proprie).
- **Transferuri de intrare** (inbound) = valoarea totală a cryptoactivelor pe care utilizatorul le-a introdus din exterior în contul deschis la FSCR.

Valoarea se determină la momentul fiecărui transfer, în mod consecvent, iar regulile de evaluare sunt identice: FSCR folosește prețuri de referință reprezentate de propriile cursuri de schimb sau surse externe, ori ultima evaluare sau estimare rezonabilă în lipsă de preț. Informațiile se raportează într-o monedă fiduciară unică aleasă, care se precizează în formularul de raportare.

Exemplu: Utilizatorul X (raportabil) în 2026:

- Își transferă 1 BTC de pe platforma FSCR către un portofel digital privat (transfer de ieșire), a cărui valoare la momentul respectiv este de 125.000 EUR.
- Primește 5 ETH din afara platformei în contul său deschis la FSCR (transfer de intrare), a căror valoare este de 40.000 USD la acea dată.

FSCR va raporta:

- Pentru Bitcoin: **Transferuri de ieșire BTC** = 125.000 EUR.
- Pentru Ether: **Transferuri de intrare ETH** = 40.000 USD.

Dacă FSCR raportează totul în moneda USD, va converti 125.000 EUR în 130.000 USD și va indica în formularul de raportare utilizarea USD (moneda raportării, precizată pentru fiecare valoare raportată).

5.4. Reguli de evaluare și conversie valutară

Dată fiind diversitatea criptoactivelor și a monedelor fiduciare, prevederile DAC8/CARF stipulează reguli pentru **convertirea și exprimarea valorilor** raportate într-o monedă unică și pentru evaluarea corectă a tranzacțiilor, iar FSCR trebuie să aplice aceste reguli **în mod consecvent**:

- **Alegerea monedei de raportare:** FSCR trebuie să raporteze toate sumele **într-o singură monedă fiduciară**. Se poate alege de exemplu RON sau USD sau EUR, dar importantă este consecvența și **indicarea clară a monedei** în formularul de raportare. De exemplu, un FSCR din România ar putea alege să raporteze toate valorile în EUR (monedă comună UE) sau în USD (moneda de referință CARF). Dacă tranzacțiile au fost efectuate în monede diferite (lei, euro, dolari), FSCR le va converti pe toate în moneda aleasă, la momentul fiecărei tranzacții.
- **Tranzacții criptoactive - monedă fiduciară cu valute multiple:** Dacă utilizatorul a folosit mai multe valute (ex. a cumpărat criptoactive cu USD, dar și cu EUR), FSCR convertește toate sumele în moneda unică la momentul tranzacțiilor. Cursul de schimb folosit ar trebui să fie cel de la data tranzacției (ex. cursul oficial BNR sau un curs forex de piață). Metoda de conversie trebuie aplicată uniform.
- **Tranzacții criptoactiv - criptoactiv:** în cazul acestui tip de tranzacții există două abordări posibile:
 - **Conversie pe ambele laturi ale tranzacției (duală):** FSCR poate converti atât cantitatea de criptoactive vândută, cât și cea cumpărată, într-o monedă fiduciară de referință (moneda de raportare) la momentul tranzacției, apoi va utiliza acele valori pentru a raporta cumpărările și vânzările. Practic, în exemplul cu $1 \text{ BTC} \leftrightarrow 15 \text{ ETH} = 110.000 \text{ USD}$, FSCR a convertit ambele laturi ale tranzacției în USD.
 - **Conversie pe o singură latură a tranzacției:** Dacă un criptoactiv are prețul cunoscut și celălalt nu, FSCR se poate baza pe valoarea celui cunoscut și va atribui aceeași valoare criptoactivului necunoscut. Ex. NFT cumpărat cu ETH: ETH are preț, NFT nu, deci valoarea NFT = valoarea ETH oferit.

Orice metodă ar alege să utilizeze, FSCR trebuie să o aplice consecvent. Se poate stabili un mecanism intern: de exemplu, *„pentru perechile criptoactive-monedă fiduciare listate pe platformă folosim prețul mediu de execuție a tranzacțiilor; pentru token-uri nelistate folosim ultima evaluare internă sau un preț de la un agregator de prețuri extern; dacă nu există, folosim cea mai bună estimare.”* Regulile DAC8/CARF permit o abordare pragmatică, respectiv referințele proprii utilizate prioritar, urmate de referințe de la terțe părți (ex. CoinMarketCap), apoi de ultima evaluare internă, și în ultimă instanță se va utiliza o estimare a prețului.

- **Tranzacții de transfer:** Fiecare transfer de criptoactiv se evaluează în monedă fiduciară la momentul transferului. FSCR poate utiliza propria referință de preț (dacă oferă servicii de schimb, înseamnă că deține rate de schimb), de ex. prețul mediu al perechii criptoactiv/monedă fiduciară în platformă la acel moment. Dacă nu deține o

referință proprie de preț, va utiliza un curs extern sau ultima evaluare, etc. Consecvența este importantă și trebuie aplicată aceeași metodologie pentru toți utilizatorii și pe toată perioada de raportare.

- **Neraportarea în mai multe valute:** FSCR nu trebuie să raporteze de două ori, în valute diferite. În formularul de raportare se menționează explicit moneda folosită pentru sume ("ReportingCurrency" = "USD") și valorile numerice corespondente.

Exemplu de conversie multi-valută: Platforma FSCR a ales **EUR** ca monedă de raportare. Utilizatorul Y (raportabil) efectuează următoarele tranzacții:

- Achiziții criptoactive: 5.000 USD și 10.000 RON plătiți pentru BTC.
- Vânzări criptoactive: 4.000 EUR încasați pentru ETH.

FSCR convertește totul în moneda EUR:

- 5.000 USD -> 4.500 EUR (exemplu, curs 0.90)
- 10.000 RON -> 2.000 EUR (exemplu, curs 5 RON/EUR)
- Vânzări 4.000 EUR, se păstrează în moneda EUR.

FSCR raportează:

- BTC Cumpărări = 6.500 EUR (4.500+2.000), BTC Vânzări = 0 (nu a vândut BTC)
- ETH Vânzări = 4.000 EUR, ETH Cumpărări = 0 (nu a cumpărat ETH cu monedă fiduciară)

Moneda de raportare indicată este EUR, iar toate cifrele raportate vor fi consistente.

Exemplu de evaluare criptoactiv - criptoactiv: Utilizatorul Z a schimbat în 2026:

- 1.000 USDT (stablecoin) în schimbul a 0.025 BTC prin intermediul FSCR. *Valoare:* 1.000 USDT = 1.000 USD (stabil), 0.025 BTC la momentul tranzacției = 1.000 USD (presupunând cursul de 1 BTC = 40.000 USD).
- Retras 10.000 DOGE către un portofel extern. *Valoare:* 10.000 DOGE = 600 USD (1 DOGE = 0.06 USD la acel moment).

FSCR (alege USD ca monedă de raportare):

- Tip activ USDT: Cumpărări = 0 (nu a cumpărat USDT cu monedă fiduciară), Vânzări = 1.000 USD? De fapt, USDT l-a oferit la schimb pentru BTC, deci este vorba despre o tranzacție criptoactiv - criptoactiv: FSCR raportează la USDT: Vânzări USDT = 1.000 USD.
- Tip activ BTC: Cumpărări = 1.000 USD (a primit 0.025 BTC), Vânzări = 0.
- Tip activ Dogecoin: Transferuri de ieșire = 600 USD.

Astfel, utilizatorul Z va fi raportat cu aceste valori agregate.

5.5. Termene de raportare și schimb de informații

Perioada de raportare: Raportarea se realizează **anual**, pe baza tranzacțiilor efectuate într-un **an calendaristic**, rezultând că perioada implicită de raportare este 1 ianuarie - 31 decembrie a fiecărui an.

Termen limită de raportare către ANAF: FSCR vor transmite formularele de raportare către ANAF până cel târziu la data de 15 martie.

Schimbul între autorități: ANAF, după primirea tuturor formularelor de raportare de la FSCR din România, le va procesa și va proceda la schimbul automat de informații cu celelalte jurisdicții participante. Directiva DAC8 prevede că primul schimb de informații la nivel UE va avea loc în anul **2027** pentru informațiile aferente anului 2026.

Prima raportare DAC8/CARF: Va acoperi tranzacțiile realizate în anul **2026** și se va transmite de către FSCR în anul 2027. Acest termen oferă timpul necesar pentru colectarea informațiilor referitoare la utilizatorii preexistenți.

Transmiterea formularelor de raportare: Acestea vor fi transmise de către FSCR prin intermediul programului de asistență "e-Guvernare" – Depunere declarații ANAF. Formatul va fi strict XML conform schemei CARF, iar FSCR trebuie să se asigure că generează fișiere valide conform specificațiilor (în Anexa VII se oferă repere de mapare).

Corecții: Dacă un FSCR descoperă erori după transmiterea formularului de raportare sau primește informații noi (ex. un client necooperant își completează TIN-ul ulterior datei trimiterii raportării) sau la solicitarea autorității competente (ANAF), va trebui să trimită un **formular de corecție**.

Sancțiuni: Nerespectarea termenelor de raportare va fi sancționată conform Codului de Procedură Fiscală, de aceea este esențial ca FSCR să respecte termenele legale. Un checklist de planificare a calendarului de raportare se regăsește în Anexa VI.

6. SCHIMBUL AUTOMAT DE INFORMAȚII ÎNTRE AUTORITĂȚI

Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori (FSCR) au obligația legală de a raporta anual către Agenția Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) informațiile privind tranzacțiile efectuate de Utilizatorii lor care fac obiectul raportării (adică utilizatori persoane fizice sau entități cu rezidență fiscală în România sau în alte jurisdicții participante). A.N.A.F., în calitate de autoritate competentă, va efectua apoi schimbul automat de informații cu autoritățile fiscale ale statelor în care acești Utilizatori sunt rezidenți, în baza cadrului legal european (Directiva DAC8) și a standardului internațional CARF. Transmiterea datelor raportate se realizează prin canale electronice securizate, asigurându-se criptarea și confidențialitatea informațiilor. Doar personalul autorizat al administrațiilor fiscale are acces la aceste date, în conformitate cu regulile de protecție a datelor cu caracter personal.

6.1. Acordul multilateral (CARF MCAA) - baza schimbului de informații între jurisdicții

La nivel internațional, schimbul automat de informații privind criptoactivele va avea loc atât între statele membre UE, cât și cu state terțe care adoptă standardul OCDE. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a elaborat **Crypto-Asset Reporting Framework (CARF)**, un set de reguli model pentru raportarea tranzacțiilor cu criptoactive și schimbul automat de informații între autoritățile fiscale. Pentru a operaționaliza acest

schimb global, OCDE a pus la dispoziție un **Acord Multilateral al Autorităților Competente** dedicat CARF (CARF MCAA), similar cu acordul folosit pentru schimburile CRS. Acest acord multilateral constituie baza legală prin care jurisdicțiile semnatare, inclusiv state din afara UE, se angajează să facă schimb reciproc de informații despre tranzacțiile cu criptoactive. România s-a angajat să implementeze standardul CARF, ceea ce presupune semnarea și aplicarea CARF MCAA pentru a putea transmite și primi date și cu parteneri din afara UE. Altfel spus, ANAF va transmite informațiile raportate de FSCR către autoritățile fiscale ale țărilor care au aderat la CARF și, de asemenea, va primi automat de la acestea informații despre contribuabili rezidenți în România care derulează tranzacții cu criptoactive prin platforme străine.

Notă: Directiva DAC8 poate fi considerată echivalentul implementării CARF la nivelul UE, integrând standardul OCDE în legislația comunitară. Totuși, Directiva DAC8 aduce și unele cerințe suplimentare față de CARF, precum măsura blocării tranzacțiilor pentru utilizatorii necooperanți (detalii în secțiunea 7.2) și instituirea unui mecanism de înregistrare unică a operatorilor de criptoactive (secțiunea 7.3) - elemente menite să asigure un nivel sporit de conformare în cadrul UE.

6.2. Rolul ANAF ca autoritate competentă pentru schimbul de informații

ANAF este, conform legii, **autoritate competentă** în România pentru implementarea DAC8/CARF, având obligația de a colecta de la FSCR informațiile prin formularele de raportare anuale și de a le **transmite mai departe autorităților fiscale partenere**. Concret, FSCR vor colecta și raporta către ANAF informații despre rezidența fiscală a utilizatorilor lor și detaliile tranzacțiilor relevante, iar **ANAF le va comunica anual autorităților fiscale din celelalte jurisdicții în termenul prevăzut de lege**. Conform Directivei DAC8, informațiile raportate pentru un an calendaristic trebuie comunicate statelor partenere în cel mult 9 luni de la sfârșitul anului respectiv. Prin urmare, pentru primul an de raportare (2026), FSCR din România vor transmite datele către ANAF în cursul anului 2027, până la data de 15 martie, iar ANAF le va pune la dispoziția statelor de rezidență fiscală ale contribuabililor până la **30 septembrie 2027**. Acest calendar asigură că administrațiile fiscale din străinătate primesc la timp informațiile necesare verificării conformării fiscale a rezidenților lor care au obținut venituri din criptoactive în alte jurisdicții.

Notă: Se are în vedere crearea, la nivelul Uniunii Europene, a unui **registru electronic central** gestionat de Comisia Europeană, în care statele membre să încarce informațiile primite de la FSCR. Fiecare stat membru ar urma să aibă acces doar la datele referitoare la rezidenții proprii, ceea ce ar eficientiza schimbul de informații și ar asigura un nivel unitar de transparență fiscală în spațiul UE. Indiferent de mecanismul tehnic folosit, toate informațiile schimbate automat sunt supuse unor norme stricte de confidențialitate (a se vedea secțiunea 6.3) și pot fi utilizate **exclusiv în scopuri fiscale**, în conformitate cu tratatele și legislațiile aplicabile.

6.3. Confidențialitatea datelor raportate și utilizarea în scopuri fiscale

Datele colectate de FSCR și transmise de România către alte jurisdicții sunt protejate de aceleași **cerințe de confidențialitate** ca și informațiile fiscale interne. Atât Directiva DAC8,

cât și acordurile internaționale (CARF MCAA) prevăd că informațiile primite în cadrul schimbului automat pot fi utilizate doar în scopul administrării sau aplicării legilor fiscale și trebuie păstrat secretul fiscal asupra acestora. Jurisdicțiile participante sunt obligate să mențină standarde riguroase de securitate a datelor și să limiteze accesul doar la personalul fiscal autorizat, prevenind divulgarea neautorizată. În România, Codul de Procedură Fiscală prevede obligația autorităților de a asigura confidențialitatea datelor contribuabililor, încălcarea acestui principiu fiind sancționată. Aceste garanții de confidențialitate sunt esențiale pentru succesul schimbului internațional de informații, întrucât oferă încredere atât contribuabililor, cât și jurisdicțiilor participante, că datele sensibile raportate (de exemplu, date personale sau valori tranzacționate) nu vor fi folosite abuziv sau în alte scopuri decât cele fiscale legale.

Exemplu: Un FSCR din România identifică un Utilizator cu rezidență fiscală în Franța care, pe parcursul anului 2026, a efectuat vânzări de criptoactive în valoare totală de 100.000 EUR. Platforma din România colectează datele de identificare ale Utilizatorului (nume, adresă, TIN din Franța, jurisdicția de rezidență fiscală) și detalii despre tranzacții (tipurile de criptoactive tranzacționate, cantități și sume totale, contravaloarea în monedă fiduciară etc.). În anul 2027, FSCR transmite aceste informații către ANAF, conform procedurilor și termenelor legale. ANAF, la rândul său, comunică informațiile către autoritatea fiscală din Franța înainte de 30 septembrie 2027. Astfel, autoritatea fiscală franceză va putea verifica dacă respectivul contribuabil și-a declarat în Franța veniturile obținute din tranzacțiile cu criptoactive realizate în România. În mod similar, ANAF primește de la alte state informații despre rezidenți români care au tranzacționat prin platforme străine, aceste schimburi reciproce ajutând la combaterea evaziunii fiscale și la impunerea corectă a veniturilor din criptoactive în fiecare jurisdicție.

7. SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE CONFORMARE

Respectarea de către FSCR a obligațiilor de raportare și diligență este esențială pentru succesul standardului de raportare CARF. Legislația națională de transpunere stabilește sancțiuni contravenționale clare în caz de neconformare, în linie cu cerințele Directivei (UE) 2023/2226 (DAC8). Fiecare stat membru își definește propriile sancțiuni aplicabile, însă DAC8 impune ca acestea să fie **efective, proporționale și cu efect de descurajare**, adică suficient de severe pentru a preîntâmpina încălcarea normelor, fără a depăși ceea ce este necesar pentru a asigura conformarea. În continuare, detaliem principalele sancțiuni și măsuri de conformare prevăzute.

7.1. Sancțiuni prevăzute de lege pentru neraportare sau raportare incorectă

Legislația națională de transpunere a Directivei DAC8 și de implementare a standardului CARF califică încălcarea obligațiilor de raportare ca și **contravenție**, sancționată cu amendă. Astfel, neraportarea datelor până la termenul legal, raportarea cu întârziere, furnizarea de informații eronate sau incomplete, precum și neîndeplinirea procedurilor de diligență (de exemplu, necolectarea declarațiilor pe propria răspundere de la utilizatori) vor

atrage amenzi semnificative. Legislația prevede niveluri graduale de amenzi, crescând în funcție de gravitatea faptei și de eventualele abateri anterioare.

De exemplu, neîndeplinirea obligației de a transmite raportarea anuală către ANAF poate fi sancționată cu o amendă **între 50.000 lei și 150.000 lei** (reflectând impactul potențial major asupra schimbului de informații). Raportarea eronată ori omisiunea unor informații esențiale, cum ar fi necomunicarea TIN-ului unui Utilizator raportabil sau a jurisdicției de rezidență pot fi sancționate cu amendă **între 50.000 lei și 150.000 lei**, deoarece asemenea erori pot compromite calitatea și utilitatea datelor transmise și pot necesita eforturi de remediere. Scopul acestor sancțiuni nu este însă pur punitiv, ci și preventiv: ele au rolul de a motiva FSCR-urile să instituie controale interne riguroase și să acorde prioritate conformării, știind că **riscul financiar și reputațional al neconformării este ridicat**.

Atenție: Conform Directivei DAC8, statele membre trebuie să se asigure că sancțiunile aplicabile acestor contravenții sunt într-adevăr descurajante și aplicate efectiv în practică. ANAF va monitoriza conformarea și va aplica sancțiuni contravenționale atunci când constată abateri, dat fiind impactul potențial al neraportării unor venituri semnificative din criptoactive asupra veniturilor bugetare și echității fiscale.

7.2. Obligația de a bloca tranzacțiile utilizatorilor necooperanți după 60 de zile și două notificări

O noutate importantă adusă de Directiva DAC8 (comparativ cu standardul OCDE CARF) este **obligația FSCR de a bloca operațiunile unui utilizator care nu cooperează**. Concret, dacă un utilizator de criptoactive **nu furnizează informațiile solicitate** de către FSCR (cum ar fi completarea declarației pe propria răspundere) în pofida a două notificări succesive, iar de la prima solicitare au trecut cel puțin 60 de zile, atunci FSCR **este obligat să blocheze utilizatorul respectiv de la efectuarea oricăror tranzacții raportabile** pe platformă. Această măsură echivalează, practic, cu **blocarea contului** utilizatorului necooperant pentru operațiuni noi, până când acesta își îndeplinește obligațiile de furnizare a datelor necesare. Scopul este de a crea un stimulent puternic pentru cooperare, deoarece utilizatorul va dori să-și deblocheze accesul la servicii, fiind astfel motivat să furnizeze informațiile solicitate.

În practică, FSCR vor trebui să dezvolte proceduri clare pentru notificarea și, la nevoie, restricționarea acestor clienți. De exemplu, după identificarea unui utilizator care nu a trimis declarația pe propria răspundere, FSCR îi va transmite o primă notificare oficială (de preferat în scris, cu confirmare de primire). Dacă utilizatorul nu răspunde în intervalul precizat (de exemplu 30 de zile), se va trimite a doua notificare, avertizând despre consecințele neconformării (blocarea accesului la cont). După alte 30 de zile de la a doua notificare (însușind 60 de zile de la prima cerere), în absența răspunsului, FSCR va bloca efectiv posibilitatea utilizatorului de a iniția noi tranzacții sau de a retrage fonduri. Blocarea poate fi temporară și reversibilă, FSCR putând ridica restricțiile după ce clientul transmite informațiile necesare.

Atenție: Nerespectarea de către FSCR a obligației de a bloca la timp contul unui utilizator necooperant poate fi considerată ea însăși o încălcare a normelor de raportare. Autoritățile

fiscale au prerogativa de a sancționa FSCR care continuă să permită tranzacții clienților ce refuză să furnizeze date obligatorii.

7.3. Proceduri de audit și control de către autorități

ANAF, în calitate de autoritate competentă, va derula **controale periodice** la FSCR pentru a verifica modul în care aceștia își îndeplinesc obligațiile de raportare și diligență. Aceste audituri pot include: examinarea procedurilor interne de cunoaștere a clientelei (KYC) și de păstrare a documentației, verificarea exactității și integrității datelor raportate, respectarea termenelor de raportare, precum și verificarea modului în care FSCR gestionează situațiile speciale (utilizatori cu indicii de rezidență externă, utilizatori necooperanți etc.).

FSCR au obligația legală să **păstreze evidențe complete și exacte** ale tuturor pașilor întreprinși în cadrul procedurilor de diligență și ale informațiilor pe care s-au bazat în raportare. De exemplu, trebuie arhivate electronic declarațiile pe propria răspundere colectate, documentele de identitate, eventuale capturi de ecran ale portofelelor externe către care s-au efectuat transferuri etc. Aceste evidențe trebuie **păstrate pentru o perioadă de 10 ani** de la data raportării, astfel încât FSCR să poată demonstra, în situația efectuării de controale, că și-a îndeplinit obligațiile și că datele raportate au fost corecte.

Dacă în urma unui control, ANAF constată neconformități **minore** sau neintenționate (de exemplu, erori izolate de raportare, omisiuni accidentale), se va putea opta pentru o abordare de remediere cooperantă. În astfel de situații, ANAF poate emite **recomandări sau să dispună anumite măsuri** cu termene clare, pe care FSCR trebuie să le implementeze pentru a-și alinia procedurile la cerințele legale. Dimpotrivă, dacă FSCR **nu se conformează recomandărilor** și persistă deficiențele sau dacă sunt depistate **abateri grave ori repetate**, atunci ANAF va trece la aplicarea de sancțiuni severe (amenzile discutate la secțiunea 7.1) și, eventual, la **măsuri administrative**. De exemplu, dacă se constată că un FSCR nu colectează în mod sistematic declarațiile pe propria răspundere ale clienților sau omite să raporteze întregi categorii de tranzacții, astfel de abateri sistemice vor atrage amenzi substanțiale.

În implementarea acestor controale și sancțiuni, ANAF va adopta o abordare **gradată și bazată pe risc**, ținând cont și de atitudinea de cooperare a operatorului verificat. Un FSCR care dovedește că ia măsuri rapide pentru a-și corecta erorile și cooperează strâns cu autoritățile poate beneficia de indulgență (ex. avertisment sau amendă minimă la prima abatere). În schimb, pentru lipsă de cooperare sau abateri intenționate, sancțiunile vor fi aplicate către nivelul maxim.

Autoritățile fiscale vor colabora și cu alte entități de reglementare relevante. De exemplu, dacă un FSCR încalcă grav normele fiscale de raportare, ANAF poate notifica Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) sau Banca Națională a României (după caz, având în vedere și cerințele de autorizare din Regulamentul UE 2023/1114 MiCA). Această **coordonare inter-instituțională** poate duce la sancțiuni suplimentare, precum retragerea autorizației de funcționare pe piața criptoactivelor de către ASF pentru operatorii care nu respectă nici normele fiscale, nici pe cele de piață. Astfel, se asigură că operatorii

neconformi nu se pot sustrage măsurilor de disciplină, iar cei corecți nu sunt afectați de o concurență neloială.

7.4. Măsurile de remediere: corecția raportărilor eronate și cooperarea cu autoritățile

Corectarea raportărilor eronate. Reglementările DAC8/CARF prevăd mecanisme prin care datele raportate pot fi rectificate dacă se constată erori. Un FSCR are obligația ca, în momentul în care descoperă că un formular de raportare transmis conține informații incorecte sau incomplete, să **transmită un formular de raportare rectificativ** către ANAF cât mai curând posibil. Cooperarea proactivă a FSCR în remedierea erorilor este esențială: autoritatea fiscală va aprecia efortul de a corecta voluntar datele și, în funcție de circumstanțe, poate decide să nu aplice sancțiuni dacă eroarea nu se datorează relei credințe și a fost prompt remediată.

În cazul în care corecțiile survin **după ce ANAF a efectuat deja schimbul de informații** cu alte jurisdicții, ANAF va retransmite partenerilor datele corectate. De exemplu, dacă un FSCR realizează ulterior că a atribuit greșit unui utilizator o țară de rezidență sau a omis un TIN, acesta va furniza corecția către ANAF, care o va comunica mai departe statului în cauză. Acest proces subliniază importanța verificării riguroase a datelor înainte de raportarea inițială, pentru a minimiza nevoia de corecții ulterioare.

Cooperarea cu autoritățile. FSCR trebuie să întrețină un dialog deschis și cooperant cu autoritățile fiscale. Aceasta include răspunsul prompt la orice solicitare de informații sau documente suplimentare din partea ANAF în cursul unui control, notificarea proactivă a ANAF dacă FSCR descoperă intern o problemă majoră de conformare, precum și implicarea activă în programele pilot de instruire organizate de autorități. Un nivel ridicat de cooperare poate fi luat în considerare de ANAF atunci când evaluează gradul de culpă și măsurile punitive.

De asemenea, cooperarea presupune ca FSCR să implementeze cu bună-credință toate măsurile de remediere dispuse de autoritatea fiscală. Dacă ANAF impune un plan de conformare (de exemplu, actualizarea politicilor interne, instruirea personalului, revizuirea raportărilor anterioare), FSCR ar trebui să îl execute integral și în termenele stabilite, informând periodic autoritatea fiscală asupra progresului.

Notă: Responsabilitatea finală pentru asigurarea conformității revine FSCR. Standardul CARF stipulează explicit că jurisdicțiile trebuie să sancționeze FSCR care nu se conformează integral obligațiilor de diligență și raportare. Prin urmare, este în interesul fiecărui FSCR să obțină informațiile necesare de la *toți* utilizatorii și să coopereze deplin cu autoritățile. Un utilizator care refuză să furnizeze date nu reprezintă o scuză acceptabilă pentru neconformarea FSCR, acesta fie va raporta tranzacțiile cu datele pe care le deține (marcând absența unor elemente, cum ar fi TIN necunoscut), fie îi va restricționa activitatea acelui client (conform secțiunii 7.2 și exemplului de la punctul 9.4). În orice caz, **FSCR va răspunde** dacă are clienți neraportați din cauza lipsei datelor, motiv pentru care trebuie să ia din timp toate măsurile (notificări repetate, blocare, închidere de cont) pentru a evita asemenea situații.

8. ABORDAREA BAZATĂ PE RISC

Cadrul de raportare a criptoactivelor presupune aplicarea unei **abordări bazate pe risc** atât de către FSCR în îndeplinirea obligațiilor, cât și de către autorități în supravegherea conformării. Principiul de bază al acestei abordări este că resursele și eforturile trebuie direcționate cu prioritate către **ariile cu risc mai ridicat** de neconformare sau evaziune, în timp ce cazurile cu risc redus pot fi gestionate într-un mod simplificat. Pentru FSCR, aceasta înseamnă să acorde o atenție sporită utilizatorilor și tranzacțiilor care prezintă indicii de risc fiscal (de exemplu, volum mare, legături cu jurisdicții străine, comportament necooperant etc.), iar pentru autorități înseamnă să prioritizeze controalele și verificările către acei furnizori sau sectoare de activitate unde probabilitatea de neconformare este mai mare.

Important! Acesta este un exemplu de posibilă abordare a riscurilor de către FSCR și nu obligă la implementarea celor prezentate.

8.1. Evaluarea riscului de neconformare al clienților și tranzacțiilor

Primul pas pentru un FSCR este să evalueze profilul fiecărui client și al tranzacțiilor acestuia din perspectiva riscului de neconformare. Această evaluare inițială îi va permite să aplice măsuri de diligență proporționale cu riscul identificat. Evaluarea riscurilor se realizează ținând cont de o serie de **factori de risc** (prezentați mai jos) și conduce la posibila **clasificare a clienților** în diferite categorii de risc (de ex. scăzut, mediu, ridicat).

8.1.1. Factori de risc

Există numeroși factori care pot indica un risc sporit de neconformare fiscală sau de raportare incorectă în cazul unui utilizator sau al unei tranzacții. FSCR poate să elaboreze o listă de astfel de factori și să o folosească la evaluarea fiecărui cont. **Printre factorii de risc relevanți se pot enumera:**

- **Volumul și valoarea tranzacțiilor:** Conturile cu solduri foarte mari sau cu rulaje anuale semnificative de criptoactive prezintă un risc mai ridicat, deoarece o eventuală neraportare ar implica sume importante nedeclarate. De exemplu, un cont care a tranzacționat criptoactive de sute de mii de euro într-un an va fi tratat cu prioritate la verificările interne ale FSCR, comparativ cu un cont de mică valoare. Conturile preexistente cu volum redus și vechime mare pot fi considerate cu risc scăzut, necesitând măsuri simplificate de revizuire, pe când conturile preexistente cu valoare mare vor fi supuse unei examinări amănunțite.
- **Indiciile de rezidență externă sau multiplă:** Dacă un utilizator are indicii că ar putea fi rezident fiscal în altă țară (de exemplu, adresa de corespondență în străinătate, număr de telefon străin, document de identitate emis de alt stat, loc de naștere în altă țară etc.), atunci există riscul ca respectivul utilizator să fie **raportabil către o jurisdicție străină** și să nu fi fost identificat corect. Astfel de conturi necesită o atenție sporită pentru clarificarea rezidenței fiscale. Tot în această categorie se încadrează și clienții cu **multiple cetățenii sau rezidențe fiscale** (de ex. expați,

nomazi digitali), în legătură cu care FSCR trebuie să fie vigilent în a obține toate jurisdicțiile de rezidență relevante.

- **Comportamentul necooperant al clientului:** Un utilizator care întârzie sau evită furnizarea informațiilor solicitate (formulare incomplete, răspunsuri tergiversate la notificări) indică un risc crescut. Refuzul de cooperare poate semnală fie o încercare de a ascunde rezidența reală, fie o neînțelegere a obligațiilor. În ambele cazuri, FSCR trebuie să îl trateze drept **client cu risc ridicat**, aplicând procedurile din secțiunea 7.2 (notificări oficiale, eventual blocarea contului dacă persistă necooperarea).
- **Tipul și complexitatea tranzacțiilor cu criptoactive:** Anumite tipuri de operațiuni pot crește riscul de erori sau evaziune. De exemplu, tranzacțiile frecvente între criptoactive diferite (swap-uri criptactiv - criptactiv complexe), utilizarea de criptoactive cu grad ridicat de anonimitate (privacy coins) sau transferuri către portofele digitale aflate în custodie privată pot fi mai dificil de urmărit și corelat cu un beneficiar fiscal, necesitând diligențe sporite. Un utilizator care își mută des activele către portofele externe ar putea ridica suspiciuni că încearcă evitarea raportării (deși transferul în sine va fi raportat, conform exemplului 9.5.4, totuși autoritățile ar putea pierde urma ulterioară a fondurilor). Prin urmare, astfel de tipare operaționale ar trebui punctate mai ridicat în scorul de risc.
- **Statutul juridic al clientului:** Entitățile ridică uneori riscuri specifice (discutate în secțiunea următoare). În general, conturile de entități offshore sau vehicule de investiții personale (ex. companii de tip holding din jurisdicții cu fiscalitate redusă) pot indica un risc sporit comparativ cu conturile persoanelor fizice sau ale companiilor cu activitate operațională.

FSCR ar trebui să ia în considerare toți acești factori (și eventual alții, în funcție de specificul clientelei lor) atunci când își concep metodologia internă de evaluare a riscului. Un **sistem de punctaj** (secțiunea 8.2) poate ajuta la cuantificarea obiectivă a fiecărui factor de risc pentru fiecare client.

8.1.2. Clasificarea clienților

Pe baza factorilor de risc analizați, FSCR va **clasifica fiecare utilizator** într-o categorie de risc: de exemplu *scăzut*, *mediu* sau *ridicat*. Această clasificare determină nivelul de diligență fiscală care se va aplica utilizatorului respectiv, precum și frecvența cu care contul său va fi revizuit.

Pentru clienții **cu risc scăzut** (de obicei conturi mici, fără indicii externe), FSCR va aplica procedurile standard. De exemplu, la conturile preexistente de valoare foarte mică, dacă din evidențele electronice nu reies indicii de rezidență străină, FSCR poate considera că utilizatorul este rezident local, fără a necesita investigații suplimentare. Desigur, această abordare este valabilă doar atâta timp cât nu apar informații contrare.

Clienții **cu risc mediu** vor fi supuși procedurilor standard prevăzute de lege, dar suplimentar vor fi analizate în mod mai amănunțit documentele și informațiile puse la dispoziție (colectarea declarațiilor pe propria răspundere, verificarea rezonabilității informațiilor, actualizarea periodică a datelor). Majoritatea utilizatorilor se vor încadra în această categorie.

Pentru clienții **cu risc ridicat**, FSCR trebuie să ia măsuri suplimentare (**enhanced due diligence**). Aceasta poate include solicitarea de documente suplimentare (de exemplu, dovada rezidenței fiscale emisă de autoritatea fiscală a jurisdicției declarate, contracte care să explice tranzacții atipice, etc.), verificări manuale mai amănunțite ale informațiilor furnizate și revizuirii mai frecvente ale contului. De asemenea, managementul de nivel superior al FSCR ar trebui implicat în aprobarea menținerii relației cu clienții riscanți.

Un aspect special al clasificării îl reprezintă **natura clientului: persoană fizică vs. entitate**. Pentru persoanele fizice, evaluarea riscului se concentrează pe indicii de rezidență și comportamentul individual (astfel cum a fost detaliat mai sus). În cazul **entităților**, FSCR trebuie mai întâi să determine statutul acestora în termeni CARF/DAC8: dacă entitatea este o **Persoană Excluse** sau o **Entitate Activă**, atunci prezintă risc fiscal scăzut și **nu este raportabilă** (prin definiție, aceste entități fie sunt transparente fiscal, fie au un risc neglijabil de evaziune). Exemple de *Persoane Excluse* includ guverne, bănci centrale, societăți ale căror acțiuni sunt tranzacționate public, etc.

Pe de altă parte, dacă entitatea nu este o **Entitate Activă** (majoritatea veniturilor sale provin din investiții pasive, de ex. dividende, dobânzi, criptoactive deținute ca investiție) atunci FSCR are obligația suplimentară de a identifica **Persoanele care exercită controlul** (beneficiarii reali) acelei entități. Conform prevederilor DAC8/CARF, dacă oricare dintre acești beneficiari reali este o Persoană Raportabilă (are rezidența fiscală în România sau într-o altă jurisdicție raportabilă), atunci atât entitatea în sine cât și respectiva persoană care exercită controlul trebuie raportate.

Exemplu: Clasificarea entităților. O companie de tehnologie XYZ SRL cu sediul în Franța, care folosește o platformă de criptoactive din România, declară că peste 90% din veniturile sale provin din activități comerciale în domeniul IT. Aceasta se califică drept **Entitate Activă**, nefiind un vehicul de investiții. FSCR va valida informația (de ex., verificând că societatea are activitate reală - site web, contracte, facturi etc.) și o va clasifica drept client de risc scăzut din perspectiva DAC8/CARF. XYZ SRL este rezidentă fiscal în Franța deci va fi raportată către Franța, dar *nu* i se vor identifica beneficiarii reali, deoarece statutul de entitate activă o scutește de această cerință. În schimb, o firmă de tip holding, *Holding Ltd* înregistrată în Cipru, care declară că veniturile sale provin preponderent din dividende și investiții, nu va fi considerată Entitate Activă, deci FSCR va solicita lista persoanelor care exercită controlul ale Holding Ltd. Să presupunem că sunt declarați doi beneficiari reali: Persoana A (deține 60% din acțiuni, rezidentă fiscal în Marea Britanie) și Persoana B (40% din acțiuni, rezidentă fiscal în România). FSCR va raporta tranzacțiile Holding Ltd către ANAF, incluzând atât datele entității, cât și pe cele ale Persoanelor A și B în calitate de persoane care exercită controlul raportabile. ANAF va transmite autorității fiscale din UK informațiile despre Persoana A (beneficiarul care este rezident în acea jurisdicție),

asigurând astfel impozitarea corespunzătoare a veniturilor obținute de acesta prin intermediul entității cipriote.

8.2. Scor de risc propus pentru prioritizarea diligenței

Pentru a implementa eficient abordarea bazată pe risc, FSCR pot utiliza un sistem de **scor de risc** atribuit fiecărui client. Un asemenea scor cuantifică diferenții factori de risc identificați la secțiunea 8.1.1 într-o singură valoare numerică, permițând clasificarea obiectivă a clienților și **prioritizarea eforturilor de diligență fiscală**. Mai jos propunem o metodologie generală de calcul și stabilire a pragurilor de risc.

8.2.1. Metodologie de calcul

Metodologia de calcul a scorului de risc pornește de la definirea factorilor de risc relevanți și a unei ponderi (punctaj) asociate fiecăruia. FSCR poate elabora o matrice internă în care să aloce un anumit număr de puncte pentru fiecare criteriu de risc identificat la 8.1.1, în funcție de importanța sa. De exemplu:

- **Volum tranzacționat anual:**
 - 0 puncte
pentru <10.000 EUR;
 - 3 puncte
pentru 10.000–50.000 EUR;
 - 5 puncte
pentru >50.000 EUR. (Conturile cu tranzacții foarte mari primesc punctaj maxim.)
- **Indicii de rezidență străină:**
 - 0 puncte
niciun indiciu;
 - 5 puncte
are cel puțin un indiciu (ex. adresă sau TIN străin). (Orice indiciu extern ridică nivelul de risc.)
- **Cooperare la diligență:**
 - 0 puncte
a furnizat prompt toate informațiile;
 - 5 puncte
a întârziat sau nu a furnizat încă informațiile cerute. (Lipsa răspunsului duce scorul la nivel ridicat.)
- **Tip de client entitate:**
 - 0 puncte
entitate exclusă/activă;
 - 5 puncte
entitate cu persoane care exercită controlul nerezidente (primesc punctaj suplimentar datorită complexității și riscului sporit.)

- **Alți factori specifici** (dacă e cazul, ex. utilizare predominantă a criptoactivelor cu grad de anonimitate ridicat):
0– 3 *puncte* în funcție de evaluarea personalizată.

Fiecărui client i se vor atribui punctele aferente criteriilor pe care le îndeplinește, iar aceste puncte se însumează pentru a obține **scorul total de risc**. Scorul minim poate fi 0 (pentru un client ideal, fără risc: ex. persoană fizică rezidentă local, cont mic, cooperant), iar scorul maxim în exemplul de mai sus ar fi $5+5+5+5 = 20$ (pentru un client care întrunește toate criteriile de risc: volum mare, indicii externe, necooperant, entitate cu persoane care exercită controlul).

Este recomandabil ca FSCR să testeze și să ajusteze aceste ponderi pe baza experienței, pentru a reflecta cât mai fidel riscul real. De asemenea, sistemul de scoring ar trebui documentat și aprobat de funcția de conformitate a FSCR, iar personalul implicat în procedurile de diligență fiscală instruit să înțeleagă cum se calculează scorul și ce consecințe presupune.

8.2.2. Praguri de intervenție

După calcularea scorului de risc, FSCR trebuie să stabilească **praguri** care delimitează categoriile de risc și acțiunile aferente. De exemplu, pe o scară de la 0 la 20 puncte, așa cum a fost descrisă mai sus:

- **Risc scăzut:** 0-5 puncte. Clienții din această zonă pot fi tratați cu proceduri simplificate. De exemplu, pentru un scor de 3 (client cu cont mic, rezident local, toate documentele furnizate), FSCR poate decide că nu este necesară nicio acțiune suplimentară în afara procedurilor standard anuale.
- **Risc mediu:** 6-10 puncte. Clienți cu anumite aspecte de risc, dar nu alarmante. Se aplică procedurile standard de diligență prevăzute de lege (obținerea declarației pe propria răspundere, verificarea rezonabilității, revizuire periodică la intervale regulate, de exemplu la 3 ani pentru conturile preexistente medii).
- **Risc ridicat:** peste 10 puncte. Clienți problematici, către care FSCR va alocă imediat atenție sporită. Aceștia pot necesita *măsuri sporite de diligență*: contact direct pentru clarificări, solicitare de documente suplimentare, monitorizare continuă. De asemenea, conturile cu risc ridicat pot fi marcate intern ca prioritare la raportare, pentru a se asigura că nu se omit date. Dacă scorul depășește un prag critic (de ex. peste 15 puncte), conducerea FSCR poate fi notificată și poate decide măsuri speciale (cum ar fi **revizuirea manuală de către un ofițer de conformitate** înainte de raportare).

Aceste praguri sunt orientative, fiecare FSCR își poate alege propriile niveluri în funcție de apetitul la risc și de resursele disponibile. Important este ca odată stabilite, **pragurile să fie aplicate consecvent**. Clienții atribuiți unei categorii de risc trebuie tratați uniform din perspectiva procedurilor. Periodic (de exemplu anual), FSCR ar trebui să revizuiască eficacitatea acestor praguri și să le ajusteze dacă se constată că prea mulți clienți ajung în categoria de risc ridicat sau că au fost identificate noi tipologii de risc.

8.3. Alocarea resurselor pe baza riscului și monitorizarea continuă

Adoptarea unei abordări bazate pe risc implică și **realocarea resurselor** de conformare proporțional cu nivelul de risc identificat. FSCR ar trebui să își planifice activitățile astfel încât personalul și timpul alocat verificărilor să fie concentrate mai mult pe clienții și tranzacțiile cu risc ridicat. De exemplu, departamentul de conformitate poate stabili ca dosarele clienților cu scor de risc ridicat să fie **revizuite manual** înainte de trimiterea raportării anuale, pe când dosarele cu risc scăzut pot fi generate și raportate automat cu verificări sumare. Similar, în privința **transferurilor suspecte** (cum ar fi cele către portofele externe), FSCR poate decide să implementeze filtre automate care semnalează aceste tranzacții, pentru a le analiza suplimentar înainte de raportare.

Un element esențial este **monitorizarea continuă** a riscurilor. Riscul asociat unui client nu este static și el poate evolua în timp, pe măsură ce intervin schimbări în situația clientului sau în comportamentul său tranzacțional. De aceea, FSCR trebuie să pună în aplicare proceduri de **actualizare a informațiilor și recalculare a scorului de risc** ori de câte ori apar **schimbări de circumstanțe** relevante (și oricum la intervale regulate pentru toți clienții).

Schimbările de circumstanțe includ, de exemplu: clientul notifică o **nouă adresă** într-o altă țară, își schimbă statutul (ex. din persoană fizică devine titularul unei entități), începe să tranzacționeze sume mult mai mari decât anterior sau devine necooperant la actualizarea datelor. Conform regulilor, dacă FSCR știe sau are motive să știe că o declarație pe propria răspundere furnizată anterior **nu mai este valabilă ori a devenit incorectă**, trebuie să obțină de la utilizator o declarație nouă (sau documente justificative) într-un termen de cel mult 90 de zile.

Atenție: Dacă un client existent își schimbă datele (de exemplu, își actualizează adresa de corespondență cu una din străinătate), acesta este un avertisment (*red flag*) pentru FSCR. Conform regulilor DAC8/CARF, FSCR are obligația ca, în astfel de situații, **să solicite utilizatorului o nouă declarație** pentru a reconfirma rezidența fiscală și, dacă este cazul, să își actualizeze evidențele și raportările. În caz contrar, dacă nu reușește să obțină noile informații în termenul prevăzut (de regulă 90 de zile), FSCR va trebui să se bazeze pe datele din evidențele sale electronice (ex. ultima jurisdicție de rezidență cunoscută) pentru a continua raportarea, însă această situație subliniază un risc sporit și necesită notificarea autorității și aplicarea procedurilor pentru utilizatori necooperanți.

În plus, FSCR ar trebui să efectueze **revizui periodice** ale tuturor conturilor, chiar și ale celor cu risc aparent scăzut, pentru a detecta eventuale schimbări subtile. De exemplu, conturile preexistente ale persoanelor fizice cu valoare mică ar putea fi revizuite o dată la câțiva ani, iar cele ale entităților anual, deoarece complexitatea mai mare a acestora din urmă poate genera modificări mai frecvente (de ex. schimbarea persoanelor care exercită controlul, modificarea activității).

În concluzie, abordarea bazată pe risc înseamnă un **ciclu continuu** de evaluare, acțiune și reevaluare. FSCR își evaluează clienții, aplică măsurile potrivite, monitorizează evoluția

riscurilor și ajustează procedurile în funcție de rezultate, sub supravegherea atentă a autorităților. Acest cadru dinamic asigură o eficiență mai mare a conformării cu prevederile DAC8/CARF, concentrând eforturile acolo unde impactul este mai mare și evitând sarcinile administrative inutile acolo unde riscurile sunt minime.

9. EXEMPLE PRACTICE ȘI STUDII DE CAZ

Pentru a ilustra aplicarea concretă a prevederilor DAC8/CARF, prezentăm mai multe exemple practice corespunzătoare unor situații tipice pe care le pot întâlni Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori. Fiecare caz evidențiază modul de realizare a **diligenței fiscale** și de **raportare** într-un context specific, precum și măsurile pe care FSCR trebuie să le aplice pentru a rămâne conformi.

9.1. Persoană fizică - cont preexistent cu indicii de rezidență străină

Situație: Să presupunem că un utilizator, persoană fizică (*client preexistent* deschis înainte de 2026), are în evidențele FSCR câteva indicii care sugerează că ar putea fi rezident fiscal în altă țară. De exemplu, clientul X s-a înregistrat inițial cu o adresă din România în 2021, însă în profilul său se află și un număr de telefon de Marea Britanie, iar în ultimele 12 luni a efectuat transferuri bancare dintr-un cont din UK. Conform procedurilor de diligență pentru conturi preexistente, aceste elemente constituie **indicii de rezidență externă** (adresă și legături financiare cu UK).

Acțiuni FSCR: Într-o astfel de situație, FSCR trebuie să inițieze procedura de **revizuire aprofundată a contului preexistent**. Operatorul va căuta în evidențele sale orice alte informații despre client (de exemplu, dacă clientul a menționat o dublă cetățenie sau țară de naștere străină la inițierea relației). Apoi, în conformitate cu legea, FSCR îi va **solicita oficial clientului o declarație pe propria răspundere** actualizată privind rezidența sa fiscală. Această solicitare se va transmite în scris, indicând clar faptul că există indicii de rezidență în Marea Britanie și că, pentru a clarifica statutul, clientul trebuie să declare țara/țările sale de rezidență fiscală actuale și să furnizeze un Număr de Identificare Fiscală (NIF/TIN) valid emis de acea jurisdicție.

Clientul răspunde furnizând o declarație în care precizează că, de la mijlocul anului 2022, și-a mutat domiciliul în Marea Britanie și este rezident fiscal acolo, atașând și o copie a certificatului de rezidență fiscală emis de HMRC (autoritatea fiscală britanică). FSCR va **verifica rezonabilitatea** acestei declarații comparând-o cu informațiile deținute: faptul că are un număr de telefon și un cont bancar în UK este consistent cu rezidența fiscală declarată. Prin urmare, FSCR va actualiza profilul clientului X, marcându-l ca **Utilizator Raportabil, rezident în Marea Britanie**. Toate tranzacțiile relevante ale acestuia (de exemplu, vânzări de criptomonede contra monedă fiduciară sau schimburi criptoactive - criptoactive) efectuate de la 1 ianuarie 2026 vor trebui raportate către ANAF, care le va transmite mai departe autorității fiscale din UK în cadrul schimbului automat.

Dacă însă clientul **nu ar fi răspuns** solicitării FSCR în intervalul cerut (de ex. 90 de zile), atunci FSCR ar fi nevoit să îl trateze drept **utilizator necooperant**. Conform procedurilor (detaliat la exemplul 9.4), FSCR i-ar fi putut bloca temporar accesul la tranzacții și, la

momentul raportării anuale, ar fi raportat tranzacțiile clientului folosind datele pe care le deține. În cazul nostru, ar fi folosit indiciul adresei/telefonului din UK pentru a presupune rezidența fiscală în UK și ar fi raportat contul către Marea Britanie, chiar dacă declarația formală lipsea.

Rezultat: Prin identificarea proactivă a indiciilor de rezidență străină și colectarea unei noi declarații pe propria răspundere, FSCR se asigură că respectivul client este corect **inclus în sfera de raportare DAC8/CARF**. Clientul X va figura în raportarea anuală a FSCR către ANAF ca utilizator rezident în UK, iar ANAF va transmite tranzacțiile sale către HMRC. Astfel, veniturile sale din criptoactive obținute prin platforma din România vor fi cunoscute de autoritatea fiscală britanică, prevenindu-se eventuala sustragere de la declararea veniturilor obținute din criptoactive. Totodată, FSCR și-a îndeplinit obligația de diligență fiscală, evitând sancțiuni ce s-ar fi aplicat dacă omitea să investigheze indicii evidente de rezidență externă.

9.2. Persoană fizică - cont nou și testul de rezonabilitate

Situație: O clientă nouă, persoană fizică, solicită deschiderea unui cont pe platforma FSCR în ianuarie 2026. Conform prevederilor DAC8/CARF, la **inițierea relației de afaceri** i se solicită să completeze o declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală (model în Anexa I). Aceasta completează formularul declarând că este **rezidentă fiscal în România** și furnizează un CNP (TIN) românesc. Însă, în procesul de cunoaștere a clientei (KYC), clienta a încărcat și un pașaport emis de autoritățile din Canada, iar adresa poștală indicată este în Montreal, Canada. Avem așadar o potențială neconcordanță: clienta pretinde rezidență fiscală în România, dar documentele sale sugerează o legătură puternică cu Canada.

Acțiuni FSCR: În această situație intervine **testul de rezonabilitate** al informațiilor furnizate, impus de standard. FSCR trebuie să evalueze dacă declarația clientei este plauzibilă în contextul datelor obținute din alte surse (documente de identitate, adrese, întrebări lămuritoare). În cazul clientei, existența unui domiciliu și a unui pașaport canadian ridică semne de întrebare cu privire la afirmația că ar fi rezidentă fiscal doar în România. Prin urmare, înainte de a operaționaliza contul, FSCR **nu poate accepta “ca atare”** declarația pe propria răspundere, ci trebuie să obțină clarificări suplimentare.

FSCR o contactează pe clientă și îi explică situația, solicitându-i informații suplimentare: de exemplu, *o întreabă dacă are rezidență fiscală dublă* (România și Canada) și îi cere un document care să ateste rezidența fiscală în România (cum ar fi un certificat de la ANAF sau dovada domiciliului stabil). Clienta răspunde că, de fapt, s-a născut și a trăit în Canada (având cetățenie canadiană), dar recent (acum 3 luni) s-a mutat în România cu locul de muncă și intenționează să devină rezident român. Totuși, ea recunoaște că pentru anul fiscal anterior încă a fost rezidentă în Canada și că nu are încă un certificat oficial de rezidență românesc.

Având aceste informații, FSCR își ajustează evaluarea: constată că respectiva clientă are **dublă rezidență fiscală potențială** pentru anul în curs. Conform regulilor, FSCR **trebuie să colecteze și să raporteze toate jurisdicțiile de rezidență fiscală declarate de client.**

Așadar, îi solicită clienței să își completeze declarația pe propria răspundere menționând *ambele țări*: România (rezidența actuală) și Canada (rezidența anterioară/neîntreruptă încă din perspectiva anului fiscal precedent). Cliența completează din nou formularul indicând ambele jurisdicții și furnizează și TIN-ul canadian.

FSCR verifică din nou **rezonabilitatea**: faptul că această clientă s-a mutat recent explică situația și este plauzibil ca într-adevăr să aibă două rezidențe într-o perioadă de tranziție. Acum că formularul este complet și coerent cu documentele (pașaport canadian + nou domiciliu în România), FSCR **poate deschide contul**. Important, contul clienței nu va fi operaționalizat (nu i se va permite să tranzacționeze) decât după ce aceste clarificări sunt obținute - regula impusă de legislație este că **dacă declarația pe propria răspundere lipsește sau este nesatisfăcătoare, contul nou nu trebuie operaționalizat**.

Rezultat: Cliența este înregistrată ca utilizator cu dublă rezidență fiscală (RO și CA) pe platformă. FSCR va raporta către ANAF tranzacțiile sale, iar ANAF le va transmite Canadei, dacă această jurisdicție implementează CARF. În plus, FSCR va marca intern contul ca având un grad de complexitate (două rezidențe) - eventual scor de risc mediu - ceea ce înseamnă că va monitoriza contul pentru a urmări dacă situația de dublă rezidență persistă sau dacă clientul obține clar statutul de rezident fiscal într-o singură țară. Prin aplicarea testului de rezonabilitate la inițierea relației, FSCR a prevenit o raportare incorectă (omiterea Canadei) și a evitat posibilitatea ca veniturile clienței să nu fie raportate autorităților competente. Totodată, s-a asigurat că nu permite unui client să opereze fără o documentație coerentă, evitând riscul de neconformare.

9.3. Entitate - identificarea persoanelor care exercită controlul

Situație: O entitate, *Holding Ltd*, înregistrată în Cipru, își deschide un cont pe o platformă de criptoactive din România în 2026. În declarația pe propria răspundere (Anexa II conține un model de Declarație pe propria răspundere entitate), *Holding Ltd* declară că este **rezidentă fiscal în Cipru** și că **majoritatea veniturilor sale sunt pasive** (provin din dețineri financiare: dividende, dobânzi). Prin urmare, din perspectiva definițiilor DAC8/CARF, *Holding Ltd* este o **entitate raportabilă**. Conform procedurilor, FSCR trebuie să identifice **persoanele care exercită controlul** asupra *Holding Ltd*, adică beneficiarii reali care dețin direct sau indirect capitalul și/sau drepturile de vot ale entității.

Acțiuni FSCR: La înregistrare, *Holding Ltd* furnizează o listă a acționarilor săi semnificativi: două persoane fizice, Persoana A (deținând 60% din părțile sociale) și Persoana B (40%). FSCR solicită fiecăruia să completeze o declarație separată (Anexa III conține un model de Declarație pe propria răspundere pentru Persoane care exercită controlul). Din formularele primite reiese că **Persoana A este rezidentă fiscal în Marea Britanie**, având și cetățenie britanică, iar **Persoana B este rezidentă fiscal în România**. FSCR validează aceste informații, de exemplu verificând în Registrul beneficiarilor reali (dacă este accesibil) sau solicitând documente care să confirme informațiile furnizate. Verificarea confirmă că A și B figurează ca beneficiari reali în Registrul beneficiarilor reali din Cipru, iar datele de rezidență furnizate par veridice (Persoana B are CNP și domiciliu în România, Persoana A are adresă în Londra și TIN britanic).

În baza acestor date, FSCR procedează la configurarea raportării: *Holding Ltd* fiind entitate cu persoane care exercită controlul nerezidente, **atât entitatea cât și persoanele care exercită controlul vor face obiectul raportării**. Concret, în formularul de raportare către ANAF, FSCR va include o secțiune dedicată *Holding Ltd* în care va preciza: datele de identificare ale entității (denumire, adresă, jurisdicție Cipru, TIN din Cipru etc.), precum și datele despre **persoanele care exercită controlul**. Pentru Persoana A (rezidentă fiscal în UK), se vor furniza toate detaliile de identificare (nume, adresă, TIN din UK, procentul deținut sau modalitatea de control) și se va marca statutul său de **Persoană Raportabilă** (rezident într-o jurisdicție parteneră). Pentru Persoana B (rezidentă fiscal în România), informațiile vor fi incluse de asemenea, și se va marca statutul său de **Persoană Raportabilă** (rezidentă în România). În plus, FSCR va raporta **tranzacțiile efectuate prin contul Holding Ltd** (de ex. cumpărări și vânzări de criptoactive în valoare de 500.000 EUR într-un an). Aceste tranzacții vor fi asociate atât entității, cât și (în scop informativ) lui A și B ca beneficiari, iar ANAF, la momentul schimbului automat, va transmite către UK doar informațiile despre Persoana A ca persoană care exercită controlul.

Rezultat: Autoritatea fiscală din Cipru va primi de la România raportarea privind *Holding Ltd* (entitatea cipriotă), iar autoritatea din Marea Britanie va primi informații despre Persoana A și tranzacțiile generate prin *Holding Ltd* (pentru a verifica dacă Persoana A a declarat veniturile corespunzătoare). Dacă *Holding Ltd* ar fi fost o **Entitate Activă** (sau o persoană exclusă, cum ar fi o filială a unei companii listate), FSCR **nu ar fi trebuit să raporteze niciun beneficiar real**, raportând doar entitatea în sine.

9.4. Utilizator necooperant - restricționare operațiuni

Situație: Un FSCR are în portofoliu un client, persoană fizică, care și-a deschis contul în anul 2026 fără să întâmpine probleme la inițierea relației (a declarat rezidență fiscală în Spania, furnizând TIN spaniol). Ulterior însă, la începutul anului 2027, FSCR încearcă să își actualizeze anual evidențele și solicită tuturor utilizatorilor să confirme sau să actualizeze declarațiile pe propria răspundere. Clientul ignoră cererea, iar platforma trimite a doua notificare după o lună, însă nu primește un răspuns. Se împlinesc astfel 60 de zile fără ca utilizatorul să fi furnizat confirmarea datelor fiscale, ceea ce îl încadrează în categoria **utilizatorilor necooperanți** (recalcitranți).

Procedură (utilizator necooperant): În astfel de cazuri, FSCR trebuie să aibă o politică clară, urmând pașii necesari asigurării conformării:

- **Contactare repetată și notificare oficială:** După notificările inițiale eșuate, FSCR trimite o **notificare formală în scris** (preferabil cu confirmare de primire) către client, informându-l despre obligațiile sale legale nesoluționate și despre consecințele neconformării. (Un model de astfel de notificare este prevăzut în Anexa IV a Ghidului.) Notificarea precizează un ultim termen rezonabil de răspuns (de exemplu, 15 zile) și avertizează că, în lipsa unui răspuns, accesul la cont va fi blocat.
- **Restricționarea serviciilor oferite:** Dacă termenul din notificare expiră fără rezultat, FSCR procedează la **restricționarea operațiunilor** contului utilizatorului necooperant. Aceasta poate include **blocarea temporară a posibilității de a iniția**

tranzacții noi sau de a retrage fonduri din cont, permițând eventual doar închiderea pozițiilor existente. Scopul este de a crea un disconfort suficient de mare clientului, astfel încât acesta să fie determinat să revină cu informațiile solicitate. Blocarea este efectuată în conformitate cu obligația legală descrisă la secțiunea 7.2 (după minimum 60 de zile și 2 notificări fără răspuns).

- **Clasificare provizorie și acțiuni ulterioare:** Dacă nici după blocare clientul nu răspunde într-un interval extins (câteva luni, deși adesea blocarea îl va forța să contacteze platforma), FSCR va proceda la **clasificarea provizorie a rezidenței fiscale** a clientului pe baza datelor pe care le are sau îl va desemna drept *“neraportabil determinat”*. Cu alte cuvinte, dacă există *cel puțin o jurisdicție indicată* în dosarul clientului, FSCR va presupune că aceea este jurisdicția de rezidență și o va raporta. Dacă nu are nicio informație de rezidență (situație de evitat), contul tot va fi raportat, eventual cu rezidență *“necunoscută”*. În paralel, FSCR poate decide închiderea definitivă a contului conform politicilor interne, dacă clientul rămâne necooperant pe termen lung.

Exemplu concret: Platforma crypto ABC (FSCR în România) a urmat pașii de mai sus pentru clientul X. După ce a fost ignorată de trei ori, ABC i-a trimis o notificare oficială, oferindu-i 15 zile suplimentare pentru a se conforma, în caz contrar urmând a îi bloca contul. Termenul a expirat fără niciun răspuns, astfel încât platforma ABC a blocat contul utilizatorului X, iar acesta nu a mai putut iniția **nicio tranzacție nouă** și nu și-a putut retrage activele, fiind informat online că trebuie să contacteze departamentul de conformitate. Totodată, ABC l-a marcat intern pe X ca **utilizator necooperant**. La momentul raportării anuale către ANAF, platforma (neavând o declarație pe propria răspundere actualizată) a **folosit informațiile existente** în evidențele interne: X figura cu rezidență în Spania conform datelor inițiale, așadar ABC l-a raportat ca **rezident în Spania**, menționând însă în raportare că TIN-ul spaniol nu a fost reconfirmat (sau că declarația lipsește). ANAF a transmis aceste informații autorității fiscale spaniole, care va fi astfel informată despre existența contului și a tranzacțiilor lui X pe platforma românească (chiar dacă X nu a cooperat).

După trimiterea raportului, la scurt timp, X a contactat platforma ABC, constatând că nu își poate folosi contul. I s-a explicat că trebuie să trimită documentele solicitate. X a trimis imediat declarația pe propria răspundere solicitată (confirmând rezidența în Spania) și, deoarece raportarea anuală deja fusese trimisă, ABC a procedat la **trimiterea unui formular corectat** către ANAF, incluzând acum și TIN-ul actualizat al lui X și confirmarea rezidenței. ANAF, la rândul său, a retransmis corecția către Spania. Contul lui X a fost deblocat, iar acesta și-a putut relua activitatea. Totuși, el a fost **raportat** către fiscul spaniol pentru anul respectiv, autoritățile putând să-l verifice suplimentar. Utilizatorul a conștientizat că pe viitor trebuie să colaboreze, altfel riscă pierderea accesului la servicii platformei.

Rezultat: Acest caz evidențiază modul în care **măsurile de conformare graduale** (notificări, blocare) forțează practic utilizatorii recalcitranți fie să devină cooperanți, fie să suporte consecințele (raportare potențial inexactă și restricții). Din perspectiva FSCR, platforma ABC a urmat corect obligațiile legale, a blocat contul după 60 de zile și două

notificări, a raportat tranzacțiile chiar și fără confirmarea utilizatorului (pentru a nu exista lacune) și a cooperat cu autoritatea fiscală trimițând corecții ulterioare. Astfel, și-a redus la minimum expunerea la sancțiuni. Din perspectiva autorităților fiscale, acest mecanism asigură că, chiar dacă un contribuabil încearcă să se sustragă de la furnizarea informațiilor, tranzacțiile sale tot vor fi aduse în lumina radarului fiscal internațional, direct sau indirect.

9.5. Tranzacție cu NFT și stablecoin - exemplu de raportare

În acest exemplu analizăm două situații specifice, respectiv tranzacționarea unui **NFT** și conversia unui **stablecoin**, pentru a ilustra modul de raportare a unor astfel de tranzacții, având în vedere că noile reguli acoperă și aceste active digitale.

Exemplul 1 - Tranzacționarea unui NFT: Să presupunem că un utilizator, persoană fizică rezidentă în Germania, efectuează tranzacții cu token-uri nefungibile (NFT-uri) prin intermediul unei platforme românești (FSCR). NFT-urile tranzacționate reprezintă obiecte de colecție digitală (de exemplu, artă digitală, imagini unice tip *CryptoArt*), dar au valoare de piață și sunt deținute în scop investițional. În august 2026, utilizatorul scoate la vânzare pe marketplace-ul platformei un NFT din colecția sa și îl **vinde pentru 5 Ether (ETH)**, echivalentul a 10.000 EUR la momentul tranzacției. Conform regulilor CARF, chiar dacă NFT-ul este un token unic care reprezintă o operă de artă de colecție, el este tratat drept **Criptoactiv Relevant** deoarece are potențial investițional și se tranzacționează într-o piață deschisă. Nu există vreo excepție generală care să scutească NFT-urile de la raportare, acestea intră în sfera DAC8/CARF dacă sunt implicate în tranzacții cu valoare de investiție.

În raportarea către ANAF, platforma FSCR va include această tranzacție, identificând utilizatorul ca rezident fiscal în Germania (conform datelor de la inițierea relației) și furnizând **detaliile tranzacției**: tipul criptoactivului înstrăinat (NFT cu eventual descrierea colecției sau un identificator), criptoactivul primit la schimb (Ether), cantitatea (5 ETH) și contravaloarea în monedă fiduciară (aprox. 10.000 EUR). Toate aceste elemente corespund câmpurilor prevăzute de schema de raportare (tip activ, unități, valută, valoare). ANAF va transmite informațiile către autoritatea fiscală din Germania, care astfel va cunoaște că respectivul contribuabil german a obținut un profit din vânzarea unui NFT și poate verifica dacă acesta a fost sau va fi declarat către autoritatea fiscală.

Notă: Deși NFT-ul reprezintă o operă de artă digitală, din perspectivă fiscală el este tratat ca un activ de investiție. **Regulile DAC8/CARF nu prevăd un tratament preferențial pentru NFT-uri**, acestea fiind raportabile asemenea celorlalte criptoactive dacă sunt tranzacționate contra criptomonedă sau monedă fiduciară. Astfel de tranzacții vor fi raportate chiar dacă, de exemplu, unele jurisdicții ar putea să nu impoziteze direct colecțiile - schimbul de informații asigură transparența, iar decizia de impozitare aparține fiecărui stat, conform legislației sale interne.

Exemplul 2 - Conversia unui stablecoin în monedă fiduciară: Un alt utilizator, rezident fiscal în Franța, deține în contul său de pe platforma românească 20.000 de unități de **USDT** (Tether), un stablecoin legat de valoarea dolarului american (considerat token de tip e-money). În decembrie 2026, utilizatorul decide să își lichideze această deținere și convertește cei **20.000 USDT în euro**, retrăgând 18.000 EUR în contul său bancar

(diferența acoperă eventual comisioane și variații minore față de paritatea 1:1). Din perspectiva DAC8/CARF, această operațiune reprezintă o **vânzare de cryptoactiv contra monedă fiduciară** - deci o tranzacție raportabilă, la fel ca vânzarea oricărei criptomonede contra monedă fiduciară.

FSCR va raporta către ANAF următoarele informații: utilizatorul (identificat ca rezident în Franța), cryptoactivul vândut (USDT, un stablecoin), numărul de unități vândute (20.000 USDT) și suma brută obținută în monedă fiduciară (18.000 EUR). De asemenea, se va preciza moneda fiduciară folosită (EUR) și rata de conversie aplicată, dacă a fost diferită de 1:1, pentru transparență. ANAF va transmite informațiile raportate autorității fiscale franceze.

Notă: Acest exemplu evidențiază că **stablecoin-urile, deși concepute să mențină o valoare stabilă, sunt incluse în sfera de raportare DAC8/CARF**. Nu există un tratament preferențial general pentru stablecoins, acestea fiind tratate ca orice alt cryptoactiv atunci când sunt tranzacționate. Așadar, vânzarea de stablecoin contra monedă fiduciară este raportată similar cu vânzarea de Bitcoin în schimbul monedei fiduciare, incluzând suma obținută și detalii despre tipul de token. Prin raportarea acestor tranzacții, autoritățile fiscale (în cazul nostru, cele din Franța) vor cunoaște eventualele profituri obținute de contribuabili din conversia unor active digitale aparent "stabile" și le vor putea impune conform legislației naționale.

În concluzie, atât tranzacțiile cu **NFT-uri**, cât și cele cu **stablecoins** intră sub incidența noilor reguli de transparență fiscală. FSCR trebuie să fie pregătiți să identifice corect astfel de tranzacții, să le evalueze în moneda fiduciară relevantă și să le raporteze, asigurându-se totodată că înțeleg caracteristicile acestor active (un NFT poate să nu aibă un preț de piață ușor de determinat, astfel încât se folosește valoarea cryptoactivului de schimb ca referință, iar un stablecoin poate necesita menționarea parității cu moneda fiduciară). Legislația DAC8/CARF acoperă explicit aceste situații, cu scopul de a evita crearea de **zone neacoperite** în care contribuabilii ar putea ascunde venituri (ex. "vând crypto, dar convertesc în stablecoin și retrag stablecoin-ul fără raportare" nu mai este posibil, deoarece conversia stablecoin este raportată).

FAQ - ÎNTREBĂRI FRECVENTE

<https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/tax-transparency-and-international-co-operation/faqs-crypto-asset-reporting-framework.pdf>

(Pentru orice alte nelămuriri, vă rugăm să consultați și Comentariile oficiale CARF, Ghidul pas-cu-pas al OECD, precum și să contactați Compartimentul de asistență entități raportoare din cadrul ANAF la adresa de e-mail duediligence.AEOI@anaf.ro.)

ANEXE

Instrucțiuni generale pentru Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori

Aceste modele de formulare au fost elaborate pentru a sprijini Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori (FSCR) în implementarea cerințelor privind colectarea, verificarea și păstrarea informațiilor referitoare la rezidența fiscală a utilizatorilor de criptoactive, în conformitate cu Cadrul de raportare privind criptoactivele (CARF) adoptat de OECD și cu legislația Uniunii Europene conform Directivei (UE) 2023/2226 (DAC8).

Scopul acestor formulare este de a permite FSCR-urilor să stabilească jurisdicțiile de rezidență fiscală ale persoanelor fizice și entităților care utilizează serviciile lor, astfel încât informațiile aferente tranzacțiilor raportabile să fie comunicate autorităților fiscale competente.

Recomandări generale:

- Formularele pot fi integrate în procesele electronice de cunoaștere a clientelei (KYC/AML), cu condiția menținerii conținutului minim prevăzut de CARF/DAC8.
- Formularul trebuie obținut la inițierea relației de afaceri și actualizat ori de câte ori apar modificări de circumstanțe (ex: schimbare de rezidență fiscală, adrese, TIN etc.).
- FSCR are obligația să evalueze validitatea și coerența informațiilor primite și să le păstreze cel puțin 10 ani.
- Toate datele sunt furnizate pe propria răspundere a persoanei fizice sau entității semnatare.

Dacă utilizatorul refuză să furnizeze informațiile cerute, FSCR trebuie să îl trateze ca necooperant.

Anexa I - Model Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală a Utilizatorului persoană fizică

*(Acest formular se va furniza clienților persoane fizice pentru a-și declara jurisdicțiile de rezidență fiscală și se completează de către fiecare **utilizator persoană fizică** care deschide un cont sau inițiază o relație de afaceri cu un FSCR. Scopul este stabilirea **jurisdicției de rezidență fiscală** și colectarea informațiilor cerute pentru raportarea în baza prevederilor CARF/DAC8. Completarea sa este obligatorie pentru deschiderea contului sau continuarea serviciilor.*

Informațiile vor fi utilizate exclusiv pentru conformarea cu obligațiile fiscale de raportare și pot fi transmise către autoritățile fiscale din România și, ulterior, către autoritățile fiscale ale altor jurisdicții participante.)

Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală pentru Persoana Fizică

Partea 1 - Identificarea utilizatorului de cryptoactive

Câmp	Explicație
Nume complet*	Numele de familie și prenumele utilizatorului
Adresă de reședință fiscală*	Adresa completă a reședinței permanente
Țara / jurisdicția de rezidență fiscală*	—
Data nașterii*	zz/ll/aaaa
Locul nașterii	Oraș și țară
Adresă de corespondență (completați numai dacă aceasta diferă de cea de reședință)	—

Partea 2 - Jurisdicția de rezidență fiscală și NIF / TIN / echivalent funcțional

Indicați toate jurisdicțiile de rezidență fiscală și numerele de identificare fiscală (NIF/TIN).

Dacă nu dețineți un NIF/TIN, selectați motivul:

- **A:** Jurisdicția nu atribuie NIF/TIN rezidenților săi.
- **B:** Nu pot obține un NIF/TIN sau un număr echivalent (dacă ați selectat acest motiv, explicați de ce nu puteți obține un NIF/TIN în tabelul de mai jos).
- **C:** Legislația nu impune colectarea NIF/TIN.

Țara/ jurisdicția de rezidență fiscală	NIF / TIN / echivalent funcțional	Motiv (A/B/C)	Explicație pentru motivul B
1			
2			
3			

Partea 3 - Declarație și semnătură

Prin prezenta declar că:

1. Informațiile furnizate sunt corecte și complete.
2. Sunt Titularul de cont (sau sunt autorizat să semnez pentru Titularul de cont) al tuturor conturilor la care se referă prezentul formular.
3. Mă angajez să notific [introduceți denumirea FSCR] în termen de 30 de zile de la orice modificare de circumstanțe și să transmit o nouă declarație.
4. Declarația pe propria răspundere a fost completată cunoscând prevederile art. 326 cu privire la falsul în declarații din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal și ale art. 308 privind protecția datelor din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.
5. Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale Termenilor și condițiilor ce reglementează relația Titularului de cont cu [introduceți denumirea FSCR] care precizează modul în care [introduceți denumirea FSCR] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.
6. Am luat la cunoștință că informațiile conținute în acest formular și informațiile privind Titularul de cont și orice cont care face obiectul raportării poate fi raportat autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest cont este administrat și schimbat cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care Titularul de cont poate fi rezident fiscal, în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind criptoactivele.

Semnătură:.....

Nume complet:

Data: (zz/ll/aaaa)

(Nume în clar: _____)

Definiții și termeni tehnici CARF/DAC8

- *Utilizator de criptoactive* - persoană fizică sau entitate ce deține, transferă sau tranzacționează criptoactive printr-un FSCR.
- *Furnizor de servicii de criptoactive raportor (FSCR)* - entitate care oferă servicii de tranzacționare, administrare, custodie sau schimb între criptoactive și monede fiduciare și este supusă obligațiilor de raportare conform standardului CARF/DAC8.
- *Criptoactiv* - reprezentare digitală de valoare, înregistrată pe un registru distribuit sau tehnologie similară, care poate fi transferată și deținută electronic.
- *Rezidență fiscală* - jurisdicția în care o persoană este considerată rezidentă fiscal conform legislației interne.
- *NIF (TIN)* - număr de identificare fiscală sau echivalentul acestuia.

- **Modificare de circumstanțe** - modificare a informațiilor furnizate prin Declarația pe propria răspundere care afectează statutul de rezident fiscal al Titularului de cont sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete.
- **Entitate Activă** - entitate ce obține mai puțin de 50% din venituri din surse pasive.
- **Persoană care exercită controlul** - persoană fizică ce deține sau controlează în mod direct sau indirect o entitate.
- **Jurisdicție participantă** - stat sau teritoriu cu care România are încheiate acorduri de schimb automat de informații. Lista jurisdicțiilor participante se publică de către ANAF pe pagina de internet www.anaf.ro.

(Instrucțiuni: Formularul trebuie completat și semnat de fiecare client persoană fizică ce utilizează serviciile de criptoactive. Furnizorul va verifica corectitudinea datelor și completitudinea (ex. TIN furnizat acolo unde e cazul).)

Anexa II - Model Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală a Utilizatorului entitate

*(Formular destinat **entităților** (societăți, asociații, fundații, fiducii etc.) care utilizează servicii de criptoactive raportabile. Se completează de către reprezentantul legal al entității.)*

*Dacă entitatea nu este activă sau este o entitate de investiții dintr-o jurisdicție neparticipantă, trebuie completate formularele pentru **persoanele care exercită controlul**.)*

Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală pentru o entitate

Partea 1 - Identificarea entității

Câmp	Explicație
Denumirea legală*	Denumirea completă conform actului constitutiv
Țara de înregistrare*	—
Adresă de sediu social*	—
Cod de înregistrare fiscală	CIF / TIN / Echivalent funcțional

Câmp	Explicație
Tipul entității	ex. entitate activă, fond de investiții, ONG etc.

Partea 2 - Jurisdicția de rezidență fiscală și NIF / TIN / echivalent funcțional

Indicați toate jurisdicțiile de rezidență fiscală și numerele de identificare fiscală (NIF/TIN). Dacă nu dețineți un NIF/TIN, selectați motivul:

- **A:** Jurisdicția nu atribuie NIF/TIN rezidenților săi.
- **B:** Nu pot obține un NIF/TIN sau un număr echivalent (dacă ați selectat acest motiv, explicați de ce nu puteți obține un NIF/TIN în tabelul de mai jos).
- **C:** Legislația nu impune colectarea NIF/TIN.

Țara / jurisdicția de rezidență fiscală	TIN/ echivalent funcțional	Motiv (A/B/C)	Explicație pentru motivul B
1			
2			
3			

Partea 3 - Declarație și semnătură

Prin prezenta declar că:

1. Informațiile furnizate sunt corecte și complete.
2. Sunt Titularul de cont (sau sunt autorizat să semnez pentru Titularul de cont) al tuturor conturilor la care se referă prezentul formular.
3. Mă angajez să notific [introduceți denumirea FSCR] în termen de 30 de zile de la orice modificare de circumstanțe și să transmit o nouă declarație.
4. Declarația pe propria răspundere a fost completată cunoscând prevederile art. 326 cu privire la falsul în declarații din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal și ale art. 308 privind protecția datelor din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

5. Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale Termenilor și condițiilor ce reglementează relația Titularului de cont cu [introduceți denumirea FSCR] care precizează modul în care [introduceți denumirea FSCR] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.
6. Am luat la cunoștință că informațiile conținute în acest formular și informațiile privind Titularul de cont și orice cont care face obiectul raportării poate fi raportat autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest cont este administrat și schimbat cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care Titularul de cont poate fi rezident fiscal, în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind criptoactivele.

Semnătură:

Nume și funcție:

Data: (zz/ll/aaaa)

Calitatea semnatarului: (reprezentant legal / administrator)

Definiții și termeni tehnici CARF/DAC8

- *Utilizator de criptoactive* - persoană fizică sau entitate ce deține, transferă sau tranzacționează criptoactive printr-un FSCR.
- *Furnizor de servicii de criptoactive raportor* (FSCR) - entitate care oferă servicii de tranzacționare, administrare, custodie sau schimb între criptoactive și monede fiduciare și este supusă obligațiilor de raportare conform standardului CARF/DAC8.
- *Criptoactiv* - reprezentare digitală de valoare, înregistrată pe un registru distribuit sau tehnologie similară, care poate fi transferată și deținută electronic.
- *Rezidență fiscală* - jurisdicția în care o persoană este considerată rezidentă fiscal conform legislației interne.
- *NIF (TIN)* - număr de identificare fiscală sau echivalentul acestuia.
- *Modificare de circumstanțe* - modificare a informațiilor furnizate prin Declarația pe propria răspundere care afectează statutul de rezident fiscal al Titularului de cont sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete.
- *Entitate Activă* - entitate ce obține mai puțin de 50% din venituri din surse pasive.
- *Persoană care exercită controlul* - persoană fizică ce deține sau controlează în mod direct sau indirect o entitate.

- **Jurisdicție participantă** - stat sau teritoriu cu care România are încheiate acorduri de schimb automat de informații. Lista jurisdicțiilor participante se publică de către ANAF pe pagina de internet www.anaf.ro.

(Instrucțiuni: FSCR validează această declarație cu datele pe care le deține (ex. verificând în Registrul Beneficiarilor Reali pentru persoanele care exercită controlul). Dacă entitatea a bifat "Activă" dar din datele deținute nu se susține această încadrare, FSCR trebuie să clarifice situația. Persoanele care exercită controlul menționate trebuie să furnizeze datele lor complete și să semneze propria declarație conform modelului din Anexa III.)

Anexa III - Model Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală a persoanei care exercită controlul (beneficiar real)

*(Acest formular se completează pentru fiecare **persoană fizică ce exercită controlul** asupra unei entități.*

Datele sunt utilizate pentru a identifica persoanele care controlează indirect tranzacțiile raportabile.)

Declarație pe propria răspundere privind rezidența fiscală pentru Persoana care exercită controlul

Partea 1 - Identificare

Câmp	Explicație
Nume complet*	Numele de familie și prenumele utilizatorului
Adresă de reședință fiscală*	Adresa completă a reședinței permanente
Țara / jurisdicția de rezidență fiscală*	—
Data nașterii*	zz/ll/aaaa
Locul nașterii	Oraș și țară
Tipul controlului exercitat	ex. deținere, drept de vot, fondator, beneficiar

Partea 2 - Jurisdicția de rezidență fiscală și NIF / TIN / echivalent funcțional

Indicați toate jurisdicțiile de rezidență fiscală și numerele de identificare fiscală (NIF/TIN). Dacă nu dețineți un NIF/TIN, selectați motivul:

- **A:** Jurisdicția nu atribuie NIF/TIN rezidenților săi.

- **B:** Nu pot obține un NIF/TIN sau un număr echivalent (dacă ați selectat acest motiv, explicați de ce nu puteți obține un NIF/TIN în tabelul de mai jos).
- **C:** Legislația nu impune colectarea NIF/TIN.

Țara / jurisdicția de rezidență fiscală	TIN / echivalent funcțional	Motiv (A/B/C)	Explicație pentru motivul B
1			
2			
3			

Partea 3 - Declarație și semnătură

Prin prezenta declar că:

1. Informațiile furnizate sunt corecte și complete.
2. Sunt Titularul de cont (sau sunt autorizat să semnez pentru Titularul de cont) al tuturor conturilor la care se referă prezentul formular.
3. Mă angajez să notific [introduceți denumirea FSCR] în termen de 30 de zile de la orice modificare de circumstanțe și să transmit o nouă declarație.
4. Declarația pe propria răspundere a fost completată cunoscând prevederile art. 326 cu privire la falsul în declarații din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal și ale art. 308 privind protecția datelor din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.
5. Înțeleg că informațiile furnizate de mine sunt reglementate de dispozițiile complete ale Termenilor și condițiilor ce reglementează relația Titularului de cont cu [introduceți denumirea FSCR] care precizează modul în care [introduceți denumirea FSCR] poate utiliza și partaja informațiile furnizate de mine.
6. Am luat la cunoștință că informațiile conținute în acest formular și informațiile privind Titularul de cont și orice cont care face obiectul raportării poate fi raportat autorităților fiscale din țara/jurisdicția în care acest cont este administrat și schimbat cu autoritățile fiscale ale unei alte țări/jurisdicții în care Titularul de cont poate fi rezident fiscal, în temeiul acordurilor internaționale de schimb de informații privind criptoactivele.

Semnătură:

Nume complet:

Data: (zz/ll/aaaa)

Definiții și termeni tehnici CARF/DAC8

- *Utilizator de criptoactive* - persoană fizică sau entitate ce deține, transferă sau tranzacționează criptoactive printr-un FSCR.
- *Furnizor de servicii de criptoactive raportor (FSCR)* - entitate care oferă servicii de tranzacționare, administrare, custodie sau schimb între criptoactive și monede fiduciare și este supusă obligațiilor de raportare conform standardului CARF/DAC8.
- *Criptoactiv* - reprezentare digitală de valoare, înregistrată pe un registru distribuit sau tehnologie similară, care poate fi transferată și deținută electronic.
- *Rezidență fiscală* - jurisdicția în care o persoană este considerată rezidentă fiscal conform legislației interne.
- *NIF (TIN)* - număr de identificare fiscală sau echivalentul acestuia.
- *Modificare de circumstanțe* - modificare a informațiilor furnizate prin Declarația pe propria răspundere care afectează statutul de rezident fiscal al Titularului de cont sau care determină ca informațiile conținute în prezentul document să devină incorecte sau incomplete.
- *Entitate Activă* - entitate ce obține mai puțin de 50% din venituri din surse pasive.
- *Persoană care exercită controlul* - persoană fizică ce deține sau controlează în mod direct sau indirect o entitate.
- *Jurisdicție participantă* - stat sau teritoriu cu care România are încheiate acorduri de schimb automat de informații. Lista jurisdicțiilor participante se publică de către ANAF pe pagina de internet www.anaf.ro.

(Această declarație se păstrează anexată la declarația entității. Prin colectarea acestor formulare, FSCR se asigură că deține declarații în mod direct de la persoanele raportabile.)

Anexa IV - Model Notificare către Utilizator necooperant (lipsă declarație pe propria răspundere)

(Scrisoare tip ce poate fi trimisă clienților care nu au furnizat informațiile solicitate, înainte de a recurge la măsuri drastice.)

Stimate [Nume client],

Conform evidențelor noastre, până la data prezentei nu ați furnizat informațiile solicitate privind rezidența dumneavoastră fiscală, în pofida comunicărilor anterioare. Furnizarea acestor informații este obligatorie în temeiul **legislației fiscale (DAC8/CARF)**, care impune [Denumirea FSCR] să colecteze și să raporteze anumite date despre clienții săi.

Vă reamintim că aveți obligația contractuală și legală să ne transmiteți **Declarația pe propria răspundere privind rezidența fiscală** completată, precum și eventuale documente justificative solicitate, **în termen de [ex: 15 zile]** de la primirea prezentei notificări.

În caz de neconformare în termenul de mai sus, [Denumirea FSCR] va fi nevoită să ia măsuri, precum:

- Suspendarea temporară a accesului la contul dvs. de criptoactive (blocarea posibilității de tranzacționare și retragere de fonduri) până la primirea informațiilor solicitate;
- Raportarea informațiilor dvs. către Agenția Națională de Administrare Fiscală pe baza datelor disponibile, ceea ce poate include menționarea dvs. ca **utilizator nedocumentat** sau atribuirea unei rezidențe fiscale prezumate;
- Eventual, încetarea relației contractuale cu dvs., dacă neconformarea persistă.

Subliniem că raportarea fiscală nu vă expune contul sau tranzacțiile public, ci informațiile vor fi transmise confidențial autorităților fiscale competente. Totuși, neîndeplinirea acestor formalități poate atrage, indirect, atenția autorităților fiscale din țara în care sunteți rezident.

Acțiuni necesare din partea dvs.: Vă rugăm să completați declarația pe propria răspundere anexată și să o returnați semnată la adresa [email]/upload securizat sau fizic la sediul nostru. Dacă aveți nelămuriri în completare, contactați-ne la [contact suport].

Vă mulțumim pentru cooperare. Respectarea acestor cerințe legale ne permite să continuăm să vă oferim servicii conform standardelor și să evităm inconveniente de ambele părți.

Cu stimă,

[Nume și titlu reprezentant FSCR]

[Numele Furnizorului de Servicii de Criptoactive]

Data: _____

(Aceasta este o notificare oficială. Vă rugăm să o tratați cu prioritate.)

(FSCR va adapta tonul și detaliile după caz, dar trebuie să comunice clar urgența și consecințele. FSCR va păstra dovada trimiterii notificării (email, poștă) în cazul unui eventual control.)

Anexa V - Matrice RACI - Responsabilități în implementarea DAC8/CARF

(Tabel care alocă rolurile de Responsabil, Accountable (responsabil final), Consultat, Informat pentru principalele activități. R – cine execută, A – cine e garantul/decidentul final, C – cine e consultat înainte de decizie, I – cine e informat.)

Activitate / Obligație	FSCR (departamente)	Conducere FSCR	ANAF	Utilizator
Analiza cadrului legal DAC8/CARF și plan intern conformare	R – Dep. Conformitate/Juridic al FSCR (analizează cerințele)	A – Director Conformitate (aprobă planul)	I - ANAF (emite ghiduri)	-
Înregistrarea FSCR la ANAF ca entitate raportoare	R – Dep. Fiscal/Conformitate FSCR (completează formalități)	A – Director General FSCR (semnează)	C - ANAF (poate oferi suport)	-
Actualizarea sistemelor IT pentru colectare date CARF/DAC8	R – Dep. IT FSCR (dezvoltă)	A – Director Operațional FSCR (validează resurse)	-	-
Colectarea declarații de la clienți noi	R – Front-office/Onboarding FSCR (cere formulare)	A – Director Operațional (se asigură că procesul este implementat)	-	R – Utilizator (completează formular)
Colectarea declarații de la clienți preexistenți (pre-2026)	R – Dep. Relații Clienți/Conformitate (comunică & colectează formulare)	A – Director Conformitate (supraveghează progresul)	I - ANAF (poate solicita raport stadiu)	R – Utilizator (furnizează date)
Verificarea rezonabilității informațiilor (KYC vs declarații)	R – Dep. Conformitate/Analist AML (verifică datele)	C – Dep. Juridic (oferă opinie în caz de neclaritate)	-	-
Urmărirea modificărilor de circumstanțe (ex. adrese schimbate)	R – Sistem IT + Dep. Conformitate (semnalare schimbări)	A – Director Conformitate (decizii follow-up)	-	I – Utilizator (dacă e nevoie, i se cere actualizare)
Gestionarea utilizatorilor necooperanți (notificare/blocare)	R – Dep. Conformitate + Dep. Juridic (emit notificare) / Dep. IT (blochează cont)	A – Management FSCR (aprobă blocare dacă e majoră)	I – ANAF (dacă se raportează ca nedocumentați)	- (utilizatorul este subiectul, dar pasiv dacă nu cooperează)
Pregătirea fișierului de raportare anual (XML)	R – Dep. IT/Raportare FSCR (extrage și formatează date)	C – Dep. Conformitate (validează conținut)	-	-
Trimiterea raportării către ANAF	R – Dep. Financiar/Raportare FSCR (încărcare fișier)	A – Director Financiar (certifică transmiterea completă)	R – ANAF (primește și confirmă)	-

Activitate / Obligație	FSCR (departamente)	Conducere FSCR	ANAF	Utilizator
Corectarea erorilor/ retransmiterea rapoartelor (dacă sunt respinse)	R – Dep. IT/ Raportare (corectează și retrimite)	A – Director Financiar (asigură conformare)	C – ANAF (poate comunica erori)	-
Schimb automat de informații către alte țări	R – ANAF (pregătește pachete)	A – ANAF (șef departament schimb info)	R – ANAF (execută)	-
Monitorizare conformare FSCR (audit)	R – ANAF (efectuează controale)	A – ANAF (șef serviciu verificare)	R – ANAF	C – FSCR (cooperează la control)
Actualizare reglementări/ghiduri	R – ANAF/Minister Finanțe (emit reglementări noi)	A – ANAF/MF	C – FSCR (consultat uneori prin asociații)	I – FSCR (informează clienții dacă este cazul)

(Legenda: R = Responsabil (executant direct), A = Accountable (răspunzător final, decident), C = Consultat (se cere opinia), I = Informat (se ține la curent). Această matrice este orientativă, FSCR își pot detalia intern responsabilitățile pe funcții specifice.)

Anexa VI - Checklist operațional pentru Furnizorii de Servicii de Criptoactive Raportori

(O listă de verificare pas-cu-pas pentru implementarea și operarea conformă cu standardul DAC8/CARF. FSCR pot utiliza această listă intern.)

1. ÎNȚELEGEREA OBLIGAȚIILOR

2. ☐ Am analizat legislația relevantă (DAC8, OUG transpunere, ghid ANAF) și standardul CARF.
3. ☐ Am identificat în mod clar dacă entitatea noastră este FSCR și ce servicii oferim întră sub definiție.
4. ☐ Conducerea a fost informată de noile obligații și a aprobat un plan de conformare.

5. REGISTRUL ȘI IDENTIFICAREA FSCR

6. ☐ Ne-am înregistrat la ANAF ca operator de criptoactive, dacă este cazul, conform Directivei DAC8 (sau știm procedura și termenul pentru aceasta).
7. ☐ Avem un identificator (CUI/LEI) care va fi folosit în rapoarte și suntem siguri că ANAF ne recunoaște ca atare.

8. SISTEME IT ȘI PROCESE

9. ☐ Sistemul nostru IT a fost evaluat pentru a determina modificările necesare (colectare câmpuri noi, stocare declarații pe propria răspundere, agregare date tranzacții, generare XML).
10. ☐ Am alocat resurse pentru dezvoltarea actualizărilor software până cel târziu în T3 2025, astfel încât în T4 2025 să putem testa.

- 11. [] Am stabilit o monedă unică de raportare (USD/EUR/RON) și am implementat în sistem logica de conversie a tuturor tranzacțiilor în această monedă.
- 12. [] Sistemul poate recunoaște tipurile de tranzacții (exchange vs transfer) și tipurile de criptoactive, pentru a le agrega corect conform cerințelor.

13. DILIGENȚA FISCALĂ - ÎNREGISTRARE CLIENȚI NOI

- 14. [] Procesele de înregistrare a clienților au fost actualizate: nu se finalizează crearea contului până ce clientul nu a completat declarația pe propria răspundere.
- 15. [] Personalul front-office sau interfața online a fost instruit/actualizată să explice de ce sunt solicitate aceste informații (pentru transparență față de clienți).
- 16. [] Validăm automat/colectăm date de naștere, adrese, TIN în câmpuri structurate pe lângă încărcarea formularului semnat.

17. DILIGENȚA FISCALĂ - CLIENȚI EXISTENȚI

- 18. [] Am generat lista tuturor clienților existenți la 31.12.2025 (preexistenți).
- 19. [] Am pregătit comunicări (emailuri, notificări in-app, scrisori) către toți, informându-i despre noile cerințe și solicitând completarea formularului până la o anumită dată (ideal până la jumătatea lui 2026).
- 20. [] Avem un sistem de urmărire a răspunsurilor: cine a trimis formularul, cine nu.
- 21. [] După termenul inițial, trimitem notificări sau îi contactăm telefonic pe cei restanți.
- 22. [] Avem plan de escaladare: după X luni, trimitem notificare oficială (Anexa IV) și eventual blocăm conturile celor care încă nu au răspuns până la sfârșitul anului 2026.
- 23. [] Orice declarații primite le verificăm prin comparație cu datele KYC (dacă ceva nu se potrivește, marcăm pentru clarificare).

24. CLASIFICARE ENTITĂȚI ȘI BENEFICIARI REALI

- 25. [] Avem un registru al clienților persoane juridice și în AML/KYC deja cunoaștem beneficiarii reali.
- 26. [] Pentru fiecare entitate client, determinăm dacă poate fi exclusă (de ex. este instituție financiară? este companie listată? etc.) și notăm aceste excepții.
- 27. [] Am solicitat entităților pasive lista de persoane care exercită controlul și am colectat declarațiile lor.
- 28. [] Verificăm dacă toți beneficiarii reali cunoscuți au furnizat datele, iar dacă nu, contactăm entitatea din nou.

29. EVALUAREA REZIDENȚEI ȘI INDICII

- 30. [] Pentru fiecare client cu declarație primită, am actualizat în sistem țara de rezidență fiscală (și event. țara secundară dacă există rezidență duală).
- 31. [] Dacă datele declarate contrazic evidențele (ex. țară diferită față de adresă), marcăm “de revizuit” și contactăm clientul pentru confirmare/documente.

32. [] Avem procedură pentru modificarea circumstanțelor: dacă un client își schimbă adresa sau ne comunică altceva relevant, solicităm o nouă declarație. Dep. Conformitate primește alerta automat la schimbarea oricărei informații KYC importantă.
33. [] Pregătim până la sfârșitul anului 2026 o situație finală: fiecare client => rezidență finală atribuită (pe baza declarației sau, dacă lipsește, pe baza adresei conform KYC) + statut (raportabil sau nu).

34. COMPONENTA RAPORTULUI - DATE DE IDENTIFICARE

35. [] Baza noastră de date conține câmpurile necesare: Nume, Adresă, TIN, DoB, PoB, categorie (persoană fizică/juridică, persoană care exercită controlul etc.).
36. [] Avem codurile țării standard (ex. ISO) pentru fiecare rezidență.
37. [] LEI sau alt identificator FSCR pregătit pentru a fi introdus în fișier.
38. [] Am testat generarea unei mostre de fișier XML cu date de test, verificând că toate câmpurile se populează corect.

39. COMPONENTA RAPORTULUI - DATE TRANZACȚII

40. [] Sistemul calculează corect totalurile anuale per client per criptoactiv: - Cumpărări vs fiat (sumă fiat plătită agregat), - Vânzări vs fiat (sumă fiat încasată), - Cumpărări vs cripto (sumă fiat echivalent cripto primit), - Vânzări vs cripto (sumă fiat echivalent cripto dat), - Transferuri intrate/ieșite (sumă fiat echivalent intrat/ieșit), - Plăți retail (pentru comercianți – sumă totală cripto primit în plăți peste 50.000 USD).
41. [] Am configurat pragul de 50.000 USD pentru plăți retail: sistemul știe să eticheteze plățile care depășesc pragul și să le includă la agregare.
42. [] Valutele multiple: teste de conversie – dacă un client are tranzacții în USD și RON și noi raportăm în EUR, verificăm calculul.
43. [] Comisioanele: confirmăm că sistemul scade comisioanele din sumă unde este cazul (spre ex. vânzare cripto 1.000 USD minus comisioane 10 USD => raportează 990).
44. [] Avem maparea tipurilor de criptoactive la denumirea completă cerută în raport (nu ticker). Ex: "BTC" -> "Bitcoin", "USDT" -> "Tether USD". Și se raportează textual, așa cum cere schema.
45. [] Dacă clientul are zero la o categorie (ex. nu a vândut nimic), decidem dacă nu includem câmpul sau completăm 0, conform schemei de raportare (de obicei nu includem elementul dacă nu este relevant).
46. [] Control de calitate: am rulat câteva scenarii manual (client X are 3 tranzacții, calculăm manual ce ar trebui să rezulte și comparăm cu rezultatul generat de sistem).

47. TRANSMITERE ȘI INTERACȚIUNI CU ANAF

- [] Ne-am înregistrat în Spațiul Privat Virtual (sau canalul indicat) și avem drepturile necesare pentru a transmite formularul de raportare.

- [] Responsabil desemnat pentru transmitere (ex. Director Financiar sau Conformitate) are certificat digital și testează conexiunea.
- [] Procedură internă: generăm fișierul, îl validăm și apoi îl încărcăm.
- [] Prevedem timp pentru eventuale erori de încărcare.
- [] După transmitere, salvăm recipisa/confirmarea de primire de la ANAF.
- [] În caz de erori raportate de ANAF, reacționăm prompt (avem personal pregătit să corecteze în termen scurt).

48. POST-RAPORTARE

- [] Evaluăm dacă avem obligații de raportare și către alte țări (de ex. dacă avem sucursală în alt stat).
- [] Dacă primim solicitări de la ANAF pentru detalii sau clarificări (ex. la un audit de conformitate), răspundem în termenul legal.
- [] Păstrăm toate declarațiile și documentele justificative într-o arhivă organizată (minim 10 ani).
- [] Revizuim anual procedurile pentru a încorpora eventuale modificări legislative sau de schemă de raportare (ex. dacă apar țări noi partenere, noi excepții etc.).
- [] Continuăm instruirea personalului relevant (instruire anuală ca parte din instruirea de conformitate).

(Această listă nu este exhaustivă, dar acoperă punctele principale. Fiecare FSCR trebuie să o adapteze specificului său.)

Anexa VII – Elemente de raportare și mapare la schema XML standard

(Tabel orientativ ce corelează informațiile ce trebuie raportate cu elementele din schema XML CARF. Când va fi disponibil formatul final, FSCR vor trebui să-l respecte întocmai.)

Informație	Descriere	Element XML (indicativ)	Observații
FSCR Name	Denumire completă Furnizor	<ReportingFI>Name (sau similar)	FI = Financial Institution in schema OECD, aici FSCR joacă rol analog.
FSCR ID	Cod identificare FSCR (CIF/LEI)	<ReportingFI>IdentificationNumber	Cod de identificare fiscală / TIN / LEI
FSCR Address	Adresa FSCR	<ReportingFI>Address	Adresă formatată (stradă, oraș, cod poștal, țară).
Reporting Period	Anul de raportare (YYYY)	<ReportPeriod>	Format AAAA-12-31.
Crypto-Asset User Record	Bloc de date pentru un utilizator	<CryptoAssetUser>	Analog <AccountReport> din CRS.
– User Type	Individual/Entity indicator	Atribute la <CryptoAssetUser>	Exemplu: <CryptoAssetUser type="Individual">.
– Name (individual)	Nume și prenume	<Individual>Name	În sub-blocul Individual.

Informație	Descriere	Element XML (indicativ)	Observații
– Name (entity)	Denumire entitate	<Organisation>Name	În sub-blocul Entity.
– Address	Adresă	<Address>	Format cu sub-elemente <CountryCode> etc.
– Country of Residence	Țară rezidență fiscală	<ResidenceCountryCode>	Posibil listă dacă multiple.
– TIN	TIN-ul în țara de rezidență	<TIN>	Poate repeta pentru fiecare țară.
– DOB	Data nașterii (pers. fizică)	<BirthInfo>Date>	În blocul Individual, format YYYY-MM-DD.
– POB	Locul nașterii (pers. fizică)	<BirthInfo>City>, <BirthInfo>CountryCode>	Raportat doar dacă este disponibil.
– Entity Status	Active/ Excluded indicator	Posibil atribut la Organisation	Poate nu se transmite direct; se deduce din prezența controlling persons.
– Controlling Persons	Lista persoanelor care exercită control	<ControllingPerson> blocks	Include Name, Address, DOB, POB, Country, TIN pentru fiecare.
CryptoAsset Type	Tipul de criptoactiv	<CryptoAssetType>	Va conține numele complet (e.g. Bitcoin, Ethereum, CryptoPunk #1234).
– Acquisitions Fiat	Suma totală cumpărări contra fiat	<AcquisitionFiatAmount>	Atribute: currency.
– Disposals Fiat	Suma totală vânzări contra fiat	<DisposalFiatAmount>	Atribute: currency.
– Acquisitions Crypto	Suma totală cumpărări contra crypto (valoare fiat)	<AcquisitionCryptoAmount>	Atribute: currency.
– Disposals Crypto	Suma totală vânzări contra crypto (valoare fiat)	<DisposalCryptoAmount>	Atribute: currency.
– Reportable Retail Payments	Suma totală plăți retail primite (>50.000 USD)	<RetailPaymentAmount>	Atribute: currency. Ar putea fi subdivizat per tip criptoactiv.
– Other Transfers In	Suma totală transferuri intrări (valoare fiat)	<TransferInAmount>	Atribute: currency.
– Other Transfers Out	Suma totală transferuri ieșiri (valoare fiat)	<TransferOutAmount>	Atribute: currency.
– Currency for amounts	Moneda în care sunt exprimate sumele	<... currency="USD"> etc.	De regulă sub formă de atribut la fiecare element de sumă sau un element separat <ReportingCurrency>.
– Number of Transactions	Număr de tranzacții agregate	Posibil <Count>	DAC8 cere indicativ câte tranzacții compun suma, pentru context.
– Account/Wallet ID (optional)	(Posibil) identificador intern cont/portofel	<AccountNumber> maybe	Dacă se consideră relevant.

Informație	Descriere	Element XML (indicativ)	Observații
Comments/Notes	Orice note (ex. un client nedocumentat)	<Explanation> or <Undocumented> flag	DAC8 ar putea prevedea un flag pt utilizator nedocumentat.

(Această mapare va fi actualizată odată ce schema de raportare oficială va fi publică. FSCR ar trebui să se bazeze pe documentația tehnică de la OECD și ANAF pentru implementarea exactă.)

Observație finală: Prezentul Ghid a fost elaborat pentru a oferi claritate și suport Furnizorilor de Servicii de Criptoactive Raportori în îndeplinirea noilor cerințe de transparență fiscală. Este recomandat ca FSCR să consulte periodic resursele oficiale (site ANAF, OECD) pentru eventuale actualizări. Prin conformarea la prevederile DAC8/CARF, industria cripto din România se aliniează la standardele internaționale, contribuind la prevenirea evaziunii fiscale și la creșterea gradului de încredere și adoptare a criptoactivelor în economie.

Surse legislative și standarde de referință:

- Directiva (UE) 2023/2226 (DAC8) - JO L 257, 24.10.2023. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/2226>
- OUG nr. 71/2025 de transpunere a Directivei DAC8 și implementare a standardului CARF (Ministerul Finanțelor, 2025). <https://monitoruloficial.ro/Monitorul-Oficial--PI--1146--2025.html>
- OECD, *Crypto-Asset Reporting Framework* (2023) - International Standards for Automatic Exchange of Information. https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html
- OECD, *Delivering Tax Transparency to Crypto-Assets: A Step-by-Step Guide to Understanding and Implementing the Crypto-Asset Reporting Framework* <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/networks/global-forum-tax-transparency/step-by-step-guide-understanding-implementing-crypto-asset-reporting-framework.pdf>